

Vischnaunca Lumnezia



RAPPORT ANNUAL 2018



Rapport dil president communal	pg	1
Activitat politica	pg	2 – 3
Departament presidial, administraziun, segirtad publica, finanzas, taglias	pg	4 – 17
Departament educazion	pg	18 – 20
Departament cultura	pg	21
Departament traffic, ovras publicas, ambient	pg	22 – 23
Departament planisazion dil territori, immobiglias	pg	24 – 25
Departament fatgs da baghegiar	pg	26 – 27
Departament agricultura	pg	28 – 29
Departament forestalessor	pg	30 – 31
Departament turissem, svilup d'economia	pg	32 – 33
Engraziament e proposta	pg	34
Funcziunaris	pg	35
Collaboraturs	pg	36
Quen annual	pg	37 – 70
Rapport cumissiun da quen e gestiun	pg	72
Rapport post da revisiun	pg	73

IN PLAID SIN VIA

Igl onn 2018 va ellas annalas dalla vischnaunca Lumnezia sco onn historic. Suenter rodund 50 onns ha la vischnaunca puspei saviu festivar l'elecziun d'in cuseglier guvernativ. Cun Marcus Caduff da Morissen ei puspei in Lumnezian en Casa Grischia a Cuera. Sco vischnaunca essan nus loschs da nies convischin e nus giavischein ad el in bien maun per sia incarica che vegn buca ad esser adina la pli sempla.

La vischnaunca Lumnezia ei fusiunada dapi sis onns ed en tut priu ha ella dau bein damogn allas sfidas. Las finamiras d'unificar la legislaziun e d'introducir per l'entira val las medemas cundiziuns ein realisadas cun excepcziun dalla lescha da baghegiar. Quellas dallas anteriuras vischnauncas da Cumbel, Degen, Lumbrein, Morissen, Suraua, Vella e Vignogn ein vegnidas unificadas formalmein, ferton che la lescha da baghegiar da Vrin resta vinavon en vigur sco tochen dacheu, damai che quella sedifferenziescha completamein dallas ulteriuras leschas. Cun la revisiun totala dalla planisazion locala dat ei la finala ina suletta lescha da baghegiar per l'entira vischnaunca.

Ei fuss illusoric da quintar che tut las sfidas seigien dumignadas e tut ils problems sligiai. In'unificaziun organisatoria ei in carpel el mosaic d'ina vischnaunca fusiunada. Ina pli gronda sfida ei l'identificaziun sociala edemoziunala culla nova vischnaunca. Mantener l'unitad senza destruir la diversitat e las atgnadads da mintga vischinadi ei ina gronda sfida. Per contonscher quella finamira ein denton buca sulettamein las autoritads communalas dumandadas, mobein mintga vischina e mintga vischin.

Ina tematica che ha occupau la vischnaunca ei la fundaziun dalla Infra Mundaun SA. Ferton che la vischnaunca Lumnezia ha

decidiu da fundar quella societad anonima han las votantas ed ils votants da Sursaissa Mundaun refusau quella damonda alla suprastanza communal per reponderaziun. Malgrad quella decisiun essan nus fermamein perschuadi che quei seigi la dretga via per dar novs impuls al turissem sco ferma petga economica e sco motor dil svilup economic da nossa val.

La sanaziun dalla casa da scola a Vella inclusiv la halla plurivalenta ed il contuorn ei in ulteriur project da gronda muntada per la vischnaunca. Suenter circa 20 onns drova ei ina remedura pli gronda, essend che l'estetica e l'architectura corrispondan buca adina alla funcziunalitad. Las mesiras necessarias ein instradadas e duein vegnir terminadas enteifer dus onns.

La finala han votantas e votants decidiu a caschun dalla davosa radunanza communal da realisar a Vattiz in local da pumpiers per dar suttetg agl auto cistiarna ed als ulteriurs vehichels dil corp da pumpiers.

Per finir less jeu engraziar a tuttas vischinas ed a tutt vischins pil sustegn e pil patertgar progressiv che possibiliteschan novs impuls per nossa vischnaunca. Engraziar less jeu era alla commembra ed als commembres da suprastanza che s'engaschan cun grond anim pil beinstar da nossa vischnaunca e la finala secapescha era a nossas emploiaidas ed a nos emploiai che lavuran gi per gi cun tgierp ed olma en favur dalla vischnaunca.



Beinvegni al niev elegiu cuseglier guvernativ Marcus Caduff en siu vitg nativ Morissen/Lumnezia

IMPRESSUM

Editura	Vischnaunca Lumnezia 7144 Vella
Layout e squetsch	communicaziun.ch, Glion
Ediziun	1000 Ex.

Activitat politica

VOTAZIUNS E RADUNONZAS

Votaziuns all'urna

04/03/2018, participaziun da votar 50.96 %

- Conclus federal dils 16 da zercladur 2017 davart il niev uorden da finanzas: 661 gie / 204 na

04/03/2018, participaziun da votar 59.16 %

- Iniziativa dil pievel dils 11 da decembre 2015 «Gie per abolir las taxas da radio e television» (Abolir las taxas Billag): 110 gie / 929 na

04/03/2018, participaziun da votar 50.06 %

- Lescha pil manteniment dallas ovras da meglieraziun per la vischernauna Lumnezia: 736 gie / 91 na

10/06/2018, participaziun da votar 45.38 %

- Iniziativa dil pievel «Per daners segirs en ina crisa: emissiuns monetaras mo dalla banca naziunala! (Iniziativa per il daner cumplein)»: 102 gie / 546 na
- Lescha federala davart giugs per daners (Lescha da giugs per daners): 454 gie / 180 na

23/09/2018, participaziun da votar 32.09 %

- Conclus federal davart las vias da velo sco era las vias e sendas da viandar: 411 gie / 138 na
- Iniziativa dil pievel «Per victualias saunas sco era producidas en moda ecologica e faira (iniziativa da fair-food)»: 137 gie / 414 na
- Iniziativa dil pievel «Per la suveranitad alimentara. L'agricultura pertucca nus tutts»: 116 gie / 439 na

23/09/2018, participaziun da votar 31.97 %

- Iniziativa cantunala dil pievel «Mo in lungatg jester en la scola primara (iniziativa da lungatgs jasters)»: 83 gie / 469 na

23/09/2018, participaziun da votar 30.66 %

- Lescha davart igl uorden public per la vischernauna Lumnezia: 397 gie / 100 na

25/11/2018, participaziun da votar 47.97 %

- Iniziativa dil pievel dils 23 da mars 2016 «Per la dignidad dils animals da nez agricols (iniziativa davart las vaccas cun corns)»: 310 gie / 503 na

25/11/2018, participaziun da votar 45.07 %

- Iniziativa dil pievel dils 12 d'uost 2016 «Il dretg svizzer avon ils derschaders jasters (iniziativa per l'auto-determinaziun)»: 226 gie / 542 na

25/11/2018, participaziun da votar 45.07 %

- Midada dils 16 da mars 2018 dalla lescha federala davart la part generala dil dretg d'assicuranza sociala (basa legala per survegliar persunas assicuradas): 555 gie / 213 na

25/11/2018, participaziun da votar 39.56 %

- Iniziativa cantunala dil pievel «Buna scola grischuna – cundesciun en damondas impurtontas dalla formaziun»: 134 gie / 524 na

- Iniziativa cantunala dil pievel «Buna scola grischuna – cundesciun tier ils plans d'instrucziun»: 116 gie / 542 na

10/06/2018

Elecziuns Regenza dil cantun Grischun

Caduff Marcus	623
Cavigelli Mario	513
Rathgeb Christian	247
Schlegel Walter	147
Parolini Jon Domenic	141
Bardill Linard	139
Peyer Peter	133
Ulteriurs	28
Nunvaleivels	1
Vits	13

Elecziuns circuit Lumnezia

1. Elecziuns dils deputai dil circuit Lumnezia

Derungs Gian	450
Caduff Marcus	398
Ulteriurs	115
Nunvaleivels	1
Vits	56

2. Elecziuns dils suppleants da deputai dil circuit Lumnezia

Capeder Curdin	305
Schmid Stefan	209
Ulteriurs	105
Nunvaleivels	0
Vits	91

01/07/2018

Elecziun cumplementara per il Cusseg1 Grond

1. Elecziun cumplementara per in deputau dil circuit Lumnezia

Schmid Stefan	230
Capeder Curdin	187
Ulteriurs	2
Nunvaleivels	1
Vits	11

Radunonzas communalas

Vischinas e vischins ein vegni envidai a quater radunonzas communalas. En quellas ei denter auter vegni fixau il pei da taglia, approbau il quen e preventiv communal e decidiu davart la fundaziun dalla Infra Mundaun SA, la Lescha davart igl uorden public per la vischernauna Lumnezia, la revisiun dalla planisaziun locala Lumnezia cun la reunion dallas leschas da baghegiar e la cunvegna per l'utilisaziun dall'energia restonta dalla Corporaziun dallas vischernauncas da concessiun dalla KWZ AG (KOKWZ). Plinavon ha la radunanza communalala approbau ils rendaques:

- Remplazzament dil scaldament el stabiliment da scola a Cu-schnaus
- Regulaziun dils indrezs da scaldament e ventilaziun el stabiliament ella casa da scola e halla plurivalenta a Vella
- Installaziun da dumbraders d'aua

- Sanar il terren contaminau entuorn il stan da schibas e dil tschaffaballas dall'installaziun da sittar Rofna a Degen – Vella

- Punt da sugaras per pedunzs sur la Val da Tersnaus sin la reit da viandar a Suraua

- Sanar il mulin a Morissen per scaffir la pusseivladad da transformar igl object en in menaschi d'ustria

- Cuvrida da betun sin la via Resgia – Tgiern a Vrin

- Cuvrida da betun sin la via Quadra – Sogn Bistgaun a Degen

- Vehichel communal pil survetsch tecnic dalla vischernauna

Vinavon ei vegniu concediu credits per projects:

- CHF 200000 sanaziun dalla via Quadra – Sogn Bistgaun a Degen

- CHF 402000 plaz da fermada, da semenar e da parcar, passapei a Valgronda

- CHF 566000 e credit supplementar da CHF 204'000 sanaziun dalla via Puzzatsch – Parvalsauns

- CHF 200 000 engrondiment dil parcadi Parvalsauns

- CHF 450 000 cumpra auto cistiarna da pumpiers

- CHF 350 000 sanaziun dalla casa da scola Sutvitg, Vella (1. etappa)

- CHF 190 000 sistem da separar l'aua piarsa schubra e tschuffa e novs conducts per deviar aua da plievgia egl areal Sut Vitg, Zigliolas e Cresta a Morissen

- CHF 160 000 cumpra d'in vehichel communal pil survetsch tecnic dalla vischernauna

- CHF 260 000 remplazzar la maschina da pista per far loipas e sendas d'unviern

- CHF 922 000 avertura dil quartier Bual a Morissen

- CHF 576 000 indrezs da pilotadi per il provediment d'aua dalla vischernauna Lumnezia

- CHF 1950 000 baghetg da pumpiers a Vattiz, Degen

Allas suandontas persunas ei vegniu concediu il dretg da burgheis dalla vischernauna Lumnezia:

- Anna Barbara Capaul-Stämpfli, Meilen

- Florentina Shenari, Surcasti

- Sara Ullrich, Vella

Allas radunonzas communalas dil 2018 ein intragliauter 69 persunas stadas presentas.

Suprastonza communal

La suprastonza communalala ei seradunada per 22 sedutas. Plinavon eis ella sefatschentada en duas dietas cun la revisiun totala dalla planisaziun locala.



Morissen

Departament presidial

administraziun, segirtad publica, finanzas, taglias

ADMINISTRAZIUN COMMUNALA

Organisazion

L'administraziun communal sco part operativa dalla visch-naunca ei organisada en treis partiziuns.

Canzlia communal

- Marcus Cavegn, canzlist communal e menader digl uffeci da baghegiar
- Leonora Blumenthal, uffeci da baghegiar
- Giusep Capeder, administraziun generala, spurtegl e control-la da habitonts
- Andrea Portmann, administraziun generala, spurtegl e con-trolla da habitonts
- Silvana Caviezel, actuariat (mandat inplus)

Partiziun finanzas/persunal ed uffeci da taglia

- Selina Crivelli, menadra finanzas/persunal
- Daniel Wolf, contabilist
- Marcel Caduff, contabilist e furier
- Rudolf Caduff, menader uffeci da taglia ed archivar
- Tajana Alig, emprendista

Survetsch tecnic

- Mario Alig, menader survetsch tecnic
- Luvrers communaux
- Selviculturs

Las prescripcions enviers novas tecnologias creschan els proxims onns e sforzan era l'administraziun communal da far midadas, seigi quei cun novas versiuns da programs d'applicaziun mo era tier porschidas sil sectur dad e-government. Quel fuorma la baza per sviluppar vinavon la digitalisaziun dall'administraziun. La confederaziun vegn ils proxims onns a scaffir adina dapli pur-schidas electronicas, las qualas las vischnauncas ston surprender. Las convischinas ed ils convischins vegnan egl avegnir a saver nezzegiar ils survetschs spert, en moda nuncumplicada ed independentamein dil liug e dallas uras da spurtegl. La finamira dad e-government vegn ad esser che las fatschentas vegnan li-quidadas era enteifer l'administraziun en moda digitala senza duvrar bia pupi. Ils proxims onns vegn l'administraziun communal pia a sefatschentar pli concret cun quels survetschs.

Midadas da persunal

Igl 1. da schaner 2018 ha Silvana Caviezel entschiet la plaza ell'administraziun communal en pensum da 50 %. Ella fa quei en fuorma da mandat dil biro da survetschs inplus a Glion e supprenda igl actuariat dallas sesidas da differents gremis da visch-naunca e dalla radunanza communal. Plinavon sustegn ella il president ed il canzlist communal per diversas lavurs da corre-spondenza.

Igl onn 2018 ha nies emprendist, Tizian Schär, terminau cun bien success sia scolaziun mercantila. El ha giu siu davos gi da lavur tier l'administraziun communal ils 31 da fenadur 2018. Tizian ha entschiet igl uost 2018 ina plaza tier l'administraziun communal da llanz/Glion.

Il december 2018 ha Andreas Clavadetscher visau sia plaza da selvicultur per la fin d'avrel 2019.

Archiv communal

Ils archivs dallas anteriuuras vischnauncas dalla Lumnezia ein tuts vegni transferi el decouors dils onns 2014 e 2015 egl archiv ella nova casa communal a Vella. Tut ils acts vegls ein aschia el medem liug. Ils onns 2016 e 2017 ei vegniu registrau da niev ils cudas sco era controllau e completau ils protocols dallas su-prastonzas e dallas radunonzas communalas entochen tier la fusiun.

Ils archivs sco tals ein registrai tenor differents registers e sin dif-ferents modus. Ils archivs da Vella e Morissen ein dapi decennis buca vegni registrau pli. A quels dus archivs sto vegnir dau la pre-ferenza per ina nova registraziun dils acts entochen tier la fu-siun. Igl onn 2018 ha Ursus Brunold, anteriuur adjunct digl archiv cantunal, registrau da niev ils acts vegls da Vella. Igl onn proxim ei quintau da registrar ils ulteriurs acts da Vella. Silsuenter duei mintg'onn vegni registrau mintgamai in vischinadi.

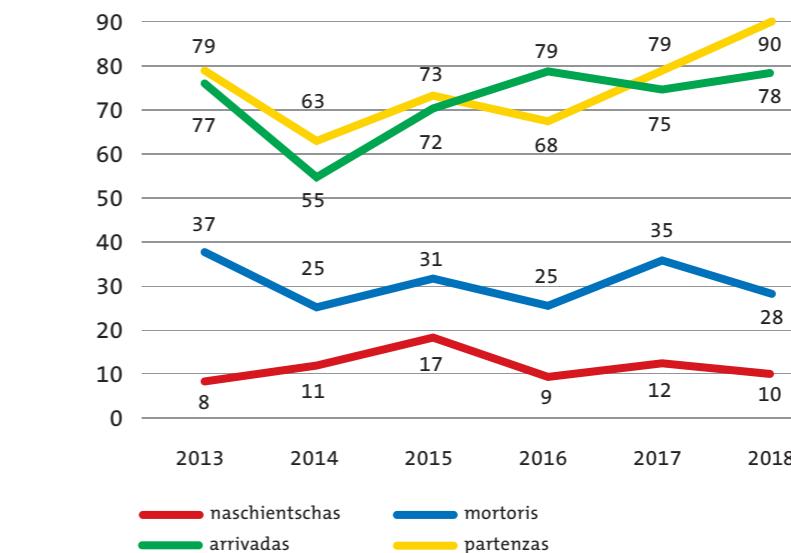
Ils cass da baghegiar dallas anteriuuras vischnauncas da Morissen e Vignogn ein vegni registrau el decouors dalla stad 2018 entras igl archivar cun agid digl uffeci da baghegiar e dils emprendists. Quels documents eran buca vegni registrau cumpletamein avon la fusiun. La finamira ei da saver anflar aschia ils cass da baghe-giar dallas anteriuuras vischnauncas pli spert e pli sempel tenor ina tabella d'excel.

Quens taxas da meglieraziun

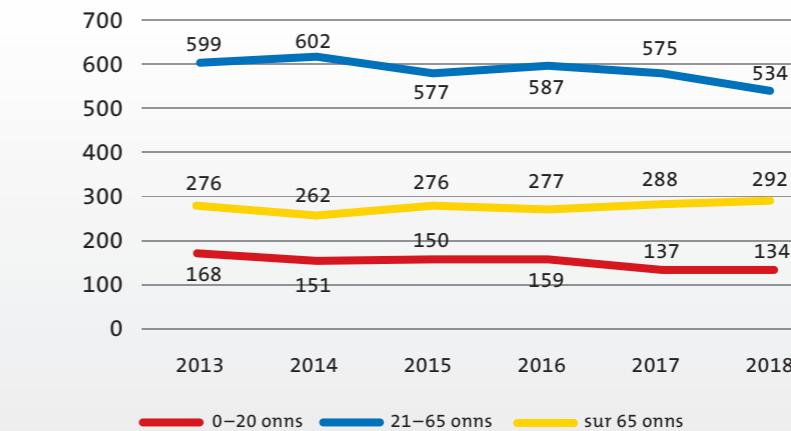
Ils 4 da mars 2018 han votantas e votants approbau la lescha pil manteniment dallas ovras da meglieraziun per la vischnaunca Lumnezia. La nova lescha ei entrada en vigur retroactivamein cun igl 1. da schaner 2018. Aschia ein las taxas pil manteniment dallas ovras da meglieraziun 2018 vegnididas facturadas l'empre-mma gada sin basa dalla nova legislaziun. La partizun finanzas/persunal ha per quei intent stuui attribuir tut las cefras dil ter-ren agricol (LN), trer dapart il terren enteifer e quel ordeifer la zona da baghegiar sco era rimnar tut ils objects e las alps priva-tas. Las datas ein vegnididas reunidas e silsuenter importadas el program da facturaziun.

Statistica dalla controlla da habitonts

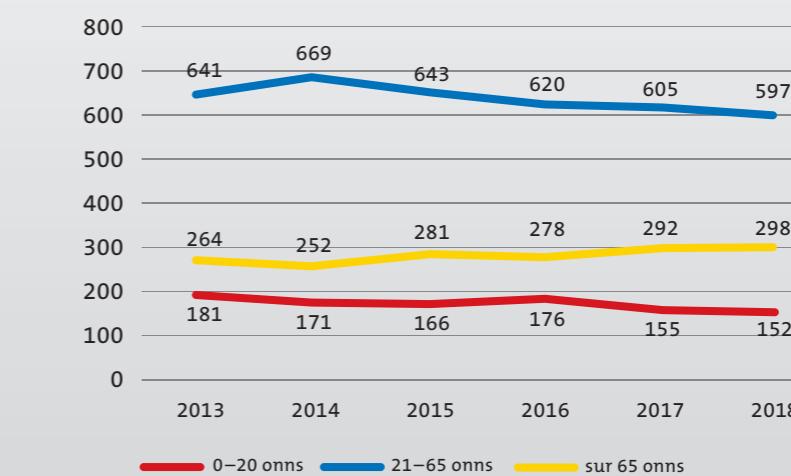
Movimenti habitonts



Dunnas per 31-12 tenor vegliadetgna



Umens per 31-12 tenor vegliadetgna



Departament presidial administraziun, segirtad publica, finanzas e taglias, sanidad, segirtad sociala

SEGIRTAD PUBLICA

Igl onn 2018 ei stau in onn ruasseivel pertuccont ils seracass, denton tuttina in onn buca meins intensiv. Il commando ei s'occupaus cun planisaziuns e restrukturaziuns, cun la cumpra da vehichels novs, sco era cun la lavour preparatoria en connex cun la construziun dad in niev local da pumpiers a Vattiz.

Intervenziuns

Nus mirein anavos sin in onn cun paucas e cunzun neginas pli grondas intervenziuns. Il scamond da fiug general duront la stad en consequenza dalla schitgira ha denton procurau per beinen-qual mument critic sco era per ina ni l'autra malcapientcha tier habitants e turists. Las informaziuns divergentas davart il scamond da fiug sin las differentas plattaufomas eran per part irri-tontas. Nus essan denton – sco dil reminent era igl entir cantun Grischun – mitschai senza gronds incaps.

Sper ils differents seracass han ils pumpiers surpriu lavurs da survigilanza da fiug cun tgirar in pichet duront igl open air. Plinavon regleschan ils pumpiers mintg'onn il traffic e muossan parcadis en connex cul Marcau Daniev. Totalmein ei quei stau ca. 440 uras (2017, 940 uras) da survetsch d'intervenziun e da pichet, senza ils pichets ordinaris dalla fin d'jamna.

Scolaziun

La FKS (coordinaziun da pumpiers svizra) ha introduciu ils davos onns differents mieds e reglements fundamentals per la scolaziun da pumpiers ed il cantun Grischun ha surpriu quels cun far pintgas amplificaziuns e cumpletaziuns. Per ils corps da pumpiers ha ei ussa num da scolar ils pumpiers cun las novas tecni-cas e tacticas. Duront pressapauc totalmein 35 exercezis han las differentas sezioni dil corp da pumpiers Lumnezia exercitau, risguardond las incumbensas da coc, principalmein il schurmetg da flad, salvaments e transports dad aua.

Tut ils officiers ein sescolai duront in gi ed ina sera (3 uras) da perfecziun tier la tematica «menar seracass gronds». En quei connex ei gest il reglement svizzer davart menar seracass gronds vegnius introducuis. Ei retracta dad in mied unificau e ligont per tut las organisaziuns dalla protecziun dalla populaziun. Ils cuors da perfecziunament vegnan mintgamai organisai dalla L'assicuranza d'edifecis dil Grischun (AEG) cun instrucziun d'in-structurs cantunals.

Sper la scolaziun interna han ils noviz frequentau la primavera in cuors da basa dad in gi a Trun. Duront igl entir gi han in-structurs scolau materia da basa ed ils participonts han saviu exercitar differentas sequenzas sut cundiziuns realas. Ils giu-vens muossan en general in bien engaschi ed ein fetg interessai e motivai, quei che fa grond plascher da luvrar cun els.

Mintga pumpier frequenta annualmein 8 exercezis ed ils com-members dil cader 13 exercezis. Ils pumpiers ein vegni scolai du-ront ca. 1700 uras da lavour en pressapauc 35 exercezis singuls dallas sezioni e dil cader. Buca quintadas ein tut las uras da manteniment, la lavour da preparaziun e la lavour administrativa.

En media ein ca. 75 % dils pumpiers stai presents als exercezis, quei che mutta in augment da presenza da ca. 5 % enviers igl onn avon. Tier il cader ei la presenza stada fetg buna cun strusch 90%. 18 pumpiers ein stai presents a tut ils exercezis e 22 pumpiers han frequentau negins exercezis. Entgins pumpiers han nezegiau la schanza da frequentar in ni l'auter exercezi tier in'autra sezioni per saver ademplir il soll prescret.

Vehichels da pumpiers

Igl onn 2017 ha la radunanza communalha digl uost concediu il credit per la cumpra d'in auto d'emprema intervenziun per la sezioni Lumnezia dado. La furnizun da quella maschina ei suc-cedida el decours dalla stad 2018. Igl auto, in Mercedes Sprinter 519cdi ch'ei vegnius furnius dalla firma Walser cun sedia a Zezras, survesta da ina vart al transport da personas cun ap-parats da schurmetg da flad ed ei da l'autra vart equipaus cun in tanc dad aua da ca. 250 liters ed ina pumpa da pressiun alta per l'emprema intervenziun. Plinavon posseda el material da salva-ment e d'illuminaziun. La AEG ha excepcionalmein contribuiu ina summa pli alta che usitau da 49% per la cumpra da quei vehicel. Il motiv persuenter ei che quella cumpra ei aunc ina pendenza ord il concept elaboraus en connex cun la fusiun. Ei setracta dalla davosa investiziun previda sil sectur dallas ma-schinias enteifer quei concept. Las proximas investiziuns da ma-schinias ein remplazzamenti dad autos els onns, sco per exemplu igl auto cistierna staziunaus a Cumbel.

Duront igl onn 2018 ei ina grappa da lavour sefatschentada inten-sivamein cun la cumpra dil niev auto cistierna. Il credit corri-spudent haveva la radunanza communalha concediu igl atun 2017. Quei auto vegn construius dalla firma Magirus Lohr (Iveco Schweiz) e vegn furnius la primavera 2019.



Auto per l'emprema intervenziun (Mercedes Sprinter, furnius dalla firma Walser da Zezras)

Lavur publica

A caschun dalla fiesta dil vitg a Tersnaus ein ils pumpiers stai presents ed han possilitau ad interessai da prender investa ella lavour da mintgagi dils pumpiers. En connex cul pass da vacanzas, organisaus dalla Pro Juventute, han ils pumpiers purschiu als af-fons in miez gi tiels pumpiers. Igl interess ei staus fetg gronds ed il plascher e tschaffen aunc pli gronds.



Pass da vacanzas dalla Pro Juventute Lumnezia

da cumpra da material e maschinas da pumpiers. Sin funda-ment dalla planisaziun da pumpiers cantunala vegnin nus ad adattar la planisaziun e strategia da nies corp.

Local da pumpiers niev a Vattiz

La davosa radunanza communalha 2018 ha concediu il credit cor-rispudent per la construcziun d'in local da pumpiers central a Vattiz. La realisaziun duess succeder igl onn 2019. Ils depots a Vrin, Suraua e Lumbrein vegnan a restar ed ein (silmeins Vrin e Suraua) indispensabels per ademplir la pretensiun per in'em-prema intervenziun.



Visualisaziun local da pumpiers Vattiz, Degen

Planisaziun e reorganisaziun

En connex cun la fusiun 2013 haveva la grappa responsabla per fatgs dils pumpiers dalla cumissiun preparatoria elaborau ense-men culs responsabels dalla AEG in concept strategic/organi-satoric e mesiras corrispondentes per ils proxims 3–5 onns suen-ter la fusiun. Duront ils davos onns ha il commando da pumpiers realisau ils puncts centrals da quei concept ed era adattau an-nualmein la planisaziun da finanzas sil sectur da pumpiers. La grondezia dil corp da pumpiers era vegnida definita 2013 sin 100 personas. La pratica d'incorporaziun ha denton menau du-ront ils onns suenter la fusiun ad in augment considerabel aschia che la cumissiun da pumpiers ei stada sfurzada da reducir il diember, quei ch'ei semussau sco gronda sfida. Anflar ina sli-gaziun gesta e che cuntenta tuts ei buca stau pusseivel.

La AEG elaborescha pil mument la strategia da pumpiers 2025plus. Quella sefatschenta cun differentas sfidas che vegnan era a tangar nossa vischanciau ils proxims onns. Aschia ein quei principalmein garantir la segirtad ella periferia malgrad la depo-pulaziun, garantir in sistem d'alarm che funcziunescha era sen-za energia e/ni telefonie, mo era ina miglior dalla scolaziun cun concentrazioni sin las incumbensas da coc, descargament dil cader entras la AEG en vesta agl augment dallas incumbensas che vegnan adossadas als pumpiers e buca il davos ina coordinaziun

FINANZAS

Model harmonisau da contabilitad 2 (MAC2)

Sigl onn da contabilitad 2018 han tut las vischnauncas dil cantun Grischun stuiu haver introduciu il niev model harmonisau da contabilitad 2 (MAC2). La vischnaunca Lumnezia ha pia giu da menar per l'emprema gada il quen communal tenor ils principis da MAC2. Il model sebasia sin la Lescha da finanzas dil cantun Grischun (LFC) sco era sin l'Ordinaziun da finanzas per las vischnauncas (OFV), ch'ein entradas en vigur igl 1. da schaner 2012. Cun MAC2 duei cunzun la transparenza della situaziun da facultad, dallas finanzas e dil recav («true and fair view») vegnir augmentada. Il MAC2 duei plinavon possibiliter da saver cumpareglier ils quens dallas instituziuns publicas.

Il quen annual cuntegn la bilanza, il quen da gudogn e sperdita, il quen d'investiziun, il quen davart la circulaziun dils mieds finanzials sco era l'annexa. Ell'annexa ei cunteniu:

- ils principis da presentazion dalla contabilitad sco era ils principis essenzials della bilanzaziun e valetaziun
- la cumprova digl agen capital
- la survesta dallas retenziuns
- la survesta dallas participaziuns
- la survesta dallas garanzias
- la survesta da retscheviders da gronds pagaments
- la survesta dalla facultad finanziala
- la survesta dallas investiziuns bilanzadas dalla facultad administrativa
- ulteriuras indicaziuns ch'ein d'imporzonza pil giudicament dalla situaziun da facultad, dallas finanzas, dalla rendita, dallas obligaziuns e dallas rescas finanzialas

Purificaziun dalla bilanza

Ella bilanza ein las novas directivas tenor MAC2 vegnidas applicadas culla nova valetaziun dalla bilanza dils 31 da decembre 2017 pigl 1. da schaner 2018. Quella nova valetaziun ei necessaria per presentar la situaziun da facultad, dallas finanzas e dils recavs conform allas relaziuns effectivas. Ferton che la facultad finanziala ha stuiu vegnir valetada da niev ei la facultad administrativa buca vegnida adattada. Las posiziuns bilanzadas dalla facultad administrativa pigl 1. da schaner 2018 ston vegnir amortisadas linearmein el decours da maximalmein 12 onns. La vischnaunca Lumnezia ha decidiu d'amortisar quellas enteifer tschun onns.

La purificaziun dalla bilanza pigl 1. da schaner 2018 ei succedida en collaboraziun cugl Uffeci da vischnauncas dil cantun Grischun. Il document ei vegnus presentaus ensemble cul preventiv communal 2019 a caschun dalla radunanza communal dils 14 da decembre 2018.

Igl agen capital dalla vischnaunca ei s'augmentaus culla purificaziun dalla bilanza. La situaziun finanziala sco era la situaziun da liquiditat ein denton buca semidadas entras las adattaziuns. La vischnaunca ei buca daventada pli reha. Igl augment

digl agen capital ei d'attribuir cunzun alla nova valetaziun dalla facultad finanziala.

La midada sil MAC2 ha caschunau dabia laver per la partizun finanzas/persunal dall'administrazion communal. La purificaziun dalla bilanza cun redeger il rapport leutier ei staus igl emprem pass. Quella laver ei succedida el decours dil settember. Duront igl october e november ei il preventiv communal per igl onn 2019 vegnus elaboraus. La terminaziun dil quen communal 2018 ei denton stada la pli gronda sfida. En quei connex han las novas directivas tenor MAC2 stuiu vegnir risguardadas ed applicadas. La contabilitad d'investiziuns (Anlagebuchhaltung) ei vegnida introducida da niev. La partizun finanzas/persunal ha stuiu registrar tut ils projects el program, pia l'entira bilanza. Quei ha caschunau bia laver. Las amortisaziuns succedan da niev directamein ella contabilitad d'investiziuns, medemamein las activaziuns e passivaziuns dil quen d'investiziun. L'annexa ei per l'emprema gada part dil quen communal 2018. Rimnar tut las informaziuns, crear tut las tabellas sco era redeger tut ils texts per l'annexa ei stada in'ultura laver dalla partizun finanzas/persunal.



Contabilitad 2018 dalla vischnaunca Lumnezia

Resultats quen communal 2018

Il quen da gudogn e sperdita 2018 siara cun in surpli da recav da CHF 2 507 361.26. Ils cuosts totals muntan a CHF 14 227 276.19 ed il recav total a CHF 16 734 637.45. Las amortisaziuns totalas importan CHF 1 116 557.45. Tenor MAC2 ein amortisaziuns supplementaras buca admissiblas pli per investiziuns novas. Las amortisaziuns ordinarias succedan tenor ina tabella ch'il cantun dat avon. Per quei motiv ei la summa totala dallas amortisaziuns per igl onn 2018 in bien ton pli bassa en cumpareglijun cun ils onns precedents. Cumpriu en quella summa ein denter auter las amortisaziuns dallas investiziuns veglias, pia da quellas ch'eran succedidas avon la midada sin MAC2 e che vegnan amortisadas enteifer tschun onns. MAC2 meina a cuorta vesta a meins amortisaziuns. A liunga vesta denton, pia per nossas generaziuns vegnentas, serimnan adina dapli amortisaziuns. Per quei motiv eis ei dad esser precauts e mirar da tener constant il recav da taglia. La finamira dalla vischnaunca ei da saver finanziar tut ils projects ord atgna finanziaziun.

Il quen d'investiziun 2018 siara cun expensas totalas da CHF 4 997 151.05 ed entradas totalas da CHF 1108 648.15. Las entradas ein d'attribuir a contribuziuns federalas e cantunales sco era a donaziuns ni contribuziuns da perimeter. Ultra da quei ein taxas da colligaziun vid igl aquaduct communal e la canalisaziun/serenera da rodund CHF 450 000.00 vegnidas incassadas.

Las investiziuns principalas digl onn 2018 ein la sanaziun dil terren contaminau dil stan da tir da catscha Bual a Vella, la sanaziun dalla casa da scola Vella (emprema etappa), l'avertura dil quartier (secunda etappa) ensemble culs parcadiis Bual a Vella, la

cumpra da vehichels (pumpiers, survetsch tecnic, turissem), las lavurs da cuvrida dalla via Quadra – S. Bistgaun a Degen, la sanaziun dalla via Curtgin Fontauna a Vella, la sanaziun dalla serenera Cumbel/Morissen, la realisaziun dalla punt da sugaras cun l'adattaziun dalla senda Greina sco era la sanaziun dad ovras da meglieraziun.

Risguardond il surpli da recav, senza las amortisaziuns sco era finanziaziuns specialas (reservas), seresulta in cashflow da CHF 3 553 112.51. Il deficit da finanziaziun, cun risguardar il surpli d'expensas tier investiziuns, munta a CHF 335 390.39. Il deficit da finanziaziun seresulta cunquei che las investiziuns nettas han buca saviu vegnir finanziadas mo cul cashflow. Il quen communal 2018 siara enviers il preventiv communal 2018 cun in meglier resultat. Il surpli d'entradas ei per gronda part d'attribuir allas entradas da taglias. In'ulteriura entrada ei stada la restituiziun dall'indemnisaziun digl AutoDaPosta Svizra dils onns 2004 entochen 2018 (CHF 83 439.10). Las contribuziuns dall'ulivaziun da finanzas ein sesminuidas levamein enviers igl onn precedent.

Sco supplement tier il quen annual dat in commentari ina survesta structurada davart las finanzas communalas. Il commentari duei cuntenir las divergenzas dil preventiv communal cul quen communal.

Duri Blumenthal,
president communal

e cau dil departament administraziun, segirtad publica
sanidad, segirtad sociala, finanzas e taglias



Morissen

Departament presidial

administraziun, segirtad publica, finanzas e taglias, sanidad, segirtad sociala

Divergenzas preventiv communal 2018 cun quen communal 2018

1. Quen da gudogn e sperdita

Preavis:

Suandont las divergenzas sur CHF 8'500 enviers il preventiv communal. Tier ils contos da salarisazun vegin commentau mo leu nua che la divergenza ei dapl ni meins che 5 % enviers il preventiv communal. Ei vegin desistiu da commentar las divergenzas tier las scuntraziuns internas sco era ils depositis ni las prelevaziuns dallas finanzaziuns specialas. Las directivas dil preventiv han per gronda part saviu vegin risguardadas.

Conto	Dessignaziun dil conto	Preventiv 2018	Quen 2018	Commentari
-------	------------------------	----------------	-----------	------------

0 ADMINISTRAZIUN GENERALA

0120.3170.01	Cuosts da representaziun	10'000.00	18'608.20	Dapl cuosts che prevediu (fiascas, aperitivs, schengheits).
0210.3130.00	Survetschs da tiarzs	84'000.00	65'246.95	Cuosts ein vegni calculai memia aults (cuosts ein vegni repartgi auter tenor MAC2, novas numeras da conto).
0210.3133.00	Pagina d'internet lumnezia.ch	30'000.00	17'394.85	Muort munconza da tempus ha la pagina d'internet buca saviu vegin endrizzada igl onn 2018. Il quen final per il relaunch vegn spigtous igl onn 2019.
0210.4260.00	Restituiziuns da tiarzas persunas	1'500.00	13'560.30	Diversas entradas buca prevedidas (taxa CO2 dallas Assicuranzas socialas, daners da schurnada e provisum assicuranzas dalla Cassa da malauns Lumneziana).
0220.4210.00	Lubientschas da bagheggiar	30'000.00	48'410.40	Entradas tenor fakturaziun.
0291.3120.00	Provediment e dismessa	68'000.00	102'267.70	Repartiziun immobilias facultad administrativa e facultad finanziala era buca vegin da calculada correct.
0291.3144.00	Manteniment dils bagheits	20'000.00	37'318.40	Bagheriar entuorn casa da scola Vrin (credit 25'000 tenor protocol 2018/16).
0291.4470.00	Tscheins d'affitazzun	42'000.00	79'436.40	Repartiziun immobilias facultad administrativa e facultad finanziala era buca vegin da calculada correct, novas affitazzuns a Vrin.

1 SEGIRTAD PUBLICA

1400.3130.00	Survetschs da tiarzs (mesiraziuns e terminaziuns)	60'000.00	47'073.30	La digitalisaziun dalla planisaziun d'utilisaziun (cataster RDPP) ei veginida stuschiada sigl onn 2019.
1400.3611.00	Revisiun schazeigts officials	115'000.00	86'536.00	Cuntinuaziun dalla revisiun da schazeigts igl onn 2019 (buca tut lis vischinadis han saviu vegin schazeigai igl onn 2018).
1400.4260.00	Restituiziuns da tiarzas persunas	1'000.00	26'863.15	Premia da fideiyladad da Straub SA ei stada pli aulta che prevedida, plinavon ha igl Uffeci per la planisaziun dili territori pagau igl 1. aquen per la digitalisaziun dalla planisaziun d'utilisaziun.
1400.4602.00	Cumpart gudogn dil register funsil Glion-Lumnezia	70'000.00	97'634.80	Cumpart dil gudogn effectiva ei stada pli aulta che prevedida.
1500.3010.00	Schulda e schurnadas	68'000.00	83'941.25	La schulda per lis seracass ei stada pli aulta che prevedida (dapii seracass ch'igl onn 2017), megliera participaziun als exercezis.
1500.3099.00	Uteriurs cuosts da persunal	13'700.00	3'931.05	Negins examens C118, negin exercezzi Tuscaun/Glion, paucas controllas da miedi.

1500.3111.00	Equipament e maschinas	69'000.00	46'211.30	Different equipment el buca vegnius cumpraus; p.ex. cazzolas da maun (tier las capellinas novas ei ina cazzola gia integrada), illuminaziun dil plaz (giudicament da niev cu lis autos ein furni), uders da tschetsch per sprezza (en connex cuin remplazzament dalla sprezza). Megliers prezis da cumpira che las offertas directivas per il preventiv.
1500.3151.00	Manteniment equipmente e maschinas	31'300.00	16'753.00	Pli pauc reparaturas che prevediu, refiers per in onn il service da dus vehicleis e dil compressor d'aria cumprimida (en connex culla dislocaziun dil compressor → local Lumbrein fatgas périgl onn 2019).
1500.3300.00	Amortisaziuns ordinarias	107'000.00	66'319.00	Prevedidas eran aunc amortisaziuns per il niev auto cistarna, quelleas succedan denton per naveu digl onn 2019.
1500.4270.00	Castigts	5'000.00	24'020.00	Sin fundament digi incassu (stan dili quen 2017) il moment ch'il preventiv 2018 ei vegnius fatgs, ei vegniu preventivau memia bas.
1610.3300.00	Amortisaziuns ordinarias	10'000.00	0.00	Las amortisaziuns eran prevedidas per lis dus projects da sanaziun dili terren contaminau a Rofra (Degen) ed a Buai (Vella). Il project da Degen ei già vegnius amortisau igl onn 2017, il project da Vella vegn serraus giu pér igl onn 2019.
1620.3144.00	Manteniment itschaler da schurmets	12'000.00	0.00	Prevedida era la cumpira da madrazza e cozzas per il tschaler da schurmets Degen. La summa da preventiv ei vegnida transferida sigl onn 2019.
2110.4631.00	Contribuziuns dil cantun	16'300.00	32'403.95	Contribuziuns per l'instruziun da romontsch per affons da lungatg jester eran risguardadas el preventiv tier 2120 Scola primara.
2120.4260.00	Restituiziuns da tiarzas persunas	1'000.00	29'962.40	Scuntraziun pagas da substituziun e restituiziun dallas pleiws per ils cuostis d'instruziun da religiun.
2130.3020.00	Pagas persunal d'instruziun	695'000.00	650'150.33	Scursani diemrii total cum far autras cumbinaziuns da classas, las qualas ein seresultadas ord la repartiziun (secundara/reala) en connex cugl access (pagas e cassa da pensuni).
2130.3612.00	Scola da talents Sursevla	29'700.00	15'175.50	In scolar pli pauc ha frequentau la scola da talents.
2170.3110.00	Mobilier da scola	85'000.00	63'970.00	Preventiv sebasia sin l'offerta cum in pli grond remplazzament da mobilier.
2170.3111.00	Urdeins da gymnastica ed utensils da zambergiar	28'500.00	2'194.20	Stuschaui remplazzament da material ed indrex da sport (ca. 10'000) e buca remplazzau maschilinas (Cuschinaus e Vella) muort munconza da resultats d'evaluaziun (ca. 16'000).
2170.3120.00	Provediment e dismessa	70'000.00	50'620.35	Cuosts ein stai pli bass che prevedi (diwer d'electricitat, taxas d'aua e canalizaziun, dismesua da riumans, pelletts e stialas).
2170.3144.00	Manteniment casas da scola	42'500.00	33'054.80	Pendenza sanaziun tetg plat Vella (sanaziun generala), sligiau a moda pli favoreivla problematica duschhas Cuschinaus.
2170.3300.00	Amortisaziuns ordinarias	52'000.00	0.00	Neginas amortisaziuns, cuostis per la sanaziun dalla casa da scola Vella vegnan amortisau pér cu igl entir project ei serraus giu.
2170.4260.00	Restituiziuns da tiarzas persunas	1'000.00	22'459.90	Diversas entradas buca prevedidas (daners da schurnada e da malsogna, vendita utensils).
2192.3130.00	Transports da scola	195'000.00	185'306.85	In transport pli pauc allas 16.45 (cun crear igl urari da scola eis ei stav pusseivel da desister da dus viadis supplementars per Suraua e Ligazun, Vrin).
2192.3130.01	Instruziun da senudar	21'000.00	10'512.60	Cumbinaziuns da transport denter las partiziuns, pilras partiziuns adempiu il soll minimal.

Departament presidial

administraziun, segirtad publica, finanzas e taglias, sanidad, segirtad sociala

Conto	Dessignaziun dil conto	Preventiv 2018	Quen 2018	Commentari
2200.3612.00	Contribuziuns a scolas speciales	50'400.00	26'161.80	Preventiv per igl onn 2018 era memia aults en cumparegiazjun culs cuosts dils onns precedents.
2200.3612.01	Suvetsch logopedic Surselva	56'000.00	35'825.05	Cuosts restonts per igl onn 2017 eran preventivai memia aults (preventiv era vegnius fatgs tenor communicazjun dil Center da formaziun Surselva).
2510.3611.00	Contribuziuns al progrimmasi	43'500.00	33'203.95	In scolar ha interut la scolaziun al gymnasli a primavera 2018.
3 CULTURA E TEMPS LIBER				
3290.3612.00	Finanziaziun dils museums (Regiun Surselva)	4'250.00	16'890.80	Buca prevedida era la contribuziun per la renovaziun dili curtgin Cuort Ligia Grischa a Trun da 4'226.75 e la contribuziun per la sanaziun dil Museum Regiunal Surselva da 8'453.50 (protocol 2017/23).
3290.3636.01	Fundaziun da cultura Lumnezia	50'000.00	60'000.00	Contribuziun suplementara da 10'000 per igl archiv cultural Lumnezia (protocol 2017/22).
3420.3111.00	Mobilier ed indrezs	10'000.00	34'712.35	Per la piazza da glugs Lumibrein era prevedida ina summa da 10'000. Sisuerente ei vegniu decidiu da cumplir novs indrezs (credit 25/590 tenor protocol 2018/06). Vitier ei vegniu in credit da 10'000 per metter en uorden la piazza da giugs a Morissen (protocol 2018/13).
3420.3637.00	Abonnamenti da skis per affons da scola	0.00	14'190.00	Summa era buca cumentida el preventiv, decisiu ei succedida per igl unviern 2018/2019 tenor protocol 2018/18.
3420.4632.00	Donaziuns	0.00	15'000.00	Contribuziun dalla vischernaunca da padinadi da Zollikon per la piazza da giugs Lumibrein tenor darmonda da contribuziun.
4 SANADAD				
4110.3611.00	Contribuziun spitals ordefer la regiun	200'000.00	181'683.00	Cuosts effectius (preventiv tenor calculaziun, media dils onns precedents).
4110.3612.00	Spital regional Surselva	50'000.00	30'919.85	Cuosts effectius (preventiv tenor calculaziun, media dils onns precedents).
4120.3612.00	Contribuziuns casas da tgira	500'000.00	413'650.30	Cuosts effectius (preventiv tenor calculaziun, media dils onns precedents).
4210.3612.00	Restituziuns da tiarzas persunas	108'000.00	140'470.60	Quen final 2017 ei status pli aults che prevediu (preventiv per il quen final 2017 era calculaus sin basa dalla media dils onns precedents).
5 OVRAS SOCIALES				
5440.4612.00	Cumpart vischernaunca llanz/Glion	74'000.00	59'292.25	Saldo denter cuosts e recav dalla lavour da giuventetgna per la vischernaunca dad llanz/Glion pli bass che prevediu (cuosts ein stai pli bass).
5720.3637.00	Sustenimenti per habitants en vischernaunca	125'000.00	78'715.95	Pli paucs cass socials.
5720.4260.00	Restituziuns da tiarzas persunas	30'000.00	54'919.55	Pilras persunas han restituui ils daners da susteniment alla vischernaunca.
6 TRAFFIC				
6150.3101.00	Material da menaschi e diever	22'000.00	12'825.10	Duvrau pli pauc material da menaschi e diever che prevediu.
6150.3130.00	Suostas da posta	30'000.00	88.30	Suosta da posta a Resgia, Vattiz, vegn construuda pér igl onn 2019.
6150.3141.00	Manteniment vias communalas	187'000.00	162'102.00	Via Caplutta, Vattiz, e via Mulin, Lumbrein, ein buca vegnididas fatgas. Via Pleif, Vella, ei vegnida pli bienmarcau che prevedida.
7 AMBIENT ED UORDEN DIL TERRITORI				
7101.3137.00	Taglia sin plivaleta	10'000.00	31.95	Preventiv per igl onn 2018 era memia aults en cumparegiazjun culs cuosts dils onns precedents.
7101.3142.00	Manteniment provediment d'aua	90'000.00	71'739.80	Concept per awa da beiber en temps d'urgenza ei vegnius stuschaus sigl onn 2019.
7101.3300.00	Amortisaziuns ordinarias	245'000.00	186'272.00	La gronda part dils projects ei aunc buca serrada giu ed ha buca saviu vegnir amortisada.
7101.4240.00	Taxas da diever e survetschs	400'000.00	422'868.85	Entradas tenor fakturaziun.
7201.3143.00	Manteniment canalisazjun	50'000.00	125'195.40	Correctura da cudschaaziun digl onn 2017 (cuosts da 77'894.75 per las lavurs d'impressari sco era la direcziun dalla lavour per la canalisazjun a Palius, Vella, tenor protocol 2018/17). Ils cuosts eran vegni engreviai igl onn 2017 al conto dili project "Casa da fatschenta Palius (Vella)".
7201.3300.00	Amortisaziuns ordinarias	120'000.00	0.00	Ils projects ein aunc buca serrai giu ed han buca saviu vegnir amortisai.
7201.4240.00	Taxas da diever e survetschs	395'000.00	409'033.20	Entradas tenor fakturaziun.
7301.3300.00	Amortisaziuns ordinarias	16'000.00	0.00	Preventiv d'amortisaziuns ei buca staus corrects muort in falliu patratg (negins projects el sektor economiszun da rumien).
7301.4240.00	Taxas da deponia	100'000.00	148'071.10	Entradas tenor fakturaziun.
7410.3142.00	Manteniment uals, rempars e lavineras	23'000.00	6'002.65	Bia lavurs ein vegnididas exequidas entras il survetsch tecnic (dapl scuntraziuns internas).
7410.3142.01	Manteniment muort malauras	20'000.00	0.00	Neginas malauraigl as igl onn 2018.
7610.3637.00	Contribuziuns promozion d'energia	50'000.00	24'650.00	Preventiv per igl onn 2018 era memia aults en cumparegiazjun culs cuosts dils onns precedents.
7710.4632.00	Contribuziuns da vischernaunca	0.00	10'000.00	Contribuziun dalla vischernaunca da padinadi da Sissach per il sanceri Cumbel tenor damorda da contribuziun.
7900.3131.00	Cuosts da planisaziun e honorars	50'000.00	21'590.35	Buca tut las lavurs prevedidas ein vegnididas exequidas, cuntinuaziun dalla revisiun totala lis proxims onns.
7900.4631.00	Contribuziuns dil cantun	0.00	10'000.00	Contribuziun digl liffeci per la planisaziun dil territori per la planisaziun dil territori.

Departament presidial

administraziun, segirtad publica, finanzas e taglias, sanidad, segirtad sociala

Conto	Dessignaziun dill'conto	Preventiv 2018	Quen 2018	Commentari
8 ECONOMIA PUBLICA				
8110.3140.00	Manteniment pastiras e bagheits	110'000.00	143'987.55	Ils cuosts per lls projects dalla serenera a Sezner, Vignogn, sco era dalla sanaziu 2018/16.
8110.4632.00	Contribuziuns da vischhauncas	0.00	45'000.00	Contribuziun dalla vischhauncia da padrinadi da Herrliberg per la sanaziu dalla tegia Salischina, Vrin, tenor damonda da contribuziun.
8120.3101.00	Material da signalisaziun	20'000.00	0.00	Material da signalisaziun vegn cumpraus pér igl onn 2019 (ordinaziun da vias ei ida en vigor píi tard che preventiv).
8120.3141.00	Manteniment dallas ovras	148'000.00	162'775.55	Schau rumper material da plania per plirs onns (valeta da ca. 50'000).
8120.3300.00	Amortisaziuns ordinarias	83'000.00	2'692.00	Sulettamein l'ovra da meglieraziun Cumbel sa vegnir amortisada igl onn 2018. Las ulteriuras ovras ein aunc buca finidas. Amortisaziuns eran vegnidas calculadas memia aultas.
8121.4240.00	Contribuziuns possessurs da terren	120'000.00	136'030.10	Entradas tenor facturaziun.
8200.3130.00	Surveyschs da tiarzs	200'000.00	384'023.50	Dapl lavurs exequidas entras accordants.
8200.4250.01	Vendita da lenna (pinada)	70'000.00	169'586.50	Entradas tenor facturaziun.
8200.4320.00	Mildada inventari lenna da brisch e da diever	0.00	40'325.00	Niev conto tenor MAC2. Per il preventiv 2018 era quei conto aunc buca vegnius risguardaus.
8200.4635.00	Donaziuns	0.00	10'000.00	Contribuziuns dalla Fundaziun U.W.-Linsi per il project da biodiversität Gianastga, Degen, e la plontaziun uaul da protecziun Manglatsch, Vrin, tenor damonda da contribuziun.
8400.3130.00	Surveyschs da tiarzs	25'000.00	11'429.00	Planisaziun BikeTrail Cumbel ei buca vegnida fatga igl onn 2018.
8400.3130.03	Fiesta 1. d'uost	50'000.00	34'975.75	Fiesta 1. d'uost e fiesta da giubileum Davos Munts eran calculadas cun dapi cuosts.
8400.3130.04	Meds traffic public	100'000.00	87'384.75	1. aquen per la tariffa nulla 2017/2018 era vegnius risguardaus gja el quen communal 2017.
8400.3130.10	Projects per hospes e proprietaris da secundas habitaziuns	50'000.00	80'600.00	Malcapienttscha cui preventiv dalla Surselva Tourismus AG, scuntraziun interna cun taxas da hospes.
8400.3130.12	Ruta Nino Schurter	10'000.00	0.00	Ruta Nino Schurter ei planisada egl avegnir, denton sur il quen d'investiziun.
8400.3130.14	Webcams	0.00	24'795.00	Buca stau preventiv dad installar duas webcams a Davos Munts e Camuns (protocols 2018/13 e 2018/20). Cuostos restonts da Karl Broger e cumpart Karl Broger vegnan cludischai el quen communal 2019.
8400.3130.12	Manteniment purschida turistica	120'000.00	87'868.95	Plirs projects ein buca vegni exequi (remplazzar punts Uaul da Flugs e Val dli Beg, senda da viandar Padrus). Ruta da bike S. Carli era prevedida per igl onn 2018, vegn denton exequida igl onn 2019 e vegn cudsichada sur il quen d'investiziun (extensiun rutas da bike). Rempar Davos Munts ei vegnius pli biennmarcau che prevediu. Perencunter ha ei dau auters cuosts ch'eran buca prevedi el preventiv communal 2018 (cumpart turissem per serenera Sezner, remplazzar glera rodunda e reparatura vials lag sco era reit sablunera Davos Munts).
8400.3300.00	Amortisaziuns ordinarias	306'000.00	287'311.45	Plirs projects, ch'eran calculai dad amortisar igl onn 2018, ein già vegni amortisai sin 0 avon la midada sin MAC2.

8400.3635.01	Taxas da hospes Surselva Tourismus AG	385'000.00	359'900.00	Malcapienttscha cui preventiv dalla Surselva Tourismus AG, scuntraziun interna cun projects per hospes e proprietaris da secundas habitaziuns.
8400.4260.01	Restituziuns Surselva Tourismus AG	0.00	88'157.00	Restituziun dallas taxas da hospes che la Surselva Tourismus AG ha buca duvrau (taxas dils onns precedents).
8400.4631.00	Contribuziuns dil cantun	18'000.00	8'897.70	Correctura dallas contribuziuns per igl onn 2017, contribuziun per il bus d'unviern croda muort la tariffa nulla.
8400.4632.00	Contribuziuns da vischhauncas	10'000.00	35'000.00	Contribuziun da 25'000 dalla vischhauncia da padrinadi da Herrliberg per la puntera dil lag Davos Munts tenor damonda da contribuziun.
8400.4634.00	Contribuziuns dallas pendicularas	20'000.00	10'000.00	Contribuziun dallas pendicularas per la tariffa nulla mo 10'000 (malcapienttscha tier il preventiv per igl onn 2018).
8900.4240.00	Taxas da diever	105'000.00	132'609.60	Entradas tenor facturaziun.
9 FINANZAS				
9100.4000.00	Taglia sin entrada	270'000.00	2'835'751.00	
9100.4001.00	Taglia sin facultad	670'000.00	744'515.00	
9100.4002.00	Taglia alla fontauna	120'000.00	212'344.50	
9100.4009.00	Taglia sin cumpensaziun da capital	70'000.00	89'830.00	Las entradas da taglia ein grevas da calcular ed igl ei vegniu calculau a moda precauta. Per quei motiv ein las divergenzas enviers il preventiv 2018 píi grondas.
9101.4021.00	Taglia sin schischom	900'000.00	934'614.00	
9101.4022.00	Taglia sin guidogn da schischom	90'000.00	106'493.85	
9101.4023.00	Taglia sin midada da maun	170'000.00	432'362.75	
9101.4024.00	Taglia sin iertas e donaziuns	50'000.00	225'197.40	
9505.4120.02	Energia participaziun OE Zervreila	70'000.00	51'348.90	Muort ina stad scheitga e feig cauda ei la producziun di energia dalias OE Zervreila sesminnida, consequentamein ei era l'indemnisiun per las vischhauncas píi bassa che prevedida.
9630.3431.00	Manteniment immobilias facultad finanziaria	90'000.00	194'955.65	Sanaziu anteriora casa dil medi Sumstaras, Vella, era buca prevedida (cuosts totals 62'103, protocol 2018/17). Sanaziu mir da sustegn casa Naus, Monissen, era prevediu igl onn 2017 cuostis totais 115'799.50, protocol 2019/01.
9630.3439.00	Provedimenti e dismessa	30'000.00	68'696.05	Repartizuni immobilias facultad administrativa e facultad finanziaria era buca vegnida calculada correctamein, novs objets (surbaghegiada Palius, Vella).
9630.4430.00	Tscheins d'affittazion	390'600.00	363'597.90	Repartizuni immobilias facultad administrativa e facultad finanziaria era buca vegnida calculada correctamein, novs objets (surbaghegiada Palius, Vella).
9631.3300.00	Amortisaziuns ordinarias	20'000.00	0.00	Preventiv d'amortisaziuns ei buca staus corrects muort in falliu patratg (neginas amortisaziuns dalla facultad finanziaria).
9631.4439.00	Restituziuns da tiarzs persunas	0.00	9'713.25	Restituziuni II Mulin SA per la cumpart dalla midada d'intent sur il credit sco era cuostis accessoris e diversas cumparts II Mulin SA.

Departament presidial

administraziun, segirtad publica, finanzas e taglias, sanadad, segirtad sociala

2. Quen d'investiziun

Preavis:

Suandont la survesta dils projects el quen d'investiziun cul stan actual dil project. La concessiun dils credits sco era ina survesta dils cuosts e dallas amortisaziuns ein d'anflar el quen d'investiziun ni ell'annexa sut punct 8 e 9.8.

Conto	Dessignaziun dil conto	Stan dil project
-------	------------------------	------------------

1 SEGIRTAD PUBLICA

1500.5040.00	Local da pumpiers Vattiz (Degen)	Fasa da preparaziun
1500.5060.00	Cumpra da vehichels (auto emprema intervenziun)	Realisau
1500.5060.01	Cumpra da vehichels (auto cistiarna)	Realisau (quen final suonda el quen communal 2019)
1610.5030.00	Sanaziun terren contaminau stan da tir da catscha Bual (Vella)	Per part realisau, cuntuaziun 2019

2 SCOLAZIUN E FORMAZIUN

2170.5040.00	Sanaziun casa da scola Vella	1. etappa realisada 2018, 2. etappa suonda 2019
--------------	------------------------------	---

6 TRAFFIC

6150.5010.00	Avertura quartier Bual secunda etappa (Vella)	Per part realisau, cuntuaziun 2019 (ensemen culs parcadis Bual)
6150.5010.01	Passapei via cantunala (Vella)	Realisau (quen final suonda el quen communal 2019)
6150.5010.02	Passapei e fermada Valgronda (Cumbel)	Planisaziun 2018, execuziun 2019
6150.5010.03	Parcadis Parvalsau (Vrin)	Spustau
6150.5010.04	Lavurs da cuvrira via Quadra – S. Bistgaun (Degen)	Realisau
6150.5010.05	Parcadis Bual (Vella)	Per part realisau, cuntuaziun 2019 (ensemen cull'avertura dil quartier Bual)
6150.5010.06	Avertura quartier Bual (Morissen)	Per part realisau, cuntuaziun 2019
6150.5010.07	Sanaziun via Curtgin Fontauna (Vella)	Realisau
6150.5010.08	Remplazzament illuminaziun da vias LED	Execuziun sur quater onns (2018 – 2021)
6150.5010.09	Avertura quartier Lorta Surcasti (Suraua)	Per part realisau, cuntuaziun 2019
6150.5010.10	Via Resgia – Tgiern (Vrin)	Realisau
6150.5010.11	Via davos scola (Vella)	Execuziun 2019 (ensemen cun sistem da separaziun canalisaziun Vella)
6150.5140.00	Suosta da spetga Vrin	Realisau (quen schazetg official suonda el quen communal 2019)
6190.5060.00	Cumpra vehichels communals	Realisau (tractor)

7 AMBIENT ED UORDEN DIL TERRITORI

7101.5031.00	Sanaziun tschaffadas e tumbin Pellau (Vella)	Per part realisau, cuntuaziun 2019
7101.5031.01	Sanaziun tumbin Sum la Val (Morissen)	Per part realisau, cuntuaziun 2019
7101.5031.02	Sanaziun aquaduct Lumbrein-vitg	Planisaziun 2019, execuziun 2020 – 2022
7101.5031.03	Sanaziun tschaffadas d'aua uclauns Lumbrein	Planisaziun 2018, execuziun en duas etappas (2019 – 2020)
7101.5031.04	Sanaziun provediment d'aua Naus (Morissen)	Execuziun 2019 (ensemen cun sistem da separaziun canalisaziun Morissen)
7101.5060.00	Pilotadi central pil provediment d'aua	Per part realisau, cuntuaziun 2019
7200.5040.00	Tualetta publica Vignogn	Spustau
7200.5040.01	Tualetta publica Lumbrein	Planisaziun 2019
7201.5032.00	Sistem da separaziun canalisaziun Vella	Execuziun 2019 (ensemen cun via davos scola Vella)
7201.5032.02	Canalisaziun da meteor Rumein (Degen)	Realisau
7201.5032.03	Sistem da separaziun canalisaziun Degen	Planisaziun 2019, execuziun 2019

7201.5032.04	Sistem da separaziun canalisaziun Morissen	Per part realisau, cuntuaziun 2019
7201.5032.05	Sistem da separaziun canalisaziun Rumein (Degen)	Execuziun 2020
7201.5042.00	Sanaziun sererera Cumbel/Morissen	Per part realisau, cuntuaziun 2019

8 ECONOMIA PUBLICA		
8120.5010.00	Ovra da meglieraziun Cumbel	Realisau
8120.5010.01	Ovra da meglieraziun Surcasti	Realisau vias nr. 2 e 3, execuziun via nr. 5 2019
8120.5010.02	Ovra da meglieraziun Vignogn	Realisau etappas A e B, execuziun etappa C 2020
8120.5010.05	Via Parvalsau (Vrin)	Fasa da planisaziun (execuziun 2019)
8200.5010.00	Sanaziun vias d'aul Vrin (Pardatsch)	Realisau
8200.5010.01	Sanaziun vias d'aul Suraua (bova Seglias)	Realisau
8200.5010.02	Avertura forestala Surcasti - Surin	Fasa da planisaziun
8400.5010.00	Extensiun rutas da bike	Execuziun 2019
8400.5030.00	Punt da sugar Bigiel – Disla (Suraua)	Sistiu (vegn buca realisau)
8400.5030.01	Punt da sugar Greina, adattaziun senda (Vrin)	Per part realisau, cuntuaziun 2019
8400.5030.02	Novas purschidas Lag Davos Munts (Degen)	Sistiu (niev project 2019/2020)
8400.5030.03	Plaz da tennis (Vella)	Execuziun 2019
8400.5040.00	Baghetgs annex Zignaus (Vella)	Stuschau (planisaziun 2020)
8400.5060.00	Cumpra da vehichels	Realisau (maschina da loipa)
8400.5540.00	Participaziun Infra Mundaun SA	Stuschau muort decisiun vischerna Obersaxen Mundaun

Departament educaziun

La Scola Lumnezia

Igl onn da gestiun ha il cussegli da scola giu 10 sesidas e deliberau circa 50 tractandas. Il presidi e la direcziun da scola han ulteriuramein per regla ina sesida jammila, duront las jamnas da scola, per tractar fatgs da scola ordinaris e preparar las fatschentas. Mintg'onn dat ei ina meisa rodunda nua ch'il cussegli da scola e las personas d'instrucziun s'inscuntran per sediscuorer davart ina ni pliras tematicas. Ils cussegliers han visitau differentas lezziuns da scola e tgiran ina comunicaziun constructiva cun las personas d'instrucziun. Las visetas el mintgagi da scola ed ils discuors cun las personas d'instrucziun porschan in'impurtonta investa ch'il cussegli da scola basegna per la laver strategica en favur d'in bien svilup da nossa scola.

La societad moderna ha novas/autras pretensiuns enviers la scola ed enviers structuras en nossa vischerna. Bunas structuras dil gi purschidas dalla publicitat ensemen cun differents parteneris, nua che la scola gioga ina rolla centrala, veggan ad esser indispensablas e centralas per in bien svilup orientaus agl avegnir.

Il plan d'instrucziun 21 va en vigur

Ils plans d'instrucziun actuals dil cantun Grischun digl onn 2002 (scoletta), 1984 (scalem primar) e 1993 (scalem superior) veggan remplazzai entras il plan d'instrucziun 21 GR.

Il plan d'instrucziun definescha tgei che scolaras e scolars duein saver cura, concretisescha l'incumbensa dalla scola ch'ei formulada ellas leschas ed ordinaziuns corrispondentes e dat allas personas d'instrucziun in'orientaziun el mintgagi. Aunc dapli fuorma il plan d'instrucziun il fundament per l'elaboraziun da mieds d'instrucziun. Il plan d'instrucziun 21 ha la finamira dad unificar las competenzas ed il temps d'acquist da quellas en tut ils cantuns tudests ni cun plirs lungatgs dall'entira Svizra ed el sebasa sin las pli novas enconuschienschas didacticas. Per il cantun Grischun cun sia situaziun linguistica particulara e cumplicada ha ei duvrau adattaziuns. Plinavon ei il cantun Grischun sedecidius per in'autra fuorma da scolaziun e promozion dallas competenzas en connex cun medias ed informatica.

Igl 1. d'uost 2018 ei il plan d'instrucziun 21 ius en vigur per la scoletta, 1.–6. classa primara ed 1. e 2. classa superiora. L'auter onn da scola vegg el era introducius per la 3. classa superiora. El s'orientescha allas competenzas e rinforza scolaras e scolars da buca mo emprender, mobein era da saver applicar lur savida.

Quei plan d'instrucziun inventa denton buca da niev la scola. La persona d'instrucziun ha vinavon la rolla centrala. Ella influenescha dapli ch'ils mieds l'instrucziun multifara, sustegn scolaras e scolars e diregia sia classa. Igl attestat da scola dil cantun Grischun sebasa sin in giudicament cumplessiv ed ei orientaus alla promozion. Quels principis cumprovai veggan manteni vinavon. Per las personas d'instrucziun eis ei cintinuadamein indispensabel d'approfundir la pratica da promover e valetar en connex cul plan d'instrucziun 21. L'introducziun ei succedida cun dus cuors da scolaziun interns, purschi dalla Scol'aulta da pedagogia dil cantun Grischun ensemen cugl inspectorat da sco-

la cantunal. La scolaziun persunala necessaria en connex cul plan d'instrucziun ed ils roms novs han las personas d'instrucziun acquistau il davos onn ni acquistan ellas ils proxims onns cun differents cuors.

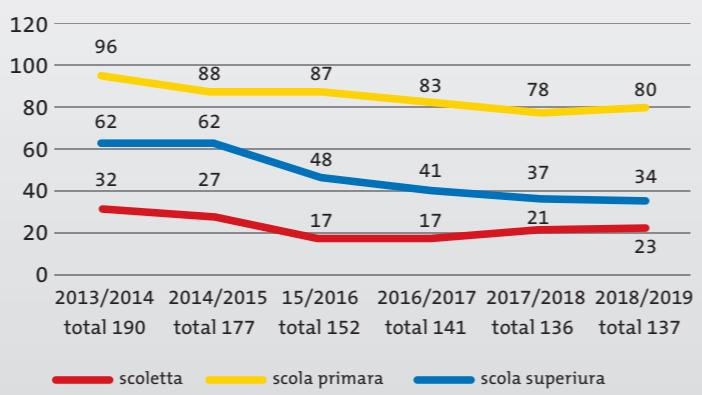
Il niev plan d'instrucziun remplazza parzialmein dispositiuns ch'ein 30 onns veglias e considerescha il svilup actual dalla societad. En connex cun l'introducziun ein las tablas da lezziuns (diember e roms) veggidas adattadas parzialmein. Aschia ei il diember da lezziuns jammilas veggias adattaus per differentas classas.

Sper ils roms usitai ed instrui tochen ussa veggan ils roms «etica, religiuns, communitad» e «medias ed informatica» introduci sil scalem primar. Sil scalem superior ha il rom «orientaziun profesionala» che vegneva instruida tochen ussa el rom tudestg ni romontsch e «medias ed informatica» surveggiu dapli peisa. L'instrucziun tradiziunala da cuschinara vegg midada en «economia, laver e tenercasa».

Quellas adattaziuns orientadas agl avegnir professional multifara e digital caschunan naturalmein cuots supplementars. Sin fundament dils roms supplementars e digl alzament dil diember dallas lezziuns sil scalem primar crescha il basegns da persunal. Igl augment d'impurtonza dallas medias e dall'informatica ha per consequenza ulterioras investiziuns. Cun l'introducziun dil plan d'instrucziun 21 – la quala vegg dil reminent terminada igl onn da scola 2021/22 – vegg fatg in impurton pass viers ina scola populara persistenta e che satisfa per gronda part allas tendenzas modernas da nossa societad e dil mund da laver.

Ils 22 da matg ha la scola orientau ils geniturs a caschun d'ina sera d'informaziun. L'introducziun dil plan d'instrucziun 21 ei gartegiada. Pil mument sefatschenta ina gruppa da laver interna cun la realisaziun dall'instrucziun «medias ed informatica».

Diember da scolars



Evaluaziuns

Il schaner 2018 ha igl inspectorat evaluau la meisa da miezgi el da casa val lumnezia. La scola Lumnezia ademplescha tuttas pretensiuns cantunalas e sa porscher als affons ina meisa da miezgi che funcziunescha fetg bein.

Il matg 2018 ha igl inspectorat da scola cantunal evaluau la scola superiura Lumnezia. Per quei motiv ein scolars, geniturs, personas d'instrucziun, il menader da scola sco era il cussegli da scola vegni interrogai. La participaziun dils geniturs ha muntau a 51%. Igl inspectorat ha visitau 18 lezziuns e giudicau l'instrucziun e las localitads da scola. En general ha la scola superiura surveggiu in bien pareri. Igl inspectorat ha denton era fatg entgins indezis da svilup.

La direcziun da scola vegg medemamein evaluada en in cert turus. 2018 ei quei succediu tier nus. Igl inspectorat ha constatau che la direcziun da scola ademplescha las pretensiuns cantunalas ed ha ultra da quei dau in pareri fetg positiv.

Auters accents ord il menaschi da scola

Il maletg empalont dalla scola Lumnezia metta gronda peisa sin in bien clima en scola. Per sustener quei intent ha il cussegli da scola decidiu d'organisar la scolaziun «Chili-Konflikttraining», ina purschida dalla Crusch Cotschna Svizra. Las personas d'instrucziun, ils scolars ed ils geniturs ein vegni cumpigliai cun differentas occurrentzas el project.

Sper l'instrucziun ordinaria ha la scola organisau differentas occurrentzas culturalas ed evenimenti da sport. Tradiziunalein han ils scolars dalla 5. e 6. classa primara entschiet igl onn cul cant da Buania. La 1. e 2. classa primara han presentau igl avrel ella Sentupada a Vignogn il musical «pur Otmar va sper la mar». Duront igl advent ha giu liug a Vignogn in'occurrenza organisa da dalla 6. classa primara. Cuort avon Nadal ein tats scolars primars e superiori representai cun differentas produzioni ella baselgia a Lumbrein. Duront igl onn han differentas partiziuns visitau ils cussadens dil da casa val lumnezia. Già tradiziun ha la viseta ella Casa d'Angel a Lumbrein. Tuttas partiziuns han visitau l'exposizion «midadas». Ultra dalla jamna da skis dalla scoletta ha il cussegli da scola decidiu d'introducir pils scolars dallas empremas 3 classas primaras mintgamai 2 gis instrucziun da skis professionala. Sper il gi da sport ella neiv ein las classas (4.–9.) aunc stadas individualmein cun skis entgins mezs ni entirs gis. Il gi da sport tradiziun Lumnezia ha la scola organisau sezza suenter che l'Uniu sportiva Lumnezia era sedecidida da buca pli organisar quel. Quei gi ha giu liug duront il temps ordinari da scola. Il program ei vegnius adattaus. La finamira ei da promover prestaziuns sportivas, aspects socials e persunals. Plinavon han ils scolars passentau la primavera in gi da movimenti el liber ed ein stai pliras gadas el bogn cuvretg a Laax per l'instrucziun da senudar. La primavera ha la polizia cantunala instruiu ils scolars primars el curtgin da traffic a Glion. Ils scolars dalla 5. e 6. classa han visitau il settember l'occurrence «fiug ed aua» a Tusaun.

El maletg empalont han cussegli da scola, la direcziun da scola e las personas d'instrucziun elaborau communablamein finami-

ras strategicas e definiu valetas per nossa scola. Sper la basa legala fuorman quellas directivas la basa per tgamunar la scola e dar damogn a novas sfidas futuras.

Gruppa da giug

Cunquei che la vischerna Lumnezia ha anflau negin ch'ei staus promts da menar la gruppa da giug igl onn 2015, ha ella fatg ina cunvegniantscha da prestaziun cun l'Uniu gruppa da giug Ilanz/Glion. L'uniu ei stada responsabla per la purschida tochen il zercladur 2018. Naven digl uost 2018 ha Nadja Caviezel da Vella supriu quell'incumbensa. Strusch 30 affons da 3 tochen 4 onns fan diever dalla purschida. La vischerna metta a disposiziun il local (anteriura scoletta) a Cumbel e sostegn la cumpra da material cun ina contribuzion finanziala per affon.

Elisabeth Lorez,
presidenta dil cussegli da scola
e schefia dil departament educaziun



LAVUR DA GIUVENTETGNA

La lavur aviarta cun giuventetgna

En ina cunvegna da prestazion ein las duas vischnauncas Ilanz/Glion e Lumnezia s'obligadas il novembre 2016 da porscher lavur aviarta cun giuventetgna adequata als basegns e da metter a disposiziun en omisduas vischnauncas in liug da sentupada per giuvenils cun temps d'avertura regulars.

Dapi igl avrel 2017 ei l'bolya Mauch sco menadra dil fatg, ensemble cun in team da survigilonza, responsabla per las duas canortas da giuvenils da Ilanz/Glion e Lumnezia. Sco ligiom denter las instanzas politicas ed il personal dil fatg per la lavur aviarta cun giuventetgna surprenda ina cumissiun lavur da giuventetgna il tgamun strategic. Finanziada vegn quella lavur entras las duas vischnauncas politicas e las pleivs dallas duas vischnauncas.

Engrazievels e cuntents mirein nus anavos sin in bien onn da lavur aviarta cun la giuventetgna. La cumissiun lavur da giuventetgna, il team da survigilonza e l'administraziun lavuran bein in cun l'auter. La collaboraziun cun l'unioon tettgala jugend.gr ei fetg enrihenta per nossa lavur locala. Nies team da survigilonza profitescha dad ina buna reit regiunala e cantunala ed ina buna purschida da scolaziuns, la quala sepaga ella qualitat dalla lavur cun ils giuvenils.

Las aultas frequenzas dalla sentupada muossan ch'ils giuvenils s'entaupan bugen il vendergis suenter scola ella Canorta e stattan leu da cumpignia. Els schazegian che quella stanza vegn messa a disposiziun ad els e planiseschan lur program en ina fuorma mudesta e realistica. Igli onn da gestiun han els denter auter organisau ella Canorta ina sera da tscheiver plein colurs e buna luna. Lu han ei era gidau ils luvrers da vischnaunca da dismetter il rumien bloccont. Ina grappa da 16+ ha fatg viseta ella Canorta duront igl unviern 2018. Avon las vacanzas da stad han ils giuvenils evidau amitgs e famiglias ad ina fiesta da cumiau. Il december ha ina grappa fatg creflis e quels han els vendiu al Marcau Daniev a Degen ed aschia serrau giu ensemble cun las survigiladras in onn da lavur da giuventetgna fetg positiv.

*Elisabeth Lorez,
presidenta della cumissiun lavur da giuventetgna
e schefa dil departament educaziun*



Archiv cultural

Cun sustegn dalla vischnaunca Lumnezia ha la Fundaziun da cultura aviert igl archiv cultural en l'antieriura casa da scola ad Uors. Cheu ei vegniu drizzau en las localitads per rimnar, zavrare e cataloghisar il material:

- Cudischs romontschs (p.ex. calenders romontschs, tschespets, fiblas)
- Material dallas uniuns (protocols, documents, tun e film, requisits eav.)
- Fotografias dils vitgs, da persunas ni d'uniuns, cartas postalas, purtrets ni cartas da morts
- Maletgs e dessegn, dias e films che pertuccan la veta sociala e culturala ella vallada
- Contracts ni documents, brevs da tut gener, lavurs historicas e da cultura sur dalla Lumnezia

Igl archiv ei aviarts mintgamai la davosa sonda dil meins allas 9.00–12.00.

Casa da cultura a Lumbrein (Casa d'Angel)

La dumengia, ils 17 da zercladur 2018, ha la Casa d'Angel a Lumbrein aviert las portas per la vernissascha dall'exposiziun midadas/Wandel.

Il fotograf e publicist Charly Bieler ha empraua da «retener il temps che semida» cun sia camera. L'entschatta ha quei project priu cura che Charly Bieler ha engartau fotografias veglias els archivs dil Grischun. Cun spassegiar tras las vals ha el puspei fotografaui ils medems loghens e tratg aschia igl artg naven da temps passai tochen tier il gi dad oz.

Chantal Störmer, la curatura e meinafatschenta dalla Fundaziun Capauliana, ha aschuntau elements sensorics ed tschentau en damonda: Co duein nos affons viver inaga? Quella ed ulterioras damondas ein vegnidias tematisadas duront in vast program accampignont. Denter auter ei vegniu evidau ad ina spassegiada tras il vitg da Val s. Pieder, nua ch'ins ha saviu seschar inspirar dallas impressiuns e dil maletg dil vitg ed ei sesentius transferius en temps d'affonza.

Sper las exposiziuns en Casa d'Angel vegnan organisai guids culturals sin 9 differentas turas, referats e concerts.

Il grond cristagl dil Péz Regina ei exponius permanentamein en Casa d'Angel.

Contribuziuns dalla vischnaunca per la cultura

Era duront igl onn 2018 han commembraas e commembraas dallas uniuns e gruppaziuns enteifer la val puspei dedicau ina buna part da lur temps liber per il manteniment da cultura e tradiziuns.

La vischnaunca Lumnezia sustegn mintg'onn las uniuns cun contribuziuns annualas ed ha ultra da quei sponsurau:

- ediziuns da cudischs ni da discs cumpacts
- concerts ed occurrentzas da sport
- novs instruments ni uniformas da musica
- producziuns da teater
- singuls projects cun contribuziuns unicas

*Martin Rupp,
schef dil departament cultura*



Il vitg dad Uors entuorn igl onn 1950

Departament traffic, ovras publicas, ambient

Organisaziun dil menaschi tecnic

Menader

Mario Alig

Luvres communaux

Remo Arpagaus, Clau Bundi, Lucas Cajochen, Franco Caminada, Leo Capaul, Dumeni Carigiet, Ivo Casanova, Sepli Derungs e Werner Tanno.

Luvres en pensum parzial per il provediment d'aua Suraua e la serenera Vrin

Reto Casanova e Serafin Caviezel

Equipament dil menaschi tecnic

Igl onn 2018 ha la vischerna cumprau il suandont equipament pil menaschi tecnic

- Tractur «Lintrac» per lavurs da stad ed unviern
- Apparat per lavar atras lingias d'aua
- Jeep



Lintrac

Revista da lavurs exequidas

Vias e plazs en vischerna

- Degen: nova rasada da crappa via Rumein
- Vella: curclau via Pleif cun bitumen e gera
- Lumbrein: nova rasada da crappa via Sum Vitg
- Vella: nova cuvrida da catram via Curtgin Fontauna
- Vella: megliurau senda da spassegiar Davos Caplan – Compadials
- Morissen: avertura dil quartier Naus su/Bual cun surdar incarica da planisaziun, lavurs d'impressari e sanitar
- Lavurs da megliurament en tut ils vischinadis

Vias da funs

- Degen: nova cuvrida da betun via Quadra – Sogn Bistgaun
- Surcasti: sanaziun da duas vias da meglieraziun (Foppas e Val Baniera)
- Vrin: empleniu si la bova ella via Vanesch
- Silgin: curclada da betun en las stortas e rasada da material via Prada

- Pintgas remeduras vid la cuvrida da catram tier pliras vias da meglieraziun
- Pintgas lavurs da manteniment vid la cuvrida naturala tier pliras vias da meglieraziun
- Schubergiau ora spilgers cul cumpressur
- Cumprau material e schau manizzar per material da plania



Cuolms da Degen

Iluminaziun da vias

- Lumbrein: installau novas cazzolas LED via La Ruosna
- Cumbel: surdau incarica per installar novas cazzolas LED via cantunala
- Vrin: surdau incarica per installar novas cazzolas LED via cantunala
- Vella: installau nova illuminaziun LED via Curtgin Fontauna

Rumians e deponias

- Instradau ina studia per engrondir la deponia da Porclas ed exequiu diversas lavurs vid la deponia
- Montau seiv entuorn ils loghens per rimmada da curdemis verds pervia dils animals selvadis

Fatgs da santeri

- Vignogn: fossas dad urnas pintgas en la tiara
- Cumbel: tschentau plattas naturalas da Val agl access tier l'entrada baselgia
- Degen: novas scaffas dad urnas
- Sligau si fossas en divers santeris

Provediment d'aua

- Lumbrein: surdau incarica lavurs d'inschignier sanaziun provediment d'aua ellas fraciuns
- Lumbrein: devisaziun e publicaziun lavurs d'inschignier sanaziun provediment d'aua Lumbrein vitg
- Morissen: lingias d'aua quartier Naus su
- Vella: lingias d'aua quartier Bual
- Lumnezia: surdau incarica da planisaziun e realisaziun per il pilotadi digl aquaduct entira vischerna
- Vattiz: remplazzau in schudider grond principal egl aquaduct
- Peiden, Vella, Degen e Lumbrein: pinau pliras ruttadiras vid las lingias d'aua
- Priu 27 provas microbiologicas e 12 provas chemicas d'aua dils aquaducts

Canalisaziuns e sereneras

- Cumbel/Morissen: sanaziun dalla serenera
- Vella: midau sistem da biologia ella serenera
- Morissen: lingias da canalisaziun quartier Naus su
- Vella: lingias da canalisaziun quartier Bual
- Remplazzau pliras pumpas e derschentau lingias da canalisaziun

Rempars, ustonzas ed uals

- Exequiu diversas lavurs da controlla e manteniment

Drenadis

- Lavau atras plirs drenadis e per part fatg pintgas sanaziuns
- Vella: schubergiau ora il dutg Denter Uauls
- Degen: schubergiau ora il dutg sils cuolms da Degen
- Vignogn: schubergiau ora il dutg sur il vitg

Plazs da giug e recreaziun

- Lumbrein: montau novs indrezs plazza da giugs
- Morissen: montau novs indrezs plazza da giugs e rugalau il plaz da grillar

Differentas lavurs els vischinadis

- Morissen: separaziun dall'aua tschuffa e da meteor tenor GEP a Zigliolas
- Vella: construiu novs parcadis quartier Bual
- Vella: introduciu provvisoriamen la nova ordinaziun da parcar
- Lumbrein: incaricau planisaziun per ina tualetta publica
- Cumbel: surdau incarica fermada da posta e passapei via cantunala Valgronda

Daniel Solèr,
schef dil departament traffic,
ovras publicas, ambient



Rasada da plattas, santeri da Cumbel



Caltschina prida ord lingias da drenadi

Departament planisaziun dil territori, immobiglias

Midada dall'antierira pratica da miedi en biros per la Cassa da malsauns Lumneziana

Suenter ch'il miedi ha saviu retrer las localitads novas ella casa da fatschenta a Palius ha la Cassa da malsauns Lumnezia tschentau la damonda d'affittar l'entira alzada dall'antierira pratica dil miedi a Sumsiaras, Vella. Per che quella midada sappi succeder han minimalas renovaziuns ed adattaziuns stuiu vegnir exequidas. Principalmein ei quei stau lavurs da plantschius, da gep/pictur, installaziuns d'electricitat, da scrinari e lavurs da sanitar, totalmein per ina summa da CHF 65 000.

Casa da scola Vella; emprema etappa sanaziun (lavurs urgentas)

La casa da scola ei vegnida inaugurada igl onn 1997 ed ei en funcziun dapi biebin 20 onns. Ussa basegnan ils stabiliments differentas remeduras che vegnan repartgidas sin etappas. Ils cuosts per las lavurs las pli urgentas muntan a CHF 350 000:

- Renovaziun dil plaz da scola baghetg vegl. Prender naven il catram plein sfendaglias, sanaziun dalla drenascha, baghegiar si il fundament da niev e far ina cuvrda nova da gummi (plazza da sport). Sanaziun dils tumbins sper la casa da scola.
- Remplazzament/renovaziun dils mirs ch'eran en dacadenza.
- Alzament dalla seiv entuorn il plaz niev da gummi per evitare ch'ils bals mondien surora.
- Renovaziun dalla scala principala d'access tier ils baghetgs da scola. Fabricaziun d'ina scala nova da betun.
- Renovaziun dil plaz da scola entradas scola.
- Renovaziundilparchetenhallaplurivalenta,remplazzament dallas aissas da parchet ruttas, gliemar giu il parchet per ca. 1 mm, tractar el da niev e dar si lac.

Casa Naus, Morissen; construcziun d'in mir da sustegn davos casa

Il mir da sustegn davos la casa Naus a Morissen era vegnius construius memia bass. En connex cun la construcziun dalla casa sur la casa Naus ei la pressiun sil terren sesalzada. La primavera 2018, cun la luada dalla neiv, ei la cumpart dil mir, la quala era buca francada cun ancras, sballunada encunter ils mirs dalla casa Naus. Cun construir in mir da sustegn sil mir existent e mirs dretg e seniester encunter ils mirs da sustegn e medemamein baghegiar en ina drenascha per trer naven las auas dalla plauanca, han ins saviu stabilisar il terren sur la casa. La sanaziun dil mir ha custau rodund CHF 120 000.

Baghetg lateral Palius, Vella; baghegiar ora la habitaziun, affitta da naven digl 01-10-2018

La habitaziun el baghetg lateral Palius ha ina surfatscha da 90 m². Per motivs da munconza d'interessenza era ella aunc buca vegnida baghegiada ora (construcziun criua). El fratemps ei la habitaziun affittada ad ina persuna indigena che habitava ordeifer nossra vischneanca ed ei puspei turnada anavos ella val.

Planisaziun e damonda da credit niev baghetg da pumpiers a Vattiz

Ei ha giu liug in'evaluaziun da plirs loghens enteifer il perimeter da Cumbel e Vattiz sco era differentas variantas per baghegiar in niev baghetg da pumpiers che satisfa allas pretensiuns

actualas. Silsuenter ei vegniu fatg ina concurrenza d'architectura per la planisaziun ed execuziun dil baghetg da pumpiers. Suenter la presentaziun dil project a caschun dalla radunanza communal dils 14 da december 2018 e l'approbazion dil credit, ei la planisaziun vegnida surdada.

Planisaziun Biblioteca Lumnezia a Vella ell'antierira casa Volg

Las localitads ella casa Palius a Vella, che vegnevan duvradas per la stizun dil VOLG dalla societat cooperativa ViVal Lumnezia, ein vegnidas libras il December 2017.

La suprastonza communal ha decidiu da schar elaborar in concept e far la planisaziun per la midada dil liug dalla Biblioteca Lumnezia. Quella sesanfla dapresent ella stanza sur l'aula casa da scola Vella e duei vegnir bardigliada en in liug pli central e meglier accessibel.



Casa da scola veglia e nova, Vella

Planisaziun locala

Tenor lescha federala e cantunala han las vischneancias d'adattar la grondezia dallas zonas da baghegiar al svilup dils proxims 15 onns. Sin fundament dallas calculaziuns digl Uffeci pil svilup dil territori dil cantun Grischun ei la vischneanca Lumnezia ella categoria cun zonas da baghegiar memia grondas. Quei vul gir che las zonas da baghegiar ston vegnir reducidas obligontamein.

La suprastonza communal ha nominau ina cumissiun da planisaziun ed ha surdau alla planisadra Tanja Bischofberger dil biro Plan-Idee da Laax d'elaborar la strategia ed il plan directiv communal per il svilup dil territori cun definir il perimeter dils vischinadis.

Il cuntegn e las finamiras da quei plan directiv san vegnir resumadas sco suonda:

Il plan directiv communal per il svilup dil territori muossa las imaginaziuns dalla vischneanca per siu svilup ed ei aschia il fundament per la planisaziun locala communal. La vischneanca Lumnezia decida cun quei plan directiv il principi tenor il qual ella vul nezegiar il terren el futur. Per quei intent vegnan las differentas premissas dall'entira vischneanca sco era dils singuls vischinadis elaborai e tschentai ensemens.

Cun agid da quellas premissas sco era entras ina collaboraziun participativa dils convischins cun in questiunari ei quei plan cun directivas e mesiras vegnius elaboraus. Las directivas representan il svilup giavischau e las mesiras muossan co quellas san vegnir messas entuorn. Il plan directiv seconcentrescha sil territori habitau.

Las directivas ed il plan ein ligions per las autoritads communales e cantunales. Las mesiras han caracter d'orientaziun e surve schan sco agid per las lavurs vid la planisaziun locala.

El decuors dil november e december 2018 han giu liug seras d'informaziun e discussiun els vischinadis da Cumbel, Degen, Lum brein e Morissen. Il schaner 2019 ein planisadas las orientaziuns els vischinadis da Suraua, Vignogn, Vella e Vrin.

Primus Cavegn,
schef dil departament planisaziun
dil territori, immobiglias



Vella

Departament fatgs da baghegiar

La suprastanza communalia ei l'instance da baghegiar dalla vischernaunca. La cumissiun da baghegiar ha ina funcziun consultativa. Las competenzas ed obligaziuns dalla cumissiun da baghegiar sedrezzan tenor la lescha da baghegiar.

Aunc adina valan las otg leschas da baghegiar dallas vischernauncas veglias ch'ein vegnidas fusiunadas per l'entschatta 2013. Ils 5 d'october 2018 ha la radunanza communalia decidiu la revisiun parziala dalla planisaziun locala Lumnezia, che cumpren la reunio dallas leschas da baghegiar dils vischinadis dalla vischernaunca cun excepziun da Vrin. Ils 23 da november entochen ils 24 da december 2018 ha giu liug l'exposiziun da recuors encunter la reunio dallas leschas da baghegiar.

Ell'emprema etappa vegnan tratgas ensemen las leschas dils siat vischinadis, che sebasan sil model d'ina lescha da baghegiar dalla BVR (Associazion grischuna per il svilup dil territori), daferton che la lescha da Vrin, che suonda in'altra sistematica, stat en vigur. Ei setracta d'ina unificaziun formal. En referencia culs plans digl uorden fundamental, che cumpiegian il plan da zonas, il plan general d'avertura ed il plan general da formaziun, semida nuot.



Tenor il Reglement per la delegaziun da competenzas dalla suprastanza communalia ein vegnidas surdadas alla cumissiun da baghegiar in grond diember competenzas per saver augmentar l'efficienza e descargar la suprastanza communalia dallas decisioins cun effect subordinau. El cass da recuors resta la competenza alla suprastanza communalia.

Dalla cumissiun da baghegiar Lumnezia fan part per la perioda d'uffeci 2017 – 2020:

- Gioni Capaul da Vattiz, chef dil departament communal per fatgs da baghegiar, parsura dalla cumissiun
- Armin Caviezel da Vrin
- Gino De Giorgi da Vella (en funcziun dapi l'elecziun ils 23 da zercladur 2017)

Igl onn 2018 ein vegni registrai 259 novs cass da baghegiar. La cumissiun da baghegiar ha deliberau las fatschentas en 19 sesidas ordinarias duront ver 60 uras ed en diversas uatgas ed ha fatg controllas sin basa digl uorden d'utilisaziun e dallas leschas da baghegiar dallas otg anteriuas vischernauncas.

La lavur administrativa vegn fatga digl uffeci da baghegiar Lumnezia, che vegn menaus da Marcus Cavegn cun agid dalla secretaria Leonora Blumenthal.

Igl onn 2018 ein vegnidas concedidas lubentschas per suandonts objects empaui pli gronds:

- baghegiar 4 casas novas d'ina famiglia cun habitaziuns primaras el senn dalla lescha federala davart habitaziuns secundara (Degen 1, Morissen 1, Vella 2)
- baghegiar 3 casas novas cun total 6 habitaziuns. Da quellas ein 3 primaras e 3 sco habitaziuns explotadas turisticamein el senn dalla lescha federala davart habitaziuns secundaras (Morissen)
- tschentat dus cubus cun mintgamai ina cobra a Ligazun a Vrin
- engrondir e midar il hotel restaurant Pellas a Vella
- engrondir e midar baghetg d'economia a Lumbrein



Alla vischernaunca sezza ein denter auter vegnidas concedidas lubentschas da baghegiar per suandonts objects:

- sanar la serenera a Cumbel/Morissen
- via d'avertura 2. etappa quartiere parcadis publics Bual a Vella
- sistem da separar l'aua piarsa schubra e tschuffa, novs conducts per deviar aua da plieviga Sut Vitg, Zigliolas e Cresta a Morissen
- megliurar ed adattar vias da velo Alp S. Carli e Linaus a Morissen
- nova cuvrida da betun per la via Quadra – Sogn Bistgaun a Degen
- sanar ils stabilimenti da scola Sutvitg a Vella
- montar webcams a Davos Munts, Vattiz e Camuns
- remplazzar serenera pintga e lingias da canalisaziun Alp Sezner a Vignogn

- sanar la via Puzzatsch – Parvalsauns a Vrin
- engrondir preit per urmas el santeri a Degen
- tschentat plattas da Val el santeri a Cumbel

Projects per midadas da construziun u d'utilisaziun da baghetgs carateristics pil liug ni protegi enteifer zonas da baghegiar

Igl 1. da schaner 2016 ei ida en vigur la lescha federala davart las habitaziuns secundaras e l'ordinaziun leutier. Tenor quella astgan cun certas resalvas buca vegnir lubidas novas habitaziuns secundaras.

Ina dallas excepziuns ein habitaziuns en baghetgs ch'ein sut schurmetg u en edifecis carateristics per il liug che sesanflan enteifer las zonas da baghegiar, denton mo sut certas cundizioni:

- Il baghetg vegn buca pregiudicau en sia valur da schurmetg, en special astgan buca vegnir midai essenzialmein igl aspect exteriur e la structura architectonica fundamentala dil baghetg.
- Il manteniment permanent dil baghetg sa buca vegnir segraus autruisa.
- Interess predominant s'opponan buca a quei.

Tenor ordinaziun cantunala vegnan ils edifecis carateristics per il liug el senn dalla legislaziun federala davart las habitaziuns secundaras designai da principi ella procedura per igl uorden fundamental communal sin basa d'in concept general davart las carateristics dil liug. A Lumbrein, Vella e Vignogn ein ils baghetgs ch'ein sut schurmetg ni edifecis carateristics per il liug che sesanflan enteifer las zonas da baghegiar vegni defini el plan



general da formaziun cun las determinaziuns corrispondentes ella lescha da baghegiar. Els auters loghens ei quei definiu mo rudimentarmein ni en fuorma globala cun areals per la protezion dil maletg dil liug.

Edifecis enteifer las zonas da baghegiar valan era sco protegi sin basa dalla legislaziun davart la protezion dalla natira e dalla patria.

Projects per midadas da construziun u d'utilisaziun d'edifecis carateristics pil liug ni protegi ein suttamess alla cussegliaziun da formaziun. Avon che l'autoritat da baghegiar conceda la lubentscha da baghegiar sto ella suttametter ils plans da project alla tgira da monuments dil Grischun per ina posiziun definitiva. Ord quels motivs ei la procedura per la lubentscha da baghegiar entuorn tals baghetgs empaui pli cumplicada.

Terren da baghegiar dalla vischernaunca

Igl onn 2018 ha la vischernaunca Lumnezia vendiu ina parcella da baghegiar el quartier Bual a Morissen e duas el quartier Bual a Vella. In'ulteriura parcella ei reservada el quartier Bual a Morissen per la vendita.

Ina parcella da baghegiar a Vignogn ei vegnida recumprada, cunquei ch'il project per ina casa ei buca vegnius realisaus da quels che vean cumprau la parcella.

El quartier Planezzas ad Uors ei il terren dalla parcella nr. 269 che sesanfla enteifer la zona extensiun dil vitg vegnius partgius en tschun parcellas cun ina mesira da ver 600 m² mintgina. Ina da quellas parcellas ei reservada per la vendita.

La fin 2018 eran aunc venalas las suandontas parcellas:

Degen	Bual da Rumein	1
Lumbrein	Sut Gassa	1
Morissen	Bual (l'avertura succeda 2019)	2
Suraua	Planezzas	6
Vella	Bual	4
Vignogn	Sum Trutg e Fraissen (Fraissen da parcellar)	3
Vrin	Crusch	3

Gioni Capaul,

schef dil departament fatgs da baghegiar

Departament agricultura

Beins purils

Igl onn 2018 ei il diember da beins purils curdaus sut la marca da 100. Aschia dumbra la Lumnezia aunc 97 beins purils, quei senza il diember da purs da hobi.

Ils menaders dils beins purils han d'annunziar la primavera al cantun tgei ch'els fan, tgei ch'els tegnan sin lur menaschis sco era tgei che vegn cultivau sil funs.

Bein enqual laver dat ei da far tier ina midada d'in cultivader d'ina parcella. La vischernaunca survegn mintgamai ina gliesta, nua che las annunzias dublas d'ina parcella ein d'anflar.

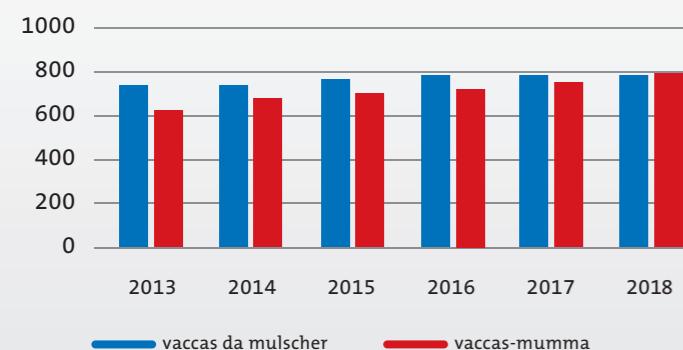
El vischinadi Suraua ei il funs dalla vischernaunca vegnius surdaus danovamein per sis onns. Il medem vala per ils contracts d'alp (Sezner ed Alpetta) sco era pastiras da casa (Vignogn e Degen). Per cletg ha igl unviern 2017/2018 giu ina massa neiv. Cun agid da quella nevaglia ha la natira saviu arcunar ina mass'aua per la primavera e stad 2018.

Ei po esser present a mintgin che la stad 2018 ei stada caudla e schetga. Per quei motiv eis ei stau necessari da megliurar ils conducts d'aua sin las alps – sco era da far ponderaziuns en connex cun l'aua per il futur.

Sin ils beins purils ei la raccolta dil secund e tierz tagl per part curdada ora. Bein enqual dumengia eis ei vegniu fenau.

Sco la suandonta cumparegliazion muossa, ha ei dau igl onn 2018 l'emprema gada dapli vaccas-mumma che vaccas da mulscher en Lumnezia.

Cumparegliazion vaccas 2013–2018



En cefras per la Lumnezia:

2013

vaccas da mulscher 748 (4.43%)
vaccas-mumma 630 (5.29%)

2018

vaccas da mulscher 790 (4.79%)
vaccas-mumma 800 (6.23%)

Per il cantun Grischun:

2013

vaccas da mulscher 10 580 (100%)
vaccas-mumma 6 293 (100%)

2018

vaccas da mulscher 16 464 (100%)
vaccas-mumma 12 837 (100%)

Ovras da meglieraziun

La nova lescha da meglieraziun ha menau tier midadas. Ei ha giu num d'incassar per l'emprema gada las taxas da meglieraziun tenor la nova lescha. Metter quei sin pupi/quen ha dau ina mas-sa laver all'administratzion communal.

Ils scamonds da carrar sin las vias da meglieraziun, sin las vias d'alp e d'uauil ein stai publicai el Fegl ufficial Surselva. Igl onn 2019 vegnan els publicai el Fegl ufficial cantunal.

Tier las vias da meglieraziun ei vegniu sanau uonn dus tschan-cuns a Surcasti (encunter il stan da schibas e Val Nauscha) cun subvenziuns dil cantun e dalla confederaziun.



Lavurs da manteniment per las alps e las pastiras

Vias d'alp

- Morissen, via S. Carli: rugalau la via cun integrar material da plania
- Vrin, Parvalsauns: niev piogn
- Pigns manteniments vid pliras vias

Baghetgs d'alp

- Vrin, Ramosa: novas plattas local da latg
- Vrin, Ramosa: crappa da sulada per la tegia su
- Vrin, Salischina: rugalau ils mirs e rinforzau la construcziun pertadra
- Vrin, Parvalsauns: remplazzau conduct da vapur e rugalau plat-tas dalla preit
- Vrin, Alp Dado: rugalau esch e barcuns
- Vrin, Patnaul: cumpart vid platta da fiug e latrina
- Lumbrein, Staviala Vedra: nova cuschina e finiastra
- Vignogn, Sezner: cumpart vid la nova serenera pintga (Canorta 2000)

Conducts d'aua e begls

- Vrin, Alp Dado: remplazzau lingia e begls
- Vrin, Ramosa: remplazzau begls
- Lumbrein, Bual/Planatsch: rugalau tschaffada
- Lumbrein, Planatsch: cumpart vid tschaffadas Schiarls
- Lumbrein, Bual/Planatsch: remplazzau begls e lingias
- Degen, Pastira Su: remplazzau lingias e begls
- Vella, Pastira Su: niev begl da lenn
- Vella, Dagiens: niev begl da lenn
- Cumbel, Valgronda: rugalau la tschaffada
- Suraua, Seglias: remplazzau begls

Martin Sgier,
schef dil departament agricultura



Tegia Salischina, Vrin

Departament forestaless

Survesta

El decours digl onn 2018 ein vegni fatgs ils suandonts tagls da lenna:

- Seglias, Camuns
- Nussaus, Lumbrein
- Marclins, Cumbel
- Val da Camuns, Camuns
- Tgiern/Davos Con, Vrin
- Val Nulens, Morissen

Per la Corporaziun da suloms Lumbrein ha igl uffeci forestal pinau lenna en rom dil diever ordinari. Egl uaul da schurmetg sigl entir territori dalla vischnaunca eis ei stau necessari da pinar lenna ch'era attaccada dil bau-scorsa.

Digl uaul giuven, il bia pignola e plontas pli satelas, ein vegnidadas cultivadas en tut ca. 5.37 ha:

- Triel, Vella
- sur Silgin tochen Alp da Silgin, Lumbrein
- Praugeili, Tersnaus

Per dabien dalla biodiversitat vegn cintinuau culs concepts per:

- Ritta, Tersnaus
- Alpetta, Camuns
- Gianastga, Degen

Per l'emprema ga ei vegniu empruau da schar nezegiar ed aschia tgirar la pastira entras ina muntanera viandonta da cauras. Quei project duei vegnir cintinuaus igl onn proxim.



Schubergiar pastiras cul Project pigl uaul da muntogna
(Bergwaldprojekt)

Ensemens culs purs vein nus fatg quintaziuns per 18 concepts da colligaziuns.

Il project pil schurmetg digl uaul da muntogna ha collaborau en differents loghens, oravontut a Tersnaus (Ritta) ed a Vrin (Manglatsch e Val Zordas). Pliras vias d'uaul han stuiu vegnir megliuradas ni fatgas novas.

Per l'avvertura digl uaul Surcasti – Silgin ha la suprastanza communal schau far ina studia. Il survetsch tecnic dalla vischnaunca Lumnezia ha manteniu las vias d'uaul tenor necessitat. En rom dils projects collectivs per il manteniment dall'infrastructura forestala han saviu vegnir fatgas lavurs da manteniment vid las suandontas vias:

- Fieu, Cumbel
- Seglias, Suraua
- Pardatsch, Vrin

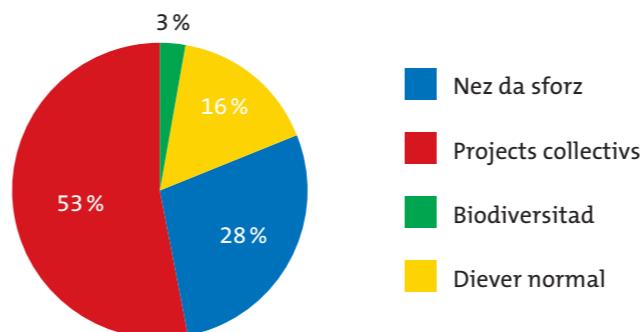


Deposit da lenna a Suadetsch

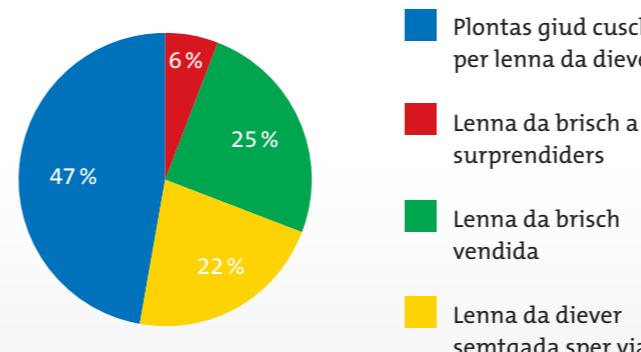
Vendita da lenna

Ord igl uaul communal ei vegniu vendiu 6237 m³ lenna.

Il suandont diagram presenta ils differentes dievers.



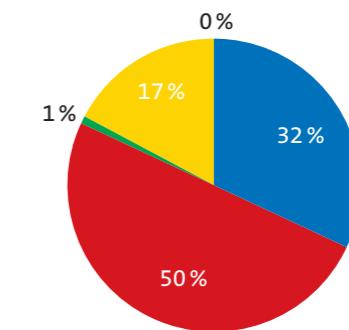
Il suandont diagram muossa la vendita da lenna tenor projects.



Quen dil menaschi forestal

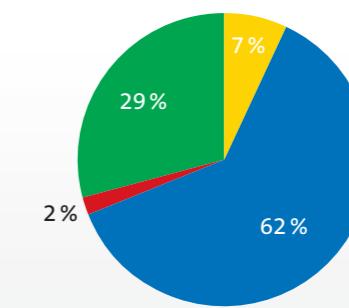
Ils suandonts diagrams muossan la structura dallas expensas ed entradas en procents.

Expensas



- Cuosts da personal
- Lavurs entras interpresas
- Contribuziuns ad instituziuns
- Scuntrada interna e vias d'uaul
- Amortisaziuns ordinarias

Entradas



- Contribuziuns
- Lavur per tiarzs
- Vendita da lenna
- Inventari final

Remarca finala e perspectiva

Igl onn 2018 ei staus signaus, cunzun ella secunda mesedad, da calira e gronda schitgira. Quei ha giu per consequenza che cunzun igl uaul da pégns ei vegnius attaccaus pulitamein dil bau-scorsa. Nus sperein sin in proxim onn cun dapli plievgia.

Martin Capaul,
schef dil departament forestaless

Departament turissem, svilup d'economia

Senda Muot la Greina e punt suspendida Greina

In dils gronds projects turistics digl onn 2018 ei stada la punt suspendida dalla Greina.

Grazia alla punt ston ils visitaders dalla Greina buca pli traversar il malsegir Muot la Greina per arrivar tier la camona dil Terri. Quei project singular ha saviu vegnir realisaus ensemens cun la vischunaanca Sumvitg ed il Club alpin Svizzer ed ha ina muntada naziunala.

La sonda dils 6 da februar 2019 ha liug naven da miezgi la fiesta d'inauguraziun dalla punt Greina.



Punt Greina

A S. Carli, Morissen, ei vegniu baghegiau en crappa da sulada per la senda da velos. Las sendas da Linaus a Morissen, Schetgia-Parvalsauns a Vrin e Resgia veglia a Vrin ein vegnidas rugaladas. A Resgia-Tgiern, Vrin, ei vegniu construui ina senda d'untgida. Pli-s sendas vein nus saviu rugalar ensemens cun uniuns lumnezianas ni era cun gruppas da scolaras e scolars d'ordeifer. Entgins bauns da seser han stuiu vegnir remplazzai.

Bus turistic e traffic public

Il bus turistic gratuit ha era il 2018 saviu nudar fetg bia frequenzas silla ruta Vella-Triell. Per il temps da sesiun aulta ha la vischunaanca priu a tscheins in bus da 14 plazs per dumignar il grond catsch.

Il project da pilot per in traffic public gratuit era vegniu introducius la stagion d'unviern 2017/2018. Quella purschida ha anflau aschi buna accogllientscha che la suprastanza communalha ha decidiu da continuar era igl unviern 2018/2019 cun quei survetsch.

Loipa e sendas d'unviern

Per la preparaziun dallas loipas da passliung ha la vischunaanca cumprau la maschina da pista Prinoth NEW Husky.

Pigl unviern 2018/2019 ei vegnida preparada la loipa da passliung a Parsiras. Il conflict cun scursaladers, spassegiadars a pei ed ils transports dils passliunghists sin Parsiras ha denton sfurzau da puspei serrar la loipa.

Las ulteriuras sendas d'unviern ein vegnidas preparadas e signalisadas sco usitau. Ed era il plaz da glatsch Pellas a Vella ei staus aviarts per hospes ed indigens.



Lopia viers Pleif

Lag da far bogn a Davos Munts

Il 2018 eis ei stau 20 onns ch'il lag da far bogn a Davos Munts ei vegnius aviarts. A caschun da quei giubileum ha la vischunaanca Lumnezia envidau ils iniziants dil project e l'entira populaziun ad ina fiesta.

A Davos Munts ei vegniu fatg entginas lavurs per mantener ni augmentar la purschida ed era per la segirtad digl areal:

- Rempar encunter crappa curdonta sur il plaz da campar
- Mir da sustegn sper il baghetg da menaschi
- Remplazzau il sablun dalla sablunera
- Montau la puntera e schubergiau ora il lag pign
- Rugalau la senda dad ir a pei blut
- Engrondiu il bogn da tgauns

L'infrastructure e la purschida turistica che vegn mantenida entra la vischunaanca ei dètg vasta. Il metter a disposiziun purschidas attractivas per stad ed unviern ei ina caussa, davos mintga purschida stat denton era ina gronda part organisaziun e coordinaziun dallas forzas e resursas. Igl ei da sedar giu cun tematicas che van naven dall'installaziun da webcams sur transports da hospes, il manteniment e la signalisaziun da sendas, l'organisaziun d'occurrenzas, sco per exemplu il Marcau Daniev, tochen tier il metter a disposiziun tualettas publicas.

Per la planisaziun della purschida turistica futura ha la suprastanza communalha incumbensau differentas fatschentas da luvrar ora studias e concepts:

- Purschida da bike per la Lumnezia
- Concept per igl areal a Davos Munts
- Punt suspendida denter Camuns e Duin

*Curdin Capeder,
schef departament turissem,
svilup d'economia*

	Expensas	Entradas
Survesta taxas turisticas		
Taxas da hospes		747'033.90
Taxas turisticas		200'742.25
Total incasso		947'776.15
Contribuziuns a Surselva Turissem		
Taxas turisticas	200'742.25	
Pagas persunal da biro Vella	189'000.00	
Tscheins biro Vella	23'470.00	
Cuosts d'administraziun ed informatica	29'155.00	
Program local dils hospes	22'200.00	
Communicaziun el liug	23'800.00	
Sviluppar products	21'000.00	
Dietas, sesidas, spesas	1'000.00	
Contribuziuns per events	39'900.00	
Ulteriurs cuosts Surselva Turissem SA	10'375.00	
Total a Surselva Turissem	560'642.25	
Rendaquen vischunaanca		
Cumpra e reparatura maschinas ed uaffens	9'446.85	
Manteniment e material da diever	92'335.95	29'000.00
Mobiliar ed indrezs	6'168.20	
Provediment e dismissa	386.35	
Bus da skis, bus turistic, bus alpin	106'967.55	30'922.70
Premias assicuranza da caussas	7'260.35	
Survetschs e honorars	13'790.05	3'546.45
Runal affons pigns	4'000.00	
Loipas	14'119.30	3'830.15
Controllas da pista	7'379.00	
Plazza da glatsch	56'688.40	
Projects per hospes e proprietaris da secundas habitaziuns	80'600.00	
Staziun cargar e-bikes	1'484.20	
Occurrentzas e sustegns	43'346.50	2'810.00
Fundaziun da cultura Lumnezia	50'000.00	
Webcams	24'795.00	
Cuosts da persunal	230'369.35	
Contribuziuns ad instituziuns	1'702.10	
Sponsoring	16'200.00	
Amortisaziuns	287'311.45	
Tscheins da locaziun		24'000.00
Restituziuns Surselva Turissem SA		88'157.00
Total vischunaanca	1'054'350.60	182'266.30
Resumaziun	1'614'992.85	1'130'042.45
Surpli cuosts vischunaanca		484'950.40

ENGRAZIAMENT

Per finir engraziein nus a vischinas e vischins pil sustegn e la confidenza che nus havein astgau guder el decuors digl onn vargau. In cordial engraziament admettein allas representantas ed als representants dils organs politics e dallas cumissiuns communalas per la buna collaboraziun en favur da nossa vischnaunca. En quei engraziament lein nus era includer las collaboraturas ed ils collaboraturs da noss'administrazion, las persunas d'instrucziun, ils luvrers dil survetsch tecnic, ils selviculturs sco era las ulteriuras emploiadadas ed ils ulteriurs emploai da vischnaunca. Engraziar lessen denton era a tut las uniuns che promovan cun lur activitads la cuminanza ed il spért cumineivel.

PROPOSTA

La suprastonza communal propona allas vischinas ed als vischins da prender enconuschientscha dil rapport annual e d'approbar il quen annual 2018.

SUPRASTONZA COMMUNALA

Blumenthal Duri, president communal, Degen
Capaul Martin, vicepresident, Lumbrein
Capaul Gioni, Vattiz
Capeder Curdin, Cumbel
Cavegn Primus, Vella
Lorez Elisabeth, Surcasti
Rupp Martin, Vignogn
Sgier Martin, Lumbrein
Solèr Daniel, Morissen

CUMISSIUN DA PUMPIERS

Caduff Conradin, cumandant, Cumbel
Blumenthal Duri, Degen
Bundi Clau, Cumbel
Bundi Ursin, Morissen
Caduff Marcel, Morissen
Caviezel Rino, Vella
Caviezel Serafin, Vrin

CUSSEGL DA SCOLA

Lorez Elisabeth, presidenta, Surcasti
Blumenthal Renzo, Vella
Casanova Gion, Vignogn
Derungs Leo, Camuns
Schwyter Martin, Vella

CUMISSIUN DA QUEN E GESTIUN

Caviezel Rino, president, Vella
Blumenthal-Lombris Daniel, Vella
Livers-Capeder Hilda, Camuns

CUMISSIUN LAVUR DA GIUVENTEGNA

Lorez Elisabeth, presidenta, Surcasti
Camenisch Angela, Glion
Capeder Eva, Duin
Collenberg Carla, Lumbrein
Meier Goll Bernhard, Luven
Schwyter Martin, Vella

CUMISSIUN DA BAGHEGIAR

Capaul Gioni, president, Vattiz
Caviezel Armin, Vrin
De Giorgi Gino, Vella

CUMISSIUN PER FATGS DA CATASTROFAS

Blumenthal Duri, president, Degen
Alig Mario, Vrin
Caduff Conradin, Cumbel
Cavegn Marcus, Vella
Solèr Daniel, Morissen

ADMINISTRAZIUN COMMUNALA

Cavegn Marcus, canzlist, Vella (100%)
 Alig Tajana, Vattiz (emprendista)
 Blumenthal Leonora, Vella (60%)
 Caduff Marcel, Morissen (20%)
 Caduff Rudolf, Cumbel (100%)
 Capeder Giusep, Lumbrein (100%)
 Caviezel Martina, Vrin (70%) (tochen 02-2018)
 Caviezel Silvana, Vella (50%) (naven da 01-2018, mandat)
 Crivelli Selina, Cumbel (100%)
 Portmann Andrea, Vrin (100%)
 Schär Tizian, Rueun (emprendist) (tochen 07-2018)
 Wolf Daniel, Vella (100%)

SURVETSCH TECNIC

Alig Mario, menader, Vrin (100%)

Luvvers communaus
 Arpagaus Remo, Cumbel (100%)
 Bundi Clau, Cumbel (100%)
 Caduff-Lechmann Toni, Vattiz (100%) (tochen 02-2018)
 Cajochen Lucas, Degen (100%)
 Caminada Franco, Vrin (100%)
 Capaul Leo, Lumbrein (100%)
 Cariget Dumeni, Morissen (100%)
 Derungs Sepli, Camuns (100%)
 Tanno Werner, Vella (100%)

Survigiladers da serenera
 Casanova Reto, Surcasti (25%)
 Casanova Ivo, Vignogn (100%)
 Caviezel Serafin, Vrin (15%)

Pedels/persunas che schubregian
 Camenisch Maria Fillipina, Morissen (ca. 10% – 20%)
 Capaul Martin Giusep, Lumbrein (100%)
 Venzin Alfred, Vella (60%)
 Venzin Irene, Vella (70%)

Manischunz bus turistic e pedel
 Gloor Ueli, Morissen (40%)

Persunas che schubregian cun pensum
tenor uras da lavur
 Albin Ignaz, Uors
 Brunold Erika, Vella
 Caviezel Regula, Vrin
 Collenberg Gerhard, Morissen
 Derungs Elisabeth, Vignogn

UFFECI FORESTAL

Müller Hans, menader, Duin (100%)
 Clavadetscher Andreas, Laax (80%)

SCOLAZIUN

Organisaziun da scola
 Caduff Condradin, meinascola, Cumbel (70%)
 Derungs Jolanda, secretaria, Degen (30%)

Persunas d'instrucziun
 Alig Irena, Vella (75%)
 Alig Rosvita, Vrin (50%)
 Blumenthal Carli, Morissen (100%)
 Cabalzar Pierina, Cumbel (50%)
 Caderas Rahel, Ladir (80%)
 Cadruchi Carin, Ruschein (55%)
 Cadruchi Rilana, Trun (20%)
 Caduff Armin, Cumbel (100%)
 Caduff Condradin, Cumbel (25%)
 Caduff Maria, Cumbel (95%)
 Caduff Marina, Vignogn (100%)
 Caduff Riccarda, Vignogn (100%)
 Derungs Irena, Vignogn (25%)
 Derungs Teresina, Vella (50%)
 Flury Claudia, Schluein (100%)
 Halter Pieder Antoni, Vella (75%)
 Heisch Egmont, Cumbel (100%)
 Hosang Andriu, Mustér (100%)
 Janka Livio, Trun (75%)
 Larcher Tina, Laax (100%)
 Schmid Natascha, Glion (95%)
 Tönz-Brugger Patrizia, Glion (15%)

BIBLIOTECA LUMNEZIA

Pensum tenor uras da lavur
 Cavegn Petronella, menadra, Vella
 De Giorgi Barbara, Vella
 Spescha Margreta, Vella

CANORTA LUMNEZIA

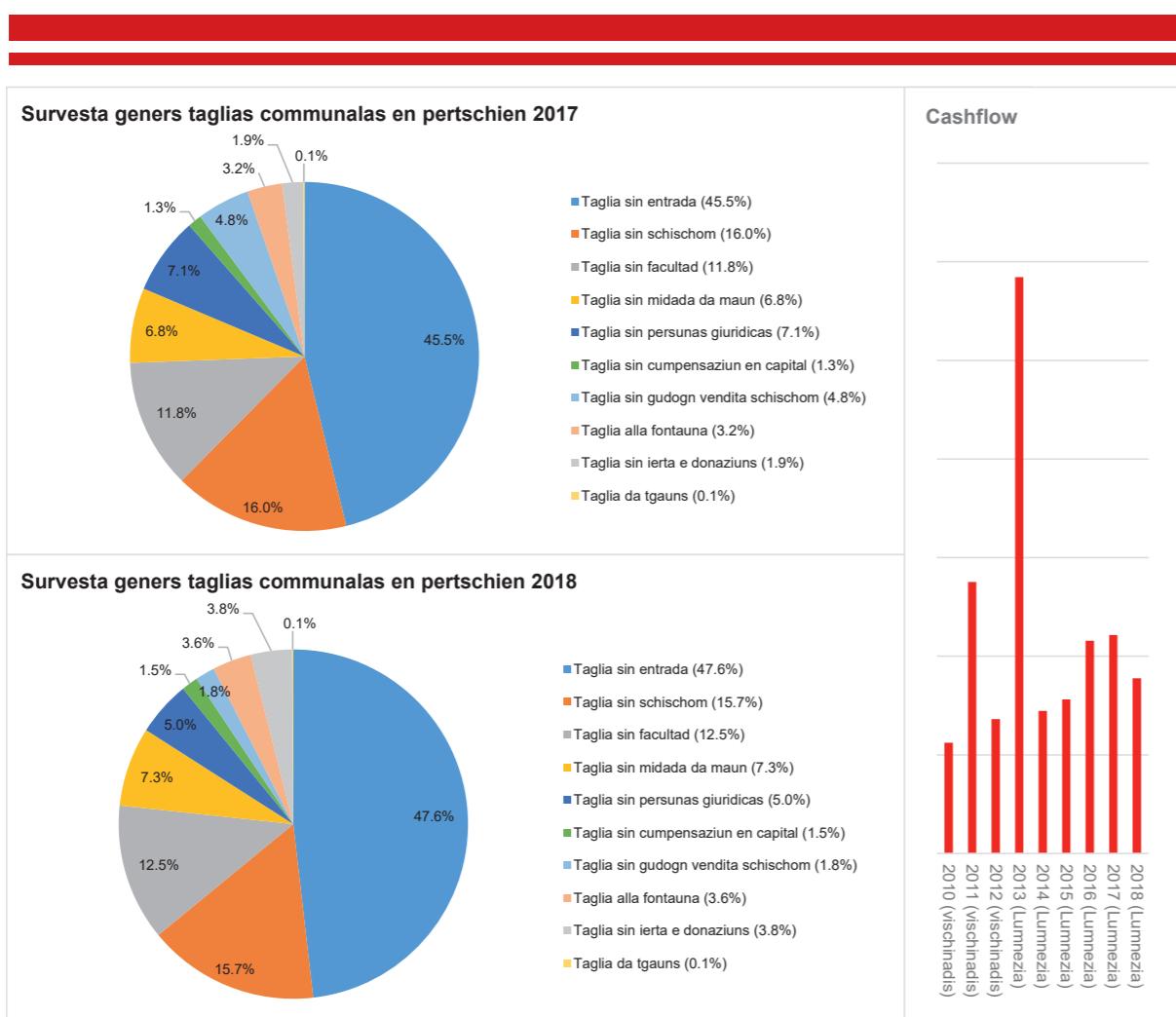
Mauch Ibolya, menadra, Glion (30% Lumnezia, 40% Glion)
Survigilonza canorta
 Alig Doris, Vella (10%) (naven da 09-2018)
 Camenisch Flurina, Trin Mulin (10%)
 Coluccello Barla, Lumbrein (10%) (tochen 06-2018)
 Ochsenbein René, Cuera (10%)



Cuntegn

	pagina
Resultat cumplet	38
Survesta rendaques e cefras indicativas	39 – 40
Quen da gudogn e sperdita	41 – 51
Quen da gudogn e sperdita (tenor funcziuns)	52
Quen d'investiziun	53 – 54
Bilanza per ils 31-12-2018	55
Quen dalla circulaziun dils mieds finanzials	56
Annexa tiel quen communal 2018	
1. Principis da presentaziun dalla contabilitad, bilanzaziun e valetaziun	57
2. Cumprova digl agen capital	58
3. Survesta dallas retenziuns	59
4. Survesta dallas participaziuns	59 – 61
5. Survesta dallas garanzias	62
6. Survesta da retscheviders da gronds pagaments	62
7. Survesta dalla facultad finanziala	63
8. Survesta dallas investiziuns bilanzadas dalla facultad administrativa	64 – 65
9. Ulteriuras indicaziuns	
9.1 Fatschentas extraordinarias	66
9.2 Contribuziuns garantidas dil stadi, cantun e tierzs	66
9.3 Regulaziuns da branscha per las amortisaziuns linearas dils camps	
da provediment ed allontanament che vegnan finanzialai cun taxas	66
9.4 Aczias e screts da participaziun ella facultad finanziala	67
9.5 Tractament special da facultad administrativa tier la midada sin MAC2	67
9.6 Valetaziun dils beins materials dalla facultad finanziala – divergenzas	
dalla valur commercialia	67
9.7 Indicaziuns dalla facultad da gudiment buca bilanzada	67
9.8 Controlla dils credits d'obligaziun	68 – 70

Resultat cumplet	quen 2018 cuosts	recav	quen 2017 cuosts	recav
Quen da gudogn e sperdita	14'227'276.19	16'734'637.45	16'199'527.71	16'853'260.38
Resultat quen gudogn e sperdita	2'507'361.26		653'732.67	
Quen d'investiziun	4'997'151.05	1'108'648.15	6'402'765.45	1'081'678.40
Resultat quen d'investiziun	3'888'502.90		5'321'087.05	
Surpli d'entradas quen da gudogn e sperdita	2'507'361.26		653'732.67	
Deposit finanziaziun speciala	95'566.95		30'284.20	
Prelevaziun finanziaziun speciala		166'373.15		170'984.20
Amortisaziuns	1'116'557.45		3'920'234.65	
Cashflow	3'553'112.51		4'433'267.32	
Resultat quen d'investiziun		3'888'502.90		5'321'087.05
Deficit ni surpli da finanziaziun	335'390.39		887'819.73	



Survesta rendaques

Quen da gudogn e sperdita sur treis scalems	quen 2018	preventiv 2018
Cuosts da menaschi	12'512'751.09	13'595'580.00
30 Cuosts da personal	4'842'968.75	5'051'130.00
31 Cuosts da material e menaschi	4'138'294.99	4'155'750.00
33 Amortisaziuns facultad administrativa	1'116'557.45	1'797'500.00
35 Deposit en fondos e finanziaziuns specialas	95'566.95	8'700.00
36 Cuosts da transfer	2'319'362.95	2'582'500.00
37 Contribuziuns transitorias	0.00	0.00
Recavs da menaschi	14'573'020.95	13'171'300.00
40 Recav fiscal	6'833'974.05	6'009'000.00
41 Regals e concessiuns	1'372'679.90	1'369'500.00
42 Indemnisaziuns	2'190'335.80	1'610'500.00
43 Divers recavs	71'398.30	6'000.00
45 Prelevaziuns ord fondos e finanziaziuns specialas	166'373.15	376'800.00
46 Recav da transfer	3'938'259.75	3'799'500.00
47 Contribuziuns transitorias	0.00	0.00
Resultat dall'activitad da menaschi	2'060'269.86	-424'280.00
34 Cuosts da facultad	322'510.70	186'700.00
44 Recav da facultad	769'602.10	738'400.00
Resultat da finanziaziun	447'091.40	551'700.00
Resultat operativ	2'507'361.26	127'420.00
38 Cuosts extraordinaris	0.00	0.00
48 Recav extraordinari	0.00	0.00
Resultat extraordinari	0.00	0.00
Resultat total quen da gudogn e sperdita (+ = surpli dils recavs / - = surpli dils cuosts)	2'507'361.26	127'420.00

Quen d'investizun	quen 2018	preventiv 2018	Quen da gudogn e sperdita	quen 2018	preventiv 2018		
				cuosts	recav	cuosts	recav
Cuosts d'investizun	4'997'151.05	8'295'000.00	0 ADMINISTRAZIUN GENERALA	2'045'934.44	473'247.05	2'151'750.00	396'200.00
50 Beins materials dalla facultad administrativa	4'994'745.80	8'250'000.00		1'572'687.39		1'755'550.00	
51 Investiziuns sin quen da tiarzas persunas	2'405.25	0.00	0110 Legislativa	46'297.63	0.00	51'400.00	0.00
52 Beins d'investizun immaterials	0.00	0.00	3000.00 Sedutas e schurnadas uffecis e cumissiuns	5'460.50	5'500.00		
54 Emprests	0.00	0.00	3050.00 Contribuziuns AVS, AI, UCG, AD	343.80	150.00		
55 Participaziuns e capital da basa	0.00	45'000.00	3053.00 Contribuziuns assicuranza d'accidents e malsogna	7.63	50.00		
56 Atgnas contribuziuns d'investizun	0.00	0.00	3090.00 Scolaziun, perfecziunament da persunal	0.00	500.00		
58 Investiziuns extraordinarias	0.00	0.00	3102.00 Stampats, publicaziuns	5'729.10	8'000.00		
Recavs d'investizun	1'108'648.15	1'440'150.00	3102.01 Fegl official Surselva	30'162.25	31'000.00		
60 Transferimenti da facultad administrativa ella facultad finanz.	0.00	0.00	3130.00 Survetschs da tiarzs	4'437.25	6'000.00		
61 Restituziuns	97'025.20	59'450.00	3170.00 Cuosts da viadis e spesas	157.10	200.00		
62 Transferimenti da beins d'investizun ella facultad finanziaria	0.00	0.00	0120 Executiva	190'181.47	0.00	197'500.00	0.00
63 Contribuziuns d'investizun sin agen quen	1'011'622.95	1'380'700.00	3000.00 Sedutas e schurnadas uffecis e cumissiuns	133'197.50	140'000.00		
64 Restituziuns d'emprests	0.00	0.00	3050.00 Contribuziuns AVS, AI, UCG, AD	10'694.39	12'000.00		
65 Transferimenti da participaziuns ella facultad finanziaria	0.00	0.00	3052.00 Contribuziuns cassa da pensiun	5'554.80	6'000.00		
66 Restituziuns d'atgnas contribuziuns d'investizun	0.00	0.00	3053.00 Contribuziuns assicuranza d'accidents e malsogna	911.78	1'000.00		
68 Entradas d'investizun extraordinarias	0.00	0.00	3090.00 Scolaziun, perfecziunament da persunal	1'521.80	5'000.00		
Resultat quen d'investizun	-3'888'502.90	-6'854'850.00	3099.00 Ulteriurs cuosts da persunal	0.00	500.00		
Atgna finanziaziun	3'553'112.51	1'556'820.00	3102.00 Stampats, publicaziuns	733.00	1'000.00		
Resultat da finanziaziun	-335'390.39	-5'298'030.00	3132.00 Honorars da cussegliaders, experts externs	574.10	3'000.00		
(+ = Surpli da finanziaziun / - = deficit da finanziaziun)			3170.00 Cuosts da viadis e spesas	18'385.90	19'000.00		
			3170.01 Cuosts da representaziun	18'608.20	10'000.00		
Cefras indicativas			0210 Administraziun communalia	1'087'944.32	305'402.45	1'148'800.00	294'200.00
Grad dall'atgna finanziaziun	91.37%	22.71%	3010.00 Pagas persunal administraziun e menaschi	724'574.28	735'000.00		
Quota dall'atgna finanziaziun	23.16%	11.19%	3050.00 Contribuziuns AVS, AI, UCG, AD	57'691.33	61'000.00		
Quota dil survetsch da capital	7.27%	13.00%	3052.00 Contribuziuns cassa da pensiun	55'975.90	49'000.00		
Quota dils deivets brut	23.20%	37.61%	3053.00 Contribuziuns assicuranza d'accidents e malsogna	5'010.32	5'200.00		
Quota d'investizun	30.07%	40.92%	3090.00 Scolaziun, perfecziunament da persunal	2'793.55	5'000.00		
Deivet net absolut	-23'335'604.43	-23'670'994.82	3099.00 Ulteriurs cuosts da persunal	1'527.10	3'000.00		
Deivet net per habitont (2057)	-11'344.48	-11'507.53	3100.00 Material da biro	10'185.55	9'000.00		
(+ = deivet / - = facultad)			3102.00 Stampats, publicaziuns	719.50	1'000.00		
			3110.00 Mobilier da biro e maschinias	2'857.70	3'900.00		
			3130.00 Survetschs da tiarzs	65'246.95	84'000.00		
			3130.01 Telefon	5'144.29	8'000.00		
			3130.02 Francaturas	21'022.85	25'000.00		
			3130.03 Spesas da banca e schec postal	2'590.89	5'000.00		
			3130.04 Cuosts da stumaziu	1'414.45	4'000.00		
			3130.05 Contribuziuns da commembradi	530.00	500.00		
			3132.00 Honorars da cussegliaders, experts externs	1'982.20	3'000.00		
			3133.00 Pagina d'internet lumnezia.ch	17'394.85	30'000.00		
			3134.00 Premias assicuranza da caussas	8'432.60	8'500.00		
			3150.00 Manteniment mobilias da biro ed apparats	0.00	1'000.00		
			3153.00 Manteniment e support EED	61'510.95	61'000.00		
			3162.00 Cuosts da leasing maschinias da copiar	10'148.95	11'500.00		
			3170.00 Cuosts da viadis e spesas	3'136.10	4'000.00		
			3181.00 Amortisaziun da dabiens (sperditas)	72.26	0.00		
			3611.00 Indemnisaziuns al cantun	2'463.90	5'000.00		
			3612.00 Contribuziuns alla Regiun Surselva	17'218.85	16'200.00		
			3636.00 Contribuziuns ad institutiuns	7'759.00	9'000.00		
			3910.00 Scuntraziun interna cuosts da persunal	540.00	1'000.00		
			4210.00 Taxas d'administraziun generala	13'929.35	16'200.00		
			4250.00 Recav da venditas	2'121.40	4'000.00		
			4260.00 Restituziuns da tiarzs persunas	13'560.30	1'500.00		
			4260.01 Restituziuns cuosts da stumaziu	1'422.45	3'500.00		
			4611.00 Indemnisaziun filial AVS	2'856.40	3'000.00		
			4611.01 Indemnisaziun per igl uffeci da taglia Lumnezia	118'500.00	118'000.00		
			4611.02 Provisiun d'incasso taglia da fontauna	354.25	200.00		
			4611.03 Provisiun d'incasso taglia da cultus	9'009.55	8'000.00		
			4612.00 Provisiuns d'incasso	354.35	200.00		
			4614.00 Survetschs per tiarzs persunas	1'600.00	1'600.00		
			4614.01 Indemnisaziun Societat Ovra electrica Lumbrein	28'000.00	28'000.00		
			4614.02 Indemnisaziun incasso taxa da hospz e turistica	23'694.40	20'000.00		
			4910.00 Scuntraziun interna cuosts da persunal	75'000.00	75'000.00		
			4920.00 Scuntraziun interna cuosts materials	15'000.00	15'000.00		
			0220 Uffeci da baghegiar	23'539.65	48'410.40	35'850.00	33'000.00
			3000.00 Sedutas e schurnadas uffecis e cumissiuns	10'247.50	13'000.00		
			3050.00 Contribuziuns AVS, AI, UCG, AD	651.28	1'000.00		
			3053.00 Contribuziuns assicuranza d'accidents e malsogna	50.87	50.00		
			3090.00 Scolaziun, perfecziunament da persunal	0.00	200.00		
			3099.00 Ulteriurs cuosts da persunal	414.40	800.00		
			3100.00 Material da biro	831.75	0.00		
			3110.00 Mobilier da biro e maschinias	3'112.05	2'100.00		

3130.00	Survetschs da tiarzs	0.00	1'500.00		3920.00	Scuntraziun interna cuosts materials	1'000.00	1'000.00	1'000.00	75'000.00	
3132.00	Honorars da cussegliaders, experts externs	0.00	4'500.00		4200.00	Taxas da cumpensaziun	77'610.35				
3162.00	Cuosts da leasing maschinias da copiar	1'561.80	2'500.00		4240.00	Survetschs per tiarzs persunas	0.00				
3170.00	Cuosts da viadis e spesas	100.00	200.00		4260.00	Restituziuns da tiarzs persunas	3'203.00				
3910.00	Scuntraziun interna cuosts da persunal	6'570.00	10'000.00		4270.00	Castitgs	24'020.00				
4210.00	Lubentschias da baghegiant		48'410.40	30'000.00	4631.00	Contribuziuns dil cantun	5'000.00				
4260.00	Restituziuns da tiarzs persunas		0.00	2'000.00			17'887.25			12'500.00	
4270.00	Castitgs		0.00	1'000.00							
0290	Casa communalia Vella	440'651.90	22'161.35	499'900.00	18'500.00	1610	Defensiu militara	20'616.50	0.00	36'000.00	0.00
3010.00	Pagas persunal administraziun e menaschi	18'286.20	18'000.00		3130.00	Survetschs da tiarzs	616.50				
3050.00	Contribuziuns AVS, AI, UCG, AD	1'468.22	1'500.00		3300.00	Amortisaziuns ordinarias	0.00				
3053.00	Contribuziuns assicuranza d'accidents e malsogna	364.88	400.00		3636.00	Contribuziuns ad uniuns	20'000.00				
3101.00	Material da menaschi e diever	1'314.75	2'000.00		1620	Defensiu civila generala	32'849.25	3'000.00	42'000.00	3'000.00	
3110.00	Mobiliar ed indrezs	0.00	1'000.00		3120.00	Provediment e dismissa	7'904.80				
3120.00	Provediment e dismissa	7'936.50	7'000.00		3130.00	Survetschs da tiarzs	5'340.60				
3130.00	Survetschs da tiarzs	2'573.15	2'600.00		3130.01	Telefon	2'109.60				
3130.01	Telefon	260.85	300.00		3134.00	Premias assicuranza da caussas	1'349.70				
3134.00	Premias assicuranza da caussas	1'432.45	1'600.00		3144.00	Manteniment tschalers da schurmeg	0.00				
3144.00	Manteniment casa communalia	5'459.20	12'000.00		3611.00	Cumpart cuosts da scolazijun	13'004.55				
3150.00	Manteniment mobiliars da biro ed apparats	255.70	500.00		3910.00	Scuntraziun interna cuosts da persunal	1'140.00				
3300.00	Amortisaziuns ordinarias	400'000.00	450'000.00		3920.00	Scuntraziun interna cuosts materials	2'000.00				
3910.00	Scuntraziun interna cuosts da persunal	300.00	2'000.00		4631.00	Contribuziuns dil cantun	3'000.00				
3920.00	Scuntraziun interna cuosts materials	1'000.00	1'000.00							3'000.00	
4260.00	Restituziuns da tiarzs persunas		7'161.35	3'500.00	2	SCOLAZIUN	3'025'281.01	436'436.25	3'401'300.00	395'400.00	
4470.00	Tscheins d'affittaziun		15'000.00	15'000.00			2'588'844.76			3'005'900.00	
0291	Immobilias dalla facultad administrativa	257'319.47	97'272.85	218'300.00	50'500.00	2110	Scoletta	184'101.00	32'403.95	198'200.00	17'300.00
3010.00	Pagas persunal administraziun e menaschi	44'320.79	40'000.00		3020.00	Pagas persunal d'instrucziun	154'723.60				
3050.00	Contribuziuns AVS, AI, UCG, AD	3'029.81	3'200.00		3050.00	Contribuziuns AVS, AI, UCG, AD	12'210.42				
3052.00	Contribuziuns cassa da pensiun	1'400.63	1'500.00		3052.00	Contribuziuns cassa da pensiun	11'671.00				
3053.00	Contribuziuns assicuranza d'accidents e malsogna	846.79	800.00		3053.00	Contribuziuns assicuranza d'accidents e malsogna	1'062.68				
3099.00	Ulteriurs cuosts da persunal	0.00	100.00		3090.00	Scolazijun, perfecziunament da persunal	475.00				
3101.00	Material da menaschi e diever	4'117.15	2'000.00		3099.00	Ulteriurs cuosts da persunal	0.00				
3110.00	Mobiliar ed indrezs	1'915.10	3'500.00		3104.00	Mieds d'instrucziun	2'797.90				
3120.00	Provediment e dismissa	102'267.70	68'000.00		3170.00	Cuosts da viadis e spesas	234.10				
3130.00	Survetschs da tiarzs	7'705.60	10'000.00		3171.00	Excursiuns, viadis da scola e camps	926.30				
3130.01	Telefon	1'131.20	1'200.00		4260.00	Restituziuns da tiarzs persunas	0.00				
3134.00	Premias assicuranza da caussas	16'129.90	23'000.00		4631.00	Contribuziuns dil cantun	32'403.95				
3144.00	Manteniment dils baghetgs	37'318.40	20'000.00							1'000.00	
3151.00	Manteniment indrezs	1'671.40	3'500.00		2120	Scola primara	989'345.29	150'410.65	999'300.00	125'300.00	
3170.00	Cuosts da viadis e spesas	100.00	500.00		3020.00	Pagas persunal d'instrucziun	817'927.21				
3910.00	Scuntraziun interna cuosts da persunal	34'365.00	40'000.00		3050.00	Contribuziuns AVS, AI, UCG, AD	65'392.93				
3920.00	Scuntraziun interna cuosts materials	1'000.00	1'000.00		3052.00	Contribuziuns cassa da pensiun	53'830.20				
4240.00	Taxas da diever e survetschs		4'410.00	3'700.00	3053.00	Contribuziuns assicuranza d'accidents e malsogna	5'688.95				
4260.00	Restituziuns da tiarzs persunas		3'496.45	4'800.00	3090.00	Scolazijun, perfecziunament da persunal	7'634.10				
4470.00	Tscheins d'affittaziun		79'436.40	42'000.00	3099.00	Ulteriurs cuosts da persunal	711.50				
4910.00	Scuntraziun interna cuosts da persunal		9'930.00	0.00	3104.00	Mieds d'instrucziun	23'907.25				
1	SEGIRTAD PUBLICA	482'040.35	250'218.55	640'700.00	168'000.00	3170.00	Cuosts da viadis e spesas	4'453.00			
		231'821.80		472'700.00		3171.00	Excursiuns, viadis da scola e camps	9'800.15			
1400	Dretg general	159'040.90	124'497.95	205'600.00	71'000.00	4240.00	Contribuziuns dils geniturs	1'340.00			
3130.00	Survetschs da tiarzs (mesiraziuns e terminaziuns)	47'073.30	60'000.00		4260.00	Restituziuns da tiarzs persunas	29'962.40				
3132.00	Cussegliazjun giuridica	0.00	5'000.00		4631.00	Contribuziuns dil cantun	119'108.25				
3611.00	Revisiun schatzetgs ufficials	86'536.00	115'000.00							124'300.00	
3612.00	Cuosts uffeci da stadi civil Surselva	12'968.45	13'050.00		2130	Scola superiura	808'858.26	73'661.55	903'000.00	81'300.00	
3612.01	Cuosts uffeci da stumadira e concours Surselva	12'463.15	12'550.00		3020.00	Pagas persunal d'instrucziun	650'150.33				
4260.00	Restituziuns da tiarzs persunas		26'863.15	1'000.00	3050.00	Contribuziuns AVS, AI, UCG, AD	51'836.86				
4602.00	Cumpart gudogn dil register funsil Glion-Lumnezia		97'634.80	70'000.00	3052.00	Contribuziuns cassa da pensiun	49'420.62				
1500	Pumpiers	269'533.70	122'720.60	357'100.00	94'000.00	3053.00	Contribuziuns assicuranza d'accidents e malsogna	4'521.30			
3010.00	Schulda e schurnadas	83'941.25	68'000.00		3090.00	Scolazijun, perfecziunament da persunal	2'190.00				
3050.00	Contribuziuns AVS, AI, UCG, AD	784.15	1'000.00		3099.00	Ulteriurs cuosts da persunal	400.00				
3053.00	Contribuziuns assicuranza d'accidents e malsogna	0.00	1'000.00		3104.00	Mieds d'instrucziun	23'677.25				
3090.00	Scolazijun, perfecziunament da persunal	11'270.00	10'000.00		3130.00	Jamna compacta franzos/italian	5'150.70				
3099.00	Ulteriurs cuosts da persunal	3'931.05	13'700.00		3170.00	Cuosts da viadis e spesas	1'353.70				
3101.00	Material da menaschi e diever	1									

3130.01	Telefon	5'829.45	5'000.00		3290	Cultura, uteuriur	140'838.90	10'845.80	123'350.00	10'000.00	
3134.00	Premias assicuranza da caussas	8'267.65	10'000.00		3101.00	Material da menaschi e diever	168.25	100.00			
3144.00	Manteniment casas da scola	33'054.80	42'500.00		3120.00	Provedimenti e dismessa	3'907.55	5'000.00			
3150.00	Manteniment mobilias ed apparats	8'004.20	13'200.00		3130.00	Survetschs da tiarzs	376.95	500.00			
3170.00	Cuosts da viadis e spesas	50.40	1'000.00		3134.00	Premias assicuranza da caussas	463.35	500.00			
3300.00	Amortisaziuns ordinarias	0.00	52'000.00		3144.00	Manteniment baghetg	212.20	1'000.00			
3910.00	Scuntraziun interna cuosts da persunal	13'230.00	15'000.00		3511.00	Deposit dil recav en fondos	845.80	0.00			
3920.00	Scuntraziun interna cuosts materials	2'000.00	2'000.00		3612.00	Finanziaziun dils museums (Regiun Surselva)	16'890.80	4'250.00			
4240.00	Taxas da diever e survetschs	2'674.00	3'000.00		3636.00	Contribuziuns ad uniuns ed instituziuns	21'850.00	16'000.00			
4260.00	Restituziuns da tiarzs persunas	22'459.90	1'000.00		3636.01	Fundaziun da cultura Lumnezia	60'000.00	50'000.00			
4470.00	Tscheins d'affittazion	20'400.00	20'000.00		3636.02	Contribuziuns annualas uniuns	29'500.00	35'000.00			
4910.00	Scuntraziun interna cuosts da persunal	32'442.00	45'000.00		3637.00	Contribuziuns a persunas privatas	510.00	4'000.00			
2180	Tgira d'affons duront il di	39'888.00	20'584.15	43'100.00	23'200.00	3910.00	Scuntraziun interna cuosts da persunal	4'114.00	5'000.00		
3130.00	Survetschs da tiarzs (meisa da miezdi)	39'888.00	43'100.00		3920.00	Scuntraziun interna cuosts materials	2'000.00	2'000.00			
4240.00	Contribuziuns dils geniturs	12'946.50	14'500.00		4390.00	Ulteriuras entradas	845.80	0.00			
4631.00	Contribuziuns dil cantun	7'637.65	8'700.00		4635.00	Donaziuns	10'000.00	10'000.00			
2190	Direcziun ed administraziun da scola	200'297.84	45'115.85	234'900.00	46'800.00	3410	Sport	3'721.35	0.00	11'250.00	0.00
3000.00	Sedutas e schurnadas cussegli da scola	10'786.10	16'700.00		3120.00	Provedimenti e dismessa	32.15	50.00			
3010.00	Pagas persunal administraziun e menaschi	120'906.41	125'600.00		3134.00	Premias assicuranza da caussas	160.50	200.00			
3050.00	Contribuziuns AVS, AI, UCG, AD	10'251.70	10'100.00		3636.00	Contribuziuns ad uniuns da sport	1'298.70	5'000.00			
3052.00	Contribuziuns cassa da pensiun	8'750.43	11'300.00		3910.00	Scuntraziun interna cuosts da persunal	1'230.00	5'000.00			
3053.00	Contribuziuns assicuranza d'accidents e malsogna	887.70	900.00		3920.00	Scuntraziun interna cuosts materials	1'000.00	1'000.00			
3090.00	Scolaziun, perfecziunament da persunal	415.00	4'200.00		3420	Temps liber	79'403.90	15'408.00	42'900.00	1'000.00	
3099.00	Ulteriurs cuosts da persunal	2'765.60	3'500.00		3101.00	Material da menaschi e diever	3'216.90	5'000.00			
3100.00	Material da biro	114.95	1'500.00		3111.00	Mobilier ed indrezs	34'712.35	10'000.00			
3102.00	Stampats, publicaziuns	239.00	2'000.00		3120.00	Provedimenti e dismessa	1'276.55	1'500.00			
3110.00	Mobilier ed apparats	13'479.45	11'000.00		3130.00	Survetschs da tiarzs	5'703.45	4'500.00			
3113.00	Hardware	0.00	4'000.00		3134.00	Premias assicuranza da caussas	158.70	100.00			
3130.00	Survetschs da tiarzs	783.00	3'000.00		3151.00	Manteniment infrastructura	3'005.95	6'000.00			
3150.00	Manteniment mobilias ed apparats	1'942.30	5'500.00		3160.00	Tscheins d'affittazion	800.00	800.00			
3153.00	Manteniment e support EED	13'132.70	12'000.00		3637.00	Abonnamenti da skis per affons da scola	14'190.00	0.00			
3162.00	Cuosts da leasing maschinias da copiar	14'714.20	22'000.00		3910.00	Scuntraziun interna cuosts da persunal	14'340.00	13'000.00			
3170.00	Cuosts da viadis e spesas	381.10	1'000.00		3920.00	Scuntraziun interna cuosts materials	2'000.00	2'000.00			
3199.00	Ulteriurs cuosts	171.20	0.00		4240.00	Taxas da diever e survetschs	408.00	1'000.00			
3636.00	Contribuziuns ad uniuns	577.00	600.00		4632.00	Donaziuns	15'000.00	0.00			
4260.00	Restituziuns da tiarzs persunas	4'878.35	2'000.00		3500	Baselgias e capluttas	585.25	0.00	700.00	0.00	
4631.00	Contribuziuns dil cantun	40'237.50	42'300.00		3120.00	Provedimenti e dismessa	59.65	0.00			
4632.00	Contribuziuns scola Unterengstringen	0.00	2'500.00		3134.00	Premias assicuranza da caussas	525.60	700.00			
2192	Ulteriur scola populara	239'184.60	36'284.20	256'400.00	32'500.00	4	SANITAD	790'961.18	7'547.75	893'500.00	18'000.00
3130.00	Transports da scola	185'306.85	195'000.00								
3130.01	Instrucziun da senudar	10'512.60	21'000.00		4110	Spitals	221'655.65	0.00	259'500.00	0.00	
3130.03	Assicuranza da scolars	2'104.00	3'300.00		3611.00	Contribuziun spitals ordeifer la regiun	181'683.00	200'000.00			
3612.00	Scola da musica Surselva	41'261.15	37'100.00		3612.00	Spital regional Surselva	30'919.85	50'000.00			
4631.00	Contribuziuns transports da scola		36'284.20		3612.01	SanaSurselva	9'052.80	9'500.00			
2200	Scolaziun speciala	62'561.85	0.00	107'400.00	0.00	4120	Tgira d'attempai	413'650.30	1'156.35	500'000.00	5'000.00
3612.00	Contribuziuns a scolas specialas	26'161.80	50'400.00		3612.00	Contribuziuns casas da tgira	413'650.30	500'000.00			
3612.01	Survetsch logopedic Surselva	35'825.05	56'000.00		4260.00	Restituziuns da tiarzs persunas	1'156.35	5'000.00			
3612.02	Contribuziuns a diversas scolas	575.00	1'000.00		4210	Tgira ambulonta	142'275.90	0.00	113'000.00	0.00	
2510	Scola gimnasiala	49'633.95	0.00	59'500.00	0.00	3612.00	Spitex Foppa	140'470.60	108'000.00		
3611.00	Contribuziuns al progimnasi	33'203.95	43'500.00		3612.01	Ulteriuras instituziuns da tgira ambulonta	1'805.30	5'000.00			
3612.00	Contribuziuns gimnasi Mustér (Regiun Surselva)	16'430.00	16'000.00		4330	Survetsch da sanadad en scola	13'379.33	6'391.40	21'000.00	13'000.00	
3	CULTURA, TEMPS LIBER, BASELGIA	246'146.01	30'136.70	213'380.00	15'200.00	3010.00	Dentist da scola	8'939.60	16'000.00		
			216'009.31			3050.00	Contribuziuns AVS, AI, UCG, AD	717.73	1'500.00		
3210	Biblioteca Lumnezia	21'596.61	3'882.90	35'180.00	4'200.00	3136.00	Miedis da scola	3'722.00	3'500.00		
3010.00	Pagas persunal administraziun e menaschi	12'109.50	15'700.00		4260.00	Restituziuns dils geniturs	6'391.40	13'000.00			
3050.00	Contribuziuns AVS, AI, UCG, AD	682.26	1'350.00		5	BEINSTAR SOCIAL	373'629.65	133'803.75	435'700.00	122'000.00	
3053.00	Contribuziuns assicuranza d'accidents e malsogna	171.25	280.00		3010.00	Pagas persunal administraziun e menaschi	84'082.70	239'825.90			
3090.00	Scolaziun, perfecziunament da persunal	320.00	500.00		3						

7410	Rempars e lavineras	28'932.65	0.00	54'000.00	0.00	3134.00	Premias assicuranza da caussas	157.50	0.00
3142	Manteniment uals, rempars e lavineras	6'002.65		23'000.00		3141.00	Manteniment vias d'uaul	63'586.10	60'000.00
3142.01	Manteniment muort malaura	0.00		20'000.00		3151.00	Manteniment maschinas, apparats e vehichels	0.00	1'000.00
3910.00	Scuntraziun interna cuosts da persunal	21'930.00		10'000.00		3153.00	Manteniment e support EED	2'440.60	2'500.00
3920.00	Scuntraziun interna cuosts materials	1'000.00		1'000.00		3170.00	Cuosta da viadis e spesas	15'975.00	16'000.00
7610	Proteczjuni dil clima	24'650.00	0.00	50'000.00	0.00	3300.00	Amortisaziuns ordinarias	853.00	2'000.00
3637.00	Contribuziuns promozjuni d'energia	24'650.00		50'000.00		3634.00	Contribuziuns SELVA, SHF, FSC	7'517.00	8'000.00
7710	Santeri e sepulturas	133'864.15	10'937.05	154'650.00	1'000.00	3636.00	Contribuziuns ad instituzjuns	100.00	500.00
3101.00	Material da menaschi e diever	4'042.65		4'000.00		3910.00	Scuntraziun interna cuosts da persunal	63'870.00	50'000.00
3111.00	Maschinas, uorden e vehichels	124.50		1'000.00		3920.00	Scuntraziun interna cuosts materials	1'000.00	1'000.00
3120.00	Provediment e dismessa	1'260.55		1'600.00		4240.00	Taxas da diever e survetschs	3'272.00	2'000.00
3130.00	Survetschs da tiarzs	2'074.30		4'000.00		4250.00	Vendita da lenna (cuscha)	235.00	3'000.00
3134.00	Premias assicuranza da caussas	301.30		1'000.00		4250.01	Vendita da lenna (pinada)	169'586.50	70'000.00
3140.00	Manteniment santeris	57'950.85		62'000.00		4260.00	Restituziuns da tiarzs persunas	13'843.30	7'000.00
3160.00	Tscheins sulom stiva da morts Vrin	50.00		50.00		4320.00	Midada inventari lenna da brisch e da diever	40'325.00	0.00
3636.00	Contribuziuns allas pleivs	40'000.00		40'000.00		4631.00	Contribuziuns dil cantun	350'013.35	350'000.00
3910.00	Scuntraziun interna cuosts da persunal	27'060.00		40'000.00		4635.00	Donaziuns	10'000.00	0.00
3920.00	Scuntraziun interna cuosts materials	1'000.00		1'000.00		4910.00	Scuntraziun interna cuosts da persunal	1'620.00	1'000.00
4260.00	Restituziuns da tiarzs persunas		937.05		1'000.00				
4632.00	Contribuziuns da vischnauncas		10'000.00		0.00				
7900	Uorden dil territori	30'478.45	10'000.00	58'300.00	0.00	8400	Turissem	1'614'992.85	1'130'042.45
3131.00	Cuosta da planisaziun e honorars	21'590.35		50'000.00		3010.00	Pagas persunal administraziun e menaschi	24'375.00	25'000.00
3612.00	Planisaziun directiva Regiun Surselva	8'888.10		8'300.00		3050.00	Contribuziuns AVS, AI, UCG, AD	2'044.54	1'800.00
4631.00	Contribuziuns dil cantun		10'000.00		0.00	3052.00	Contribuziuns cassa da pensiun	2'334.37	2'200.00
8	ECONOMIA PUBLICA	3'320'357.40	2'337'320.15	3'238'150.00	2'006'100.00	3053.00	Contribuziuns assicuranza d'accidents e malsogna	508.19	400.00
			983'037.25		1'232'050.00	3090.00	Scolaziun, perfecziunament da persunal	195.00	0.00
8110	Agricultura	223'959.05	180'784.05	200'950.00	126'000.00	3099.00	Ulterius cuosta da persunal	1'473.85	100.00
3111.00	Maschinas ed indrezs	0.00		2'000.00		3101.00	Material da menaschi e diever	2'467.00	10'000.00
3120.00	Provediment e dismessa	5'183.30		4'500.00		3111.00	Maschinas, uorden e vehichels	8'828.95	10'000.00
3130.00	Survetschs da tiarzs	3'606.45		10'000.00		3111.01	Mobilier ed indrezs	6'168.20	0.00
3134.00	Premias assicuranza da caussas	7'589.95		8'400.00		3120.00	Provediment e dismessa	386.35	500.00
3140.00	Manteniment pastiras e baghetgs	143'987.55		110'000.00		3130.00	Survetschs da tiarzs	11'429.00	25'000.00
3141.00	Manteniment vias d'alp	19'265.10		13'000.00		3130.01	Telefon	869.70	500.00
3611.00	Contribuziun uniu purila per survetsch d'agid da menaschi	926.70		1'000.00		3130.02	Marcau Daniev	8'320.75	10'000.00
3636.00	Contribuziuns ad instituzjuns	0.00		50.00		3130.03	Fiesta 1. d'ost	34'975.75	50'000.00
3910.00	Scuntraziun interna cuosts da persunal	41'400.00		50'000.00		3130.04	Mieds traffic public	87'384.75	100'000.00
3920.00	Scuntraziun interna cuosts materials	2'000.00		2'000.00		3130.05	Controllas da pista	7'379.00	3'000.00
4220.00	Taxas da pasculaziun		7'122.00		7'000.00	3130.06	Runal per affons Vella	4'000.00	4'000.00
4260.00	Restituziuns da tiarzs persunas		6'227.00		4'000.00	3130.07	Preparazion loipas	14'119.30	15'000.00
4470.00	Tscheins d'affittazjun		116'202.00		115'000.00	3130.08	Plazza da glatsch	56'688.40	60'000.00
4630.00	Contribuziuns dalla confederaziun		2'160.00		0.00	3130.09	Bus turistic	9'761.30	5'000.00
4631.00	Contribuziuns dil cantun		240.00		0.00	3130.10	Projects per hospes e proprietaris da secundas habitaziuns	80'600.00	50'000.00
4631.01	Contribuziuns d'alpegiazjun		533.05		0.00	3130.11	Bus alpin	8'951.80	3'000.00
4632.00	Contribuziuns da vischnauncas		45'000.00		0.00	3130.12	Ruta Nino Schurter	0.00	10'000.00
4635.00	Donaziuns		3'300.00		0.00	3130.13	Staziuns da cargar e-bikes	1'484.20	1'000.00
8120	Meglieraziuns da structura	324'989.70	72'662.95	446'000.00	115'100.00	3130.14	Webcams	24'795.00	0.00
3101.00	Material da signalisaziun	0.00		20'000.00		3132.00	Honorars da cussegliaders, experts externs	2'361.05	3'000.00
3130.00	Survetschs da tiarzs	24'432.15		20'000.00		3134.00	Premias assicuranza da caussas	7'260.35	5'000.00
3141.00	Manteniment dallas ovras	162'775.55		148'000.00		3149.00	Manteniment purschida turistica	87'868.95	120'000.00
3300.00	Amortisaziuns ordinarias	2'692.00		83'000.00		3151.00	Manteniment maschinas, uorden e vehichels	617.90	10'000.00
3910.00	Scuntraziun interna cuosts da persunal	130'090.00		170'000.00		3170.00	Cuosta da viadis e spesas	78.40	100.00
3920.00	Scuntraziun interna cuosts materials	5'000.00		5'000.00		3199.00	Ulterius cuosts	0.00	1'000.00
4250.00	Lubentschas da carrar		3'685.00		2'000.00	3300.00	Amortisaziuns ordinarias	287'311.45	306'000.00
4260.00	Restituziuns da tiarzs persunas		3'980.00		600.00	3635.00	Contribuziuns Lumnezia Turissem	50.00	50.00
4270.00	Castigts		0.00		1'000.00	3635.01	Taxas da hospes Surselva Tourismus AG	359'900.00	385'000.00
4930.00	Scuntraziun interna cuosts manteniment		64'997.95		111'500.00	3635.02	Taxas turisticas Surselva Tourismus AG	200'742.25	193'000.00
8121	Meglieraziuns da structura (menaschi communal)	136'084.90	136'084.90	120'200.00	120'200.00	3635.03	Contribuziuns ad uniuns	1'702.10	1'500.00
3510.00	Deposit dil recav	71'086.95		8'700.00		3636.00	Fundaziun da cultura Lumnezia	50'000.00	50'000.00
3930.00	Scuntraziun interna cuosts manteniment	64'997.95		111'500.00		3637.00	Contribuziuns da sponsoring	16'200.00	20'000.00
4240.00	Contribuziuns possessurs da terren		136'030.10		120'000.00	3910.00	Scuntraziun interna cuosts da persunal	199'360.00	150'000.00
4940.00	Scuntraziun interna tscheins calculatorics		54.80		200.00	3920.00	Scuntraziun interna cuosts materials	2'000.00	2'000.00
8200	Economia forestala	772'262.53	588'895.15	580'350.00	433'000.00	4035.00	Taxas da hospes	747'033.90	740'00

3151.00	Manteniment indrezs	2'520.05		3'000.00		9610	Recav da facultad e tscheins	13'958.50	45'415.80	19'700.00	40'100.00
3160.00	Tscheins per dretg da baghegiar	300.00		300.00		3400.00	Tscheins obligaziuns currentas	250.30	1000.00		
3199.00	Ulteriurs cuosts	360.00		500.00		3401.00	Tscheins a cuort termin	506.00	500.00		
3910.00	Scuntraziun interna cuosts da personal	180.00		8'000.00		3406.00	Tscheins a liung termin	10'917.75	15'000.00		
3920.00	Scuntraziun interna cuosts materials	1'000.00		1'000.00		3940.00	Scuntraziun interna tscheins calculatorics	2'284.45	3'200.00		
4250.00	Vendita d'energia		66'526.50		70'000.00	4400.00	Tscheins mieds liquids		4.50	100.00	
4250.01	Plivaleta ecologica (senza tva)		4'776.45		5'000.00	4401.00	Tscheins da retard		12'863.30	5'000.00	
						4451.00	Dividendas		32'548.00	35'000.00	
8900	Sentupada Lumnezia	215'691.92	144'847.70	222'650.00	116'800.00	9630	Immobilias dalla facultad finanziala	310'604.14	430'134.85	187'100.00	455'300.00
3010.00	Pagas persunal administraziun e menaschi	5'755.31		4'000.00		3010.00	Pagas persunal administraziun e menaschi	1'677.50	1'200.00		
3050.00	Contribuziuns AVS, AI, UCG, AD	265.04		50.00		3050.00	Contribuziuns AVS, AI, UCG, AD	9.23	0.00		
3053.00	Contribuziuns assicuranza d'accidents e malsogna	109.62		100.00		3053.00	Contribuziuns assicuranza d'accidents e malsogna	7.56	0.00		
3101.00	Material da menaschi e diever	2'836.95		4'000.00		3431.00	Manteniment immobilias facultad finanziala	194'955.65	90'000.00		
3111.00	Mobiliar ed indrezs	1'830.00		1'000.00		3439.00	Provediment e dismissa	68'696.05	30'000.00		
3120.00	Provediment e dismissa	17'277.30		20'000.00		3439.02	Mobiliar ed indrezs	1'809.35	3'500.00		
3130.00	Survetschs da tiarzs	12'157.65		12'000.00		3439.03	Material da menaschi e diever	238.20	1'000.00		
3130.01	Telefon	1'383.20		1'500.00		3439.04	Premias assicuranza da caussas	8'891.15	10'000.00		
3130.02	Marketing	7'325.40		5'000.00		3439.05	Cuosta ord cumpra/vendita da facultad finanziala	3'901.00	2'000.00		
3130.03	Taxas da hosps e taxa turistica	3'208.00		3'500.00		3439.06	Cuosta ord dretgs da baghegiar	75.00	100.00		
3130.04	Contribuziun administraziun	10'000.00		10'000.00		3439.07	Tscheins d'affittaziun	0.00	1'800.00		
3134.00	Premias assicuranza da caussas	2'078.60		2'500.00		3439.09	Manteniment dils indrezs	1'084.25	1'500.00		
3137.00	Taglia sin plavaleta	2'685.50		2'000.00		3439.10	Survetschs da tiarzs	28'259.20	25'000.00		
3144.00	Manteniment dil baghetg	32'043.00		35'000.00		3910.00	Scuntraziun interna cuosts da personal	0.00	20'000.00		
3151.00	Manteniment indrezs	3'001.35		1'000.00		3920.00	Scuntraziun interna cuosts materials	1'000.00	1'000.00		
3300.00	Amortisaziuns ordinarias	108'478.00		110'000.00		4240.00	Taxas da diever e survetschs	0.00	300.00		
3910.00	Scuntraziun interna cuosts da personal	4'257.00		10'000.00		4411.00	Recav vendita da facultad finanziala	57.70	1'000.00		
3920.00	Scuntraziun interna cuosts materials	1'000.00		1'000.00		4430.00	Tscheins d'affittaziun	363'597.90	390'600.00		
4240.00	Taxas da diever		132'609.60		105'000.00	4430.01	Tscheins per dretgs da baghegiar	24'031.25	27'000.00		
4250.00	Recav da venditas (incl. 7.7 % tva)		599.60		800.00	4430.02	Tscheins terren public	3'450.00	3'000.00		
4260.00	Taxas da cura	10'573.50		10'000.00		4439.00	Restituziuns da tiarzas persunas	38'638.00	33'400.00		
4260.01	Restituziuns (incl. 7.7 % tva)	1'065.00		1'000.00		4439.01	Ulterioras entradas facultad finanziala	360.00	0.00		
8901	Canorta 2000	17'900.35	12'700.00	11'400.00	10'000.00	9631	Mulin Morissen	17'713.05	17'713.05	25'300.00	6'000.00
3134.00	Premias assicuranza da caussas	207.15		400.00		3300.00	Amortisaziuns ordinarias	0.00	20'000.00		
3151.00	Manteniment indrezs	16'693.20		10'000.00		3431.00	Manteniment dil baghetg	177.00	5'000.00		
3920.00	Scuntraziun interna cuosts materials	1'000.00		1'000.00		3439.00	Premias assicuranza da caussas	434.10	300.00		
4470.00	Tscheins d'affittaziun		10'000.00		10'000.00	3439.01	Provediment e dismissa	80.70	0.00		
4635.00	Donaziuns		2'700.00		0.00	3439.02	Survetschs da tiarzs	2'235.00	0.00		
9	FINANZAS E TAGLIAS	385'515.59	10'428'334.50	272'100.00	9'624'100.00	3510.00	Deposit dil recav	14'786.25			
9100	Taglias communalas generalas	38'430.20	4'181'229.90	35'000.00	3'860'500.00	4430.00	Tscheins d'affittaziun		7'999.80	6'000.00	
3181.00	Amortisaziun da taglias (relaschs, sperditas)	1'394.05		4'000.00		4439.00	Restituziuns da tiarzas persunas		9'713.25	0.00	
3611.00	Indemnisaziun cantun per incasso taglia	37'036.15		31'000.00							
4000.00	Taglia sin entrada		2'835'751.00		2'700'000.00						
4001.00	Taglia sin facultad		744'515.00		670'000.00						
4002.00	Taglia alla fontauna		212'344.50		120'000.00						
4009.00	Taglia sin cumpensaziun da capital		89'830.00		70'000.00						
4010.00	Taglia da persunas giuridicas		298'789.40		300'000.00						
4270.00	Castigts da taglia		0.00		500.00						
9101	Taglias especiales	0.00	1'704'968.00	0.00	1'216'000.00						
4021.00	Taglia sin schischom		934'614.00		900'000.00						
4022.00	Taglia sin gudogn da schischom		106'493.85		90'000.00						
4023.00	Taglia sin midada da maun		432'362.75		170'000.00						
4024.00	Taglia sin iertas e donaziuns		225'197.40		50'000.00						
4033.00	Taglia da tgauns		6'300.00		6'000.00						
9300	Olivaziun da finanzas e grevezias	0.00	2'676'193.00	0.00	2'676'100.00						
4621.00	Contribuziun dall'olivaziun da resursas		745'464.00		745'400.00						
4621.01	Contribuziun dall'olivaziun da grevezias		1'930'729.00		1'930'700.00						
9500	Recav da regals e patentas	4'809.70	23'060.00	5'000.00	15'100.00						
3130.00	Survetschs da tiarzs	1'206.20		2'000.00							
3631.00	Contribuziun franc per la cuntrada	3'603.50		3'000.00							
4120.00	Lubentschais d'ustria		1'700.00		1'000.00						
4120.01	Lubentschais da cristallas		7'855.00		5'500.00						
4120.02	Lubentschais da lotto e tombola		500.00		500.00						
4120.03	Explotaziuns da gera		12'505.00		7'000.00						
4120.04	Indemnisaziun dretgs d'alp		500.00		500.00						
4260.00	Restituziuns da tiarzas persunas										

Quen da gudogn e sperdita (tenor funcziuns)		quen 2018		preventiv 2018	
		cuosts	recav	cuosts	recav
0	ADMINISTRAZIUN GENERALA	2'045'934.44	473'247.05	2'151'750.00	396'200.00
	Cuosts netto		1'572'687.39		1'755'550.00
1	SEGIRTAD PUBLICA	482'040.35	250'218.55	640'700.00	168'000.00
	Cuosts netto		231'821.80		472'700.00
2	SCOLAZIUN E FORMAZIUN	3'025'281.01	436'436.25	3'401'300.00	395'400.00
	Cuosts netto		2'588'844.76		3'005'900.00
3	CULTURA E TEMPS LIBER	246'146.01	30'136.70	213'380.00	15'200.00
	Cuosts netto		216'009.31		198'180.00
4	SANADAD	790'961.18	7'547.75	893'500.00	18'000.00
	Cuosts netto		783'413.43		875'500.00
5	OVRAS SOCIALAS	373'629.65	133'803.75	435'700.00	122'000.00
	Cuosts netto		239'825.90		313'700.00
6	TRAFFIC	2'159'194.26	1'400'010.80	2'325'850.00	1'302'200.00
	Cuosts netto		759'183.46		1'023'650.00
7	AMBIENT ED UORDEN DIL TERRITORI	1'398'216.30	1'237'581.95	1'682'550.00	1'335'200.00
	Cuosts netto		160'634.35		347'350.00
8	ECONOMIA PUBLICA	3'320'357.40	2'337'320.15	3'238'150.00	2'006'100.00
	Cuosts netto		983'037.25		1'232'050.00
9	FINANZAS	385'515.59	10'428'334.50	272'100.00	9'624'100.00
	Recav netto		10'042'818.91		9'352'000.00
cuosts totals / recav total		14'227'276.19	16'734'637.45	15'254'980.00	15'382'400.00
surpli da cuosts / recav		2'507'361.26		127'420.00	

Quen d'investizion		quen 2018	preventiv 2018
		expensas	entradas
1	SEGIRTAD PUBLICA	533'454.00	154'787.00
			378'667.00
1500	Pumpiers	472'694.20	154'787.00
5040.00	Local da pumpiers Vattiz (Degen)	58'415.30	100'000.00
5060.00	Cumpra da vehichels (auto emprema intervenziun)	126'265.35	450'000.00
5060.01	Cumpra da vehichels (auto cistriarna)	288'013.55	0.00
6310.00	Contribuziuns cumpra da vehichels (auto emprema intervenziun)	94'787.00	90'000.00
6310.01	Contribuziuns cumpra da vehichels (auto cistriarna)	60'000.00	0.00
1610	Defensiun militara	60'759.80	0.00
5030.00	Sanaziu terren contaminau stan da tir da catscha Bual (Vella)	60'759.80	150'000.00
6300.00	Contribuziuns terren contaminau stan da tir da catscha Bual	0.00	48'000.00
6310.00	Contribuziuns terren contaminau stan da tir da catscha Bual	0.00	30'000.00
2	SCOLAZIUN E FORMAZIUN	344'983.60	0.00
		344'983.60	500'000.00
2170	Baghetgs da scola	344'983.60	0.00
5040.00	Sanaziu casa da scola Vella	344'983.60	500'000.00
6	TRAFFIC	1'509'683.20	66'886.95
		1'442'796.25	1'939'000.00
6150	Vias communalas	1'350'254.20	66'886.95
5010.00	Avertura quartier Bual secunda etappa (Vella)	423'613.45	200'000.00
5010.01	Passapei via cantunala (Vella)	548'538.20	0.00
5010.02	Passapei e fermada Valgronda (Cumbel)	10'260.00	414'000.00
5010.03	Parcadis Parvalsauns (Vrin)	0.00	300'000.00
5010.04	Lavurs da curvira via Quadra - S. Bistgaun (Degen)	159'842.85	200'000.00
5010.05	Parcadis Bual (Vella)	697.10	200'000.00
5010.06	Avertura quartier Bual (Morissen)	55'539.60	200'000.00
5010.07	Sanaziu via Curtgin Fontauna (Vella)	101'447.05	100'000.00
5010.08	Remplazzament illuminaziun da vias LED	1'508.90	100'000.00
5010.09	Avertura quartier Lorta Surcasti (Suraua)	4'014.05	0.00
5010.10	Via Resgia - Tgjern (Vrin)	41'094.85	0.00
5010.11	Via davos scola (Vella)	1'292.90	55'000.00
5140.00	Suosta da spetgia Vrin	2'405.25	0.00
6110.00	Perimeter avertura quartier Bual (Vella)	60'103.00	59'450.00
6140.00	Restituziuns suosta da spetgia Vrin	1'416.95	0.00
6310.00	Contribuziuns passapei e fermada Valgronda (Cumbel)	0.00	119'000.00
6310.01	Contribuziuns avertura quartier Lorta Surcasti (Suraua)	5'367.00	0.00
6190	Menaschi tecnic	159'429.00	0.00
5060.00	Cumpra vehichels communalis	159'429.00	170'000.00
7	AMBIENT ED UORDEN DIL TERRITORI	1'166'099.75	479'702.95
		686'396.80	3'371'000.00
			208'700.00
			3'162'300.00
7101	Provediment d'aua (menaschi communal)	151'953.00	256'931.75
5031.00	Sanaziu tschaffadas e tumbin Pellas (Vella)	18'842.40	0.00
5031.01	Sanaziu tumbin Sum la Val (Morissen)	21'378.00	0.00
5031.02	Sanaziu aquaduct Lumbrein-vtg	0.00	100'000.00
5031.03	Sanaziu tschaffadas d'aua uclauns Lumbrein	75'991.25	600'000.00
5031.04	Sanaziu provediment d'aua Naus (Morissen)	0.00	200'000.00
5031.05	Lingias d'aua quartier Bual (Vella)	0.00	50'000.00
5031.06	Lingias d'aua quartier Bual (Morissen)	0.00	75'000.00
5060.00	Pilotadi central pil provediment d'aua	35'741.35	300'000.00
6120.00	Cumpart privata colligiazuns d'aua via cantunala Vella	35'505.25	0.00
6370.00	Taxas da colligiazun aquaduct	221'426.50	80'000.00
7200	Dismessa dall'aua piarsa generala	0.00	0.00
5040	Tualetta publica Vignogn	0.00	50'000.00
5040.01	Tualetta publica Lumbrein	0.00	80'000.00
7201	Dismessa dall'aua piarsa (menaschi communal)	1'014'146.75	222'771.20
5032.00	Sistem da separaziun canalisaziun Vella	5'134.25	105'000.00
5032.01	Lingias da canalisaziun passapei e fermada Valgronda (Cumbel)	501.40	11'000.00
5032.02	Canalisaziun da meteor Rumein (Degen)	19'588.35	0.00
5032.03	Sistem da separaziun canalisaziun Degen	4'962.30	120'000.00
5032.04	Sistem da separaziun canalisaziun Morissen	124'726.35	180'000.00
5032.05	Sistem da separaziun canalisaziun Rumein (Degen)	0.00	100'000.00
5032.06	Lingias da canalisaziun quartier Bual (Vella)	0.00	25'000.00
5032.07	Lingias da canalisaziun quartier Bual (Morissen)	0.00	25'000.00
5042.00	Sanaziu serenera Cumbel/Morissen	859'234.10	1'350'000.00
6310.00	Contribuziuns sistem da separaziun canalisaziun Degen	0.00	15'800.00
6310.01	Contribuziuns sistem da separaziun canalisaziun Morissen	0.00	32'900.00
6370.00	Taxas da colligiazun serenera	222'771.20	80'000.00

8 ECONOMIA PUBLICA

		1'442'930.50	407'271.25	1'785'000.00	885'000.00
			1'035'659.25		900'000.00
8120	Meglieraziuns da structura	798'197.00	322'307.00	800'000.00	520'000.00
5010.00	Ovra da meglieraziun Cumbel	25'514.70		0.00	
5010.01	Ovra da meglieraziun Surcasti	697'916.15		800'000.00	
5010.02	Ovra da meglieraziun Vignogn	25'342.70		0.00	
5010.05	Via Parvalsauns (Vrin)	49'423.45		0.00	
6300.00	Contribuziuns ovra da meglieraziun Cumbel		32'161.00		0.00
6300.01	Contribuziuns ovra da meglieraziun Surcasti		100'000.00		264'000.00
6300.02	Contribuziuns ovra da meglieraziun Vignogn		31'430.00		0.00
6310.00	Contribuziuns ovra da meglieraziun Cumbel		30'896.00		0.00
6310.01	Contribuziuns ovra da meglieraziun Surcasti		97'600.00		256'000.00
6310.02	Contribuziuns ovra da meglieraziun Vignogn		30'220.00		0.00
8200	Economia forestala	126'380.85	74'964.25	150'000.00	95'000.00
5010.00	Sanaziun vias d'aul Vrin (Pardatsch)	59'776.00	0.00	70'000.00	0.00
5010.01	Sanaziun vias d'aul Suraua (bova Seglias)	49'322.35	0.00	80'000.00	0.00
5010.02	Aertura forestala Surcasti - Surin	17'282.50	0.00	0.00	0.00
6310.00	Contribuziuns vias d'aul Vrin	0.00	39'452.15	0.00	40'000.00
6310.01	Contribuziuns vias d'aul Suraua	0.00	35'512.10	0.00	55'000.00
8400	Turissem	518'352.65	10'000.00	835'000.00	270'000.00
5010.00	Extensiun rutas da bike	15'967.75		100'000.00	
5030.00	Punt da sugaras Bigliel - Disla (Suraua)	3'287.45		200'000.00	
5030.01	Punt da sugaras Greina, adattaziun senda (Vrin)	239'491.95		220'000.00	
5030.02	Novas purschidas Lag Davos Munts (Degen)	0.00		70'000.00	
5030.03	Plaz da tennis (Vella)	0.00		180'000.00	
5040.00	Baghetgs annexs Zignaus (Vella)	0.00		20'000.00	
5060.00	Cumpra da vehichels	259'605.50	0.00	0.00	
5540.00	Participaziun Infra Mundaun SA	0.00		45'000.00	
6300.00	Contribuziuns punt da sugaras Greina, adattaziun senda (Vrin)	0.00		33'000.00	
6310.00	Contribuziuns punt da sugaras Bigliel - Disla (Suraua)	0.00		40'000.00	
6310.01	Contribuziuns punt da sugaras Greina, adattaziun senda (Vrin)	0.00		33'000.00	
6360.00	Contribuziuns plaz da tennis Vella	0.00		50'000.00	
6360.01	Contribuziuns punt da sugaras Greina, adattaziun senda (Vrin)	10'000.00		114'000.00	
expensas totalas / entradas totalas		4'997'151.05	1'108'648.15	8'295'000.00	1'440'150.00
surpli d'entradas / expensas			3'888'502.90		6'854'850.00

Bilanza per ils 31-12-2018		
	facultad per igl	facultad per ils
	01-01-2018	31-12-2018
1	ACTIVAS	
10	FACULTAD FINANZIALA	29'372'405.02
100	Mieds finanzials liquids ed investiziuns da daners a cuort termin	7'522'114.99
1000	Cassa	700.00
1001	Posta	376'816.72
1002	Banca	7'144'598.27
101	Pretensiuns	7'518'862.08
1010	Pretensiuns da furniziuns e da prestaziuns enviers tiarzas persunas	2'341'394.00
1011	Contos currents cun tiarzas persunas	469'614.83
1012	Pretensiuns da taglia	4'707'853.25
1019	Ulteriuras pretensiuns	0.00
104	Cudischaziuns transitorias activas	24'907.15
1040	Cudischaziuns transitorias activas quen da gudogn e sperdita	24'907.15
1046	Cudischaziuns transitorias activas quen d'investiziun	0.00
106	Provisiuns e lavurs entschiattas	1'608.00
1060	Rauba comerciala	1'608.00
107	Investiziuns finanzialas a liung termin	200.00
1070	Aczias e participaziuns	200.00
108	Beins d'investiziun materials facultad finanziala	14'304'712.80
1080	Beins immobiliars facultad finanziala	1'467'705.00
1084	Edificis facultad finanziala	8'573'490.00
1087	Beins d'investiziun en construcziun facultad finanziala	4'263'517.80
14	FACULTAD ADMINISTRATIVA	11'817'478.10
140	Beins d'investiziun materials facultad administrativa	7'747'464.10
1401	Vias / vias da traffic	0.00
1403	Ulteriuras construcziuns bassas	1'152'787.10
1404	Construcziuns aultas	4'177'058.20
1406	Mobiliar facultad administrativa	200'000.00
1407	Beins d'investiziun en construcziun facultad administrativa	2'217'618.80
145	Participaziuns	4'070'014.00
1455	Participaziuns ad interpresas privatas	4'070'014.00

2			PASSIVAS
	41'189'883.12	41'914'893.93	725'010.81
20	CAPITAL JESTER	5'701'410.20	3'989'865.95
200	Obligaziuns currentas	3'299'739.55	2'260'640.70
2000	Obligaziuns currentas ord furniziuns ed ord pretensiuns da tiarzas persunas	2'853'449.05	1'809'956.30
2001	Quens currents cun tiarzas persunas	437'375.65	444'346.15
2002	Taglias	0.00	0.00
2005	Quens currents interns	8'914.85	6'338.25
204	Cudischaziuns transitorias passivas	71'453.40	31'508.00
2040	Cudischaziuns transitorias passivas quen da gudogn e sperdita	71'453.40	31'508.00
2046	Cudischaziuns transitorias passivas quen d'investiziun	0.00	0.00
206	Obligaziuns finanzialas a liung termin	1'931'300.00	1'298'800.00
2064	Daners ad emprest, certificats da deivet	1'500'000.00	1'000'000.00
2069	Ulteriuras obligaziuns finanzialas a liung termin	431'300.00	298'800.00
209	Obligaziuns enviers finanziaziuns specialas e fondos el capital jester	398'917.25	398'917.25
2091	Obligaziuns enviers fondos el capital jester	398'917.25	398'917.25
29	AGEN CAPITAL	35'488'472.92	37'925'027.98
290	Obligaziuns (+) respectivamein pagaments anticipai (-) enviers finanziaziuns specialas	11'543'965.57	11'472'313.57
2900	Finanziaziuns specialas egl agen capital	11'543'965.57	11'472'313.57
291	Fondos	151'387.60	152'233.40
2910	Fondos egl agen capital	27'596.40	28'442.20
2911	Legats e fundaziuns senza atgna personalitat giuridica el capital agen	123'791.20	123'791.20
295	Reserva pigl augment dalla valur pervia dalla midada sin MAC2	-244'379.00	0.00
2950	Reserva pigl augment dalla valur	-244'379.00	0.00
296	Reserva dalla nova valetaziun facultad finanziala	4'798'536.30	0.00
2960	Reserva dalla nova valetaziun facultad finanziala	4'798'536.30	0.00
299	Surpli/deficit da bilanza	19'238'962.45	26'300'481.01
2990	Resultat annual	0.00	2'507'361.26
2999	Resultats cumulai dils onns precedents	19'238'962.45	23'793'119.75

Annexa tiel quen communal 2018

Quen dalla circulaziun dils mieds finanzials

2018

Actividad operativa (calculaziun indirecta)	Conto	Summa en frs.		
Resultat dil quen da gudogn e sperdita (sperdita -, gudogn +)	9000, 9001	2'507'361.26		
+ Amortisaziuns facultad administrativa	33x	1'116'557.45		
+ Rectificaziuns negativas dalla valur (svaletaziuns) investiziuns finanzialas FF (gruppas 102 + 107)	3440	0.00		
+ Rectificaziuns negativas dalla valur (svaletaziuns) investiziuns materialas FF (gruppa 108)	3441	0.00		
+ Deposit en fonds e finanziaziuns specialas	35	95'566.95		
+ Rectificaziun dalla valur emprests facultad administrativa	364	0.00		
+ Rectificaziun dalla valur participaziuns facultad administrativa	365	0.00		
+ Amortisaziuns contribuziuns d'investiziun facultad administrativa	366	0.00		
+ Amortisaziuns supplementaras facultad administrativa	383	0.00		
+ Amortisaziuns supplementaras emprests, participaziuns, contribuziuns d'investiziun FA	387	0.00		
+ Amortisaziun deficit da bilanza	388	0.00		
+ Deposits egl agen capital (prefinanziaziuns)	389	0.00		
- Rectificaziuns positivas dalla valur investiziuns finanzialas FF (gruppas 102 + 107)	4440	0.00		
- Rectificaziuns positivas dalla valur investiziuns materialas FF (gruppa 108)	4443	0.00		
- Revaletaziun facultad administrativa	4490	0.00		
- Prelevaziuns da fonds e finanziaziuns specialas	45	-166'373.15		
- Sligiament amortisaziuns supplementaras	483, 487	0.00		
- Prelevaziuns digl agen capital (prefinanziaziuns)	489	0.00		
- Augment / + Reducziun pretensiuns	101	4'728'689.02		
- Augment / + Reducziun cudaschaziuns transitorias activas quen da gudogn e sperdita	1040	-4'557'594.15		
- Augment / + Reducziun provisiuns e lavurs entschiattas	106	-40'498.00		
+ Augment / - Reducziun obligaziuns currentas	200	-1'039'098.85		
+ Augment / - Reducziun cudaschaziuns transitorias passivas quen da gudogn e sperdita	2040	-39'945.40		
+ Augment / - Reducziun retensiuns a cuort termin	205	0.00		
+ Augment / - Reducziun retensiuns a liung termin	208	0.00		
Circulaziun dils mieds finanzials (cashflow) ord actividad operativa		2'604'665.13		
Actividad d'investiziun ella facultad administrativa	Conto	Summa en frs.		
- Expensas d'investiziun facultad administrativa	QI	50 - 58	-4'997'151.05	
+ Entradas d'investiziun facultad administrativa		60 - 68	1'108'648.15	
- Augment / + Reducziun cudaschaziuns transitorias activas quen d'investiziun	bilanza	1046	0.00	
+ Augment / - Reducziun cudaschaziuns transitorias passivas quen d'investiziun		2046	0.00	
Circulaziun dils mieds finanzials (cashflow) ord actividad d'investiziun ella facultad administrativa		-3'888'502.90		
Actividad d'investiziun ella facultad finanziala	Conto	Summa en frs.		
+ Rectificaziuns negativas dalla valur investiziuns finanzialas FF (gruppas 102 + 107)	QGS	3440	0.00	
+ Rectificaziuns negativas dalla valur investiziuns materialas FF (gruppa 108)		3441	0.00	
- Rectificaziuns positivas dalla valur investiziuns finanzialas FF (gruppas 102 + 107)		4440	0.00	
- Rectificaziuns positivas dalla valur investiziun materialas FF (gruppa 108)		4443	0.00	
- Augment / + Reducziun investiziuns finanzialas a cuort termin FF	bilanza	102	0.00	
- Augment / + Reducziun investiziuns finanzialas a liung termin FF		107	0.00	
- Augment / + Reducziun investiziun materialas facultad finanziala FF		108	-298'635.60	
Circulaziun dils mieds finanzials (cashflow) ord actividad d'investiziun ella facultad finanziala		-298'635.60		
Circulaziun dils mieds finanzials (cashflow) ord actividad d'investiziun FA e FF		-4'187'138.50		
Actividad da finanziaziun	Conto	Summa en frs.		
+ Augment / - Reducziun obligaziuns finanzialas a cuort termin	bilanza	201	0.00	
+ Augment / - Reducziun obligaziuns finanzialas a liung termin		206	-632'500.00	
Circulaziun dils mieds finanzials (cashflow) ord actividad da finanziaziun		-632'500.00		
Total circulaziun dils mieds finanzials (cashflow) = midada mieds liquids		-2'214'973.37		
Mieds liquids	Stan 01-01-2018	Stan 31-12-2018	Conto	Midada
Cassa	700.00	700.00	1000	0.00
Posta	376'816.72	499'277.28	1001	122'460.56
Banca	7'144'598.27	4'807'164.34	1002	-2'337'433.93
Investiziuns a cuort termin sin la fiera monetara	0.00	0.00	1003	0.00
Total (midada mieds liquids)	7'522'114.99	5'307'141.62		-2'214'973.37

1. Principis da presentaziun dalla contabilitad, bilanzaziun e valetaziun

Principi da presentaziun dalla contabilitad

La presentaziun dalla contabilitad ei conforma allas leschas da finanzas dil cantun Grischun (LFC, DG 710.100) sco era all'ordinaziun da finanzas per vischnauncas (OFV, DG 710.200). Ella dat in maletg dallas finanzas che corrispunda alla situaziun dalla facultad, alla situaziun finanziala ed alla situaziun da rendita effectiva (true and fair view).

Principi da bilanzaziun e valetaziun

La facultad finanziala cuntegn quellas valurs da facultad che san vegnir vendidas senza impedir d'ademplir las incumbensas publicas (art. 2 al. 1 LFC). Ei vegn valetau il gi da controllo da bilanza suenter ils principis commercials. Excepiu ein parcellas e stabiliments che vegnan valetai silmeins mintga 10 onns (art. 26 LFC ed art. 20 OFV). La facultad administrativa cuntegn las valurs da facultad che surveschan immediat ed a liunga vesta alla realisaziun dallas incumbensas publicas (art. 2 al. 2 LFC). Valurs dalla facultad administrativa vegnan bilanzadas, sch'ei sa vegnir fatg diever sur plirs onns dad ellas e sch'ellas surpassan il cunfin d'activaziun che vala per la vischnaunca (art. 12 OFV). La facultad administrativa vegn bilanzada tenor cuosts d'acquist ni da producziun. Sch'ei ha dau negins cuosts, vegn bilanzau tenor la valur da fiera. La facultad administrativa che vegn reducida tras l'utilisaziun vegn amortisada linearmein tenor categoria d'investiziun tenor il temps d'utilisaziun supponiu. Sch'ina reducziun permanenta che surpassa il diever ordinari per ina posiziun da facultad administrativa ei previsibla, vegn la valur contabilisada rectificada (art. 27 al. 4 LFC). Emprests, participaziuns e parcellas vegnan buca amortisai, aschigitg ch'ei dat negina reducziun dalla valur.

2. Cumprova digl agen capital

La cumprova digl agen capital muossa lls motivs per las midadas el capital agen.

Conto	Num		01-01-2018	31-12-2018	Midada	Motiv dalla midada
290	Finanziaziuns specialas egl agen capital	11543965.57	11'472'313.57	-71'652.00		
29001.01	Provvediment d'aua	3'490'720.26	3'499'568.21	8'847.95	Deposit finanziaziun speciala	
29002.01	Canalizaziun e serenera	6'700'261.05	6'533'887.90	-166'373.15	Prelevazun finanziaziun speciala	
29009.01	Ovra da meglierazion	1'294'13.06	1'365'400.01	71'086.95	Deposit finanziaziun speciala	
29009.02	Mulin Morissen	58'671.20	73'457.45	14'786.25	Deposit finanziaziun speciala	
291	Fondos	151'387.60	152'233.40	845.80		
29100.01	Deposit assicuranza da salvonoris	17'877.10	17'877.10	-		
29100.02	Reserva projects "ir novas vias"	9'719.30	9'719.30	-		
29100.03	Deposit facultad Lumnicant	-	845.80	845.80	Dissoluziun dill chor	
29110.01	Legat fargliuns Derungs	123'791.20	123'791.20	-		
293	Prefinanziaziuns	-	-	-		
29500.01	Reserva pigli augment dalla valur pervia dalla midada sin MAC2	-244'379.00	-	244'379.00	Saldaziun	
29600.01	Reserva dalla nova valetaziun facultad finanziaria	4'798'536.30	-	-4'798'536.30	Saldaziun	
299	Surpli/deficit da bilanza	19'238'962.45	26'300'481.01	7'061'518.56		
29900.01	Resultat annual	-	2'507'361.26	25'07'361.26	Surpli da recav quen communal 2018	
29990.01	Resultats cumulai dils onns precedents	19'238'962.45	23'793'119.75	4'554'157.30	Resultat onn precedent e saldaziun contos 2950 e 2960	
	Total capital agen	35'488'472.92	37'925'027.98	2'436'555.06		

3. Survesta dallas retensiuns

Las retensiuns vegnan bilanzadas el capital jester. Ei vegn differenziau denter retensiuns a liunga ed a cuorta vesta. Las retensiuns e lur midadas ein da declarar ella survesta dallas retensiuns. La survesta dallas retensiuns cuntegn en special il stan dallas singulas retensiuns ed in commentari vitier (art. 14 al. 3 OFV).

Per la fin digl onn 2018 ha la vischnaunca da Lumnezia neginas retensiuns aviartas.

Conto	Dessignaziun	01-01-2018	31-12-2018	Midada	Motiv dalla midada
205	Retensiuns a cuorta vesta	0.00	0.00	0.00	
208	Retensiuns a liunga vesta	0.00	0.00	0.00	
	Total retensiuns	0.00	0.00	0.00	

4. Survesta dallas participaziuns

La survesta dallas participaziuns cuntegn emprests e participaziuns che stattan en connex cugl adempliment dallas incumbensas ed interessenzas communalas. Plinavon cuntegn ella fuormas dalla collaboraziun intercommunal a pertaders externs, als quals la vischnaunca separticipescha sco commembra ni pertadra (art. 25 al. 1 OFV).

Emprests dalla facultad administrativa che stattan en connex cun igl adempliment dallas incumbensas ed interessenzas communalas

Per la fin digl onn 2018 ein negins emprests dalla facultad administrativa bilanzai.

Conto	Num e fuorma giuridica	Actividad	Valeta 31-12-2018
144	Emprests		0.00
	Total emprests		0.00

Participaziuns dalla facultad administrativa che stattan en connex cun igl adempliment dallas incumbensas ed interessenzas communalas

Conto	Num e fuorma giuridica	Activitat	Fuorma	Diember	Valur nominala	Partici-paziun	Valeta 31-12-2018
14550	Societad Ovra electrica Lumbrein	Energia	P	34'200	100	95.0 %	3'420'000.00
14550	Kraftwerke Zervreila AG	Energia	A	6'500	100	1.3 %	650'000.00
14550	Repower AG	Energia	A	822	1	< 1.0 %	1.00
14550	Grischelectra AG	Energia	A	30	100	< 1.0 %	1.00
14550	Solargenossenschaft Greina	Energia	P	1	2'000	< 1.0 %	1.00
14550	Bergbahnen Piz Mundaun AG	Turissem	A	2'067	50	6.75 %	1.00
14550	Bergbahnen Obersaxen AG	Turissem	A	15	200	< 1.0 %	1.00
14550	Sportbahnen Vals AG	Turissem	A	10	100	< 1.0 %	1.00
14550	Rufalipark Obersaxen Mundaun AG	Turissem	A	28	1'000	< 1.0 %	1.00
14550	Scola da skis Lumnezia	Turissem	P	2	500	3.0 %	1.00
14550	Club da tennis Lumnezia	Turissem	P	22	500		1.00
14550	Golf Sagogn-Schluein AG	Turissem	A	12	500	< 1.0 %	1.00
14550	Rhätische Bahn AG (RhB)	Traffic	A	9	500	< 1.0 %	1.00
14550	ViVal Lumnezia	Commerci	P	40	200	15.0 %	1.00
14550	Alp Diesrut	Agricultura	D	2	100	20.0 %	1.00
14550	Alp Selva	Agricultura	D	4	200	1.6 %	1.00
Total participaziuns						4'070'014.00	

A = Aczia

P = Scret da participaziun

D = Dretg

Fuormas dalla collaboraziun intercommunal e pertaders externs

Num dall'organisaziun	Fuorma giuridica	Activitat ed incumbensa	Participaziun communal	Ulteriurs commemebers
0 Administraziun generala				
Regiun Surselva	Corporaziun	Conferenza dils presidents	Vicepresident communal	Vischnauncas Surselva
1 Segirtad publica				
Circuit dil register funsil Glion – Lumnezia	Corporaziun	Uffeci funsil		Vischnauncas Ilanz/Glion, Falera, Schluein, Sagogn, Breil/Brigels, Laax, Stussavgia
Regiun Surselva	Corporaziun	Uffeci da stadi civil		Vischnauncas Surselva
Regiun Surselva	Corporaziun	Uffeci da stumaziun		Vischnauncas Surselva
2 Scolaziun e formaziun				
Regiun Surselva	Corporaziun	Center da formaziun Surselva		Vischnauncas Surselva
Regiun Surselva	Corporaziun	Scola da musica		Vischnauncas Surselva
Regiun Surselva	Corporaziun	Survetsch logopedic		Vischnauncas Surselva
Regiun Surselva	Corporaziun	Promoziun da talentai		Vischnauncas Surselva
Regiun Surselva	Corporaziun	Gimnasi Mustér		Vischnauncas Surselva
3 Cultura e temps liber				
Regiun Surselva	Corporaziun	Finanziaziun museums		Vischnauncas Surselva
4 Sanadad				
SanaSurselva	Corporaziun	Prestaziuns da sanadad	1 delegau	Vischnauncas Surselva
Spital regional Surselva AG	Societad acziunara	Prestaziuns da spital		Vischnauncas Surselva
Spitex Foppa	Uniun	Prestaziuns ambulontas	4 delegai	Vischnauncas Obersaxen Mundaun, Ilanz/Glion, Val, Breil/Brigels, Stussavgia
5 Ovras socialas				
Survetsch social Surselva	Lescha cantunala	Cussegliazion sociala		Vischnauncas Surselva
Regiun Surselva	Corporaziun	Curatella professiunala		Vischnauncas Surselva
Vischnaunca Ilanz/Glion	Vischnaunca	Lavur da giuventetgna	45 %	Vischnaunca Ilanz/Glion
6 Traffic				
Regiun Surselva	Associazion	Traffic public regional		Vischnauncas Surselva
7 Ambient ed uorden dil territori				
Regiun Surselva	Corporaziun	Recycladi Surselva		Vischnauncas Surselva
Consorzi per las auas piarsas Gruob	Consorzi	Dismessa da cadavers		Vischnauncas Obersaxen Mundaun, Ilanz/Glion, Val, Breil/Brigels, Stussavgia, Foppa
Regiun Surselva	Corporaziun	Planisaziun directiva Surselva		Vischnauncas Surselva
8 Economia publica				
Vischnaunca Ilanz/Glion	Vischnaunca	Manteniment via d'uaul Cavel (unvegna)	25 % - 100 %	Vischnaunca Ilanz/Glion
Surselva Tourismus AG	Societad acziunara	Promoziun dil turissem	1 commember cussegl d'administraziun	Vischnauncas Obersaxen Mundaun, Ilanz/Glion e Breil/Brigels
Regiun Surselva	Corporaziun	Svilup regional Surselva		Vischnauncas Surselva
PostAuto Svizra SA	Societad acziunara	Traffic public gratuit entuorn il Mundaun		Vischnauncas Obersaxen Mundaun ed Ilanz/Glion
Bus alpin Greina	Uniun	Traffic public Greina		Vischnauncas Sumvitg e Blegn
Vischnaunca Sumvitg	Vischnaunca	Manteniment punt da sugaras Greina (unvegna)	33.33 %	Vischnaunca Sumvitg

5. Survesta dallas garanzias

Ella survesta dallas garanzias vegnan tut ils fatgs numnai, ord ils quals in'obligaziun impurtonta sa seresultar el futur (art. 25 al. 2 OFV). Ella cuntegn en special:

- Obligaziuns eventualas, tier las qualas la vischnaunca va en ina obligaziun en favur da tiarzas persunas, en special garanzias, obligaziuns da garanzias e garanzias da deficit;
- Obligaziuns da leasing;
- Auters fatgs cun caracter eventual; pil cass che quels ein buca cudischai sco retensiuns, sco castitgs convenziunals e ricas.

Tier las obligaziuns eventualas setracta ei d'obligaziuns dalla vischnaunca en favur da tiarzas persunas, ch'ein dependentas dalla vigur da certas premissas. Ella giuridica da finanzas representa la vigur d'ina obligaziun eventuala in'expensa. Perquei basegna ella ina lubientscha d'expensa tras l'instanza responsabla.

Num e sez dall'organisazion	Caracter della garanzia	Decisiun	Prestaziuns segiradas	Pagaments onn da gestiun	Declaraziuns tier las rescas specificas
Canon (Schweiz) AG Ricoh (Schweiz) AG	Leasing copiaders administraziun	25-09-2017 (S)		7'838.80	
Canon (Schweiz) AG Ricoh (Schweiz) AG	Leasing copiaders scola	29-05-2018 (CS)		9'265.25	
da casa val lumnezia	Garanzia tenor lescha	Lescha da sanadad		0.00	Finanziazion dil menaschi en cass da surdebitaziun
Cassa da pensiun cantunala			Obligaziun da prestar in pagament supplementar en cass d'ina sutgaranzia	0.00	Obligaziun da prestar in pagament supplementar en cass d'ina sutgaranzia
Cassa da pensiun AXA			Obligaziun da prestar in pagament supplementar en cass d'ina sutgaranzia	0.00	Obligaziun da prestar in pagament supplementar en cass d'ina sutgaranzia

R = Radunanza communal

S = Suprastanza communal

CS = Cussegli da scola

6. Survesta da rescheviders da grond pagaments

En quest register ein pagaments a vischnauncas e tiarzas persunas (divisiun da caracter 363) indicai, ch'ein vegni prestai sin basa d'ina obligaziun. Els han negina counterprestaziun adequata e la vischnaunca separticipescha buca sezza alla societad. Sco gronds pagaments valan tier vischnauncas tochen 5000 habitonts pagaments naven da CHF 500'000.00. La vischnaunca Lumnezia muossa denton ora pagaments gia naven da CHF 100'000.00.

Conto	Retschevider	Fuorma giuridica	Actividad ed incumbensa	Pagau onn da gestiun
8400.3635.01 8400.3635.02	Surselva Tourismus AG	Societad aczunara	Marketing e projects per hospes (taxas da hospes e turisticas)	631'242.25
3290.3636.01 8400.3636.00	Fundaziun da cultura Lumnezia	Fundaziun	Purschida da cultura	110'000.00
Total				
				14304'712.80
				298'635.60

7. Survesta dalla facultad finanziaria

Per documentar ed informar davant la valetaziun dalla facultad sto la survesta dalla facultad vegni elaborada. Ella survescha alla publicaziun dli principi da presentaziun dalla contabilitad, dli qual vegn fatg diever ella contabilitad da facultad. Plinavon survescha ella alla documentaziun dalla facultad vegnan generadas ord la contabilitad da facultad e corrispondan alla contabilitad da finanzas (bilanza).

Conto	Investiziuns materialas facultad finanziaria	Valeta dli 01-01-2018	Entradas (+)	Transfer dalla facultad adm. (+)	Sortidas (-)	Transfer dalla facultad adm. (-)	Valeta dli 31-12-2018
10800	Terren dli possess finanziari	889'270.00	43520.00	-	-	-	932'790.00
10801	Terren el dretg da bagheggiar	578'435.00	-	-	-	-	578'435.00
10840	Edificis facultad finanziaria	857'3490.00	-	-	-	-	857'3490.00
10870	Beins d'investiziun en construziun facultad finanziaria	4'263'517.80	255'115.60	-	-	-	4'518'633.40
Total					14304'712.80	298'635.60	14603'348.40

Remarca:
10800 Recumpra dili terren da bagheggiar Sum Trut, parcella nr. 7424 (Vignogn)
Project da bagheggiar surbagheggiada Palius (Vella)

8. Survesta dallas investiziuns bilanzadas dalla facultad administrativa

Gruppa	Denominazion	01-01-2018		Entradas		Valurs d'acquist		Amortisazions cumuladas		Amortisazions ordinarias		Spusamentas			
		Soridas	Soridas	Soridas	Soridas	01-01-2018	Amortisazions extraordinarias	Soridas	31-12-2018	31-12-2018	Amortisazions ordinarias	31-12-2018	Valur da cudschaizun		
14010	Vias / vias da traffic	-	295424.00	-	3631088.50	658512.50	-	16462.00	-	16462.00	-	642050.50	642050.50		
14010.01	Via Reggia - Tgiem (Vin)	-	-	255404.35	255404.35	6385.00	-	-	6385.00	-	6385.00	-	249019.35	249019.35	
14010.01	Ovra da meglierazjun (Cumbel)	-	-	107684.15	107684.15	2682.00	-	-	2682.00	-	2682.00	-	104992.15	104992.15	
14010.01	Sanaziu vias d'uaui Virin (Pardatsch)	-	20323.85	-	20323.85	-	508.00	-	-	508.00	-	-	19815.85	19815.85	
14010.01	Sanaziu vias d'uaui Suraua (bova Seglias)	-	13810.25	-	13810.25	-	345.00	-	-	345.00	-	-	13465.25	13465.25	
14010.01	Sanaziu via Curtgin Fontana (Vella)	-	101447.05	-	101447.05	-	2536.00	-	-	2536.00	-	-	98911.05	98911.05	
14010.01	Lavurs da cuvirida via Quadra - S. Bisigaua (Degen)	-	159842.85	-	159842.85	-	3996.00	-	-	3996.00	-	-	155846.85	155846.85	
14030	Construziuns besses finanzas generalas	-	3287.45	-	3287.45	-	-	3287.45	-	3287.45	-	-	-	-	
14030.01	Punt da sugas Biglei - Disla (Suraua)	-	3287.45	-	3287.45	-	-	3287.45	-	3287.45	-	-	-	-	
14031	Provedimenti d'aua	1152787.10	-221426.50	-	9311360.60	-	186272.00	-	-	186272.00	1152787.10	1152787.10	745088.60	745088.60	
14031.01	Instalaziun dumbradiers d'aua (vegi)	602787.10	-	-	602787.10	-	120557.00	-	-	120557.00	602787.10	602787.10	482230.10	482230.10	
14031.01	Sanaziu provvedimenti d'aua (Vella) (vegi)	5500000.00	-221426.50	-	328573.50	-	65715.00	-	-	65715.00	5500000.00	5500000.00	262858.50	262858.50	
14040	Construziuns aultas finanzas generalas	4177058.20	-	-	4177058.20	-	835195.00	1086.00	-	836281.00	4177058.20	3340777.20	3340777.20	3340777.20	
14040.01	Casa communal Lumnezia (Vella) (vegi)	2000000.00	-	-	2000000.00	-	400000.00	-	-	400000.00	2000000.00	1600000.00	1600000.00	1600000.00	
14040.01	Bagheld Davos Munts (Degen) (vegi)	1333584.30	-	-	1333584.30	-	266717.00	-	-	266717.00	1333584.30	1066867.30	1066867.30	1066867.30	
14040.01	Sentupeda Lumnezia (Vignogn) (vegi)	542387.90	-	-	542387.90	-	108478.00	-	-	108478.00	542387.90	433909.90	433909.90	433909.90	
14040.01	Local da pumpiers Padrus (Suraua) (vegi)	300000.00	-	-	300000.00	-	60000.00	-	-	60000.00	300000.00	240000.00	240000.00	240000.00	
14040.01	Sustas fermades auto da posta (Degen) (vegi)	1086.00	-	-	1086.00	-	-	1086.00	-	1086.00	1086.00	-	1086.00	-	
14060	Vehiceli, maschinias e mobillas	200000.00	419034.50	-	94786.85	713821.35	-	74255.00	-	74255.00	200000.00	6397566.35	6397566.35	6397566.35	
14060.01	Vehiceli communals survetsch tecnic (vegi)	200000.00	-	-	200000.00	-	40000.00	-	-	40000.00	200000.00	160000.00	160000.00	160000.00	
14060.01	Vehiceli pumpiers (emprema inferenzun)	-	-	-	94786.85	94786.85	-	6319.00	-	6319.00	-	-	88467.85	88467.85	
14060.01	Vehiceli tunsem (maschina da lopa)	-	259605.50	-	-	259605.50	-	17307.00	-	-	17307.00	-	-	242298.50	242298.50
14060.01	Vehiceli communal survetsch tecnic (traktor)	-	159429.00	-	-	159429.00	-	10629.00	-	-	10629.00	-	-	148800.00	148800.00
14070	Beins d'investiziun en construziun facultad administrativa	2006928.55	2484360.15	-	-	-	-	-	-	-	2006928.55	4033413.35	4033413.35	4033413.35	4033413.35
14070.01	Via Reggia - Tgiem (Vin)	214309.50	41094.85	-	-	94786.85	94786.85	-	6319.00	-	6319.00	-	-	-	-
14070.01	Ovra da meglierazjun (Cumbel)	145226.45	-37542.30	-	-	-	-	259605.50	-	-	17307.00	-	-	17307.00	17307.00
14070.01	Ovra da meglierazjun (Vignogn)	271136.95	-36307.30	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
14070.01	Ovra da meglierazjun (Suraua)	1456.00	500316.15	-	-	-	-	501774.15	-	-	-	-	-	1458.00	1458.00
14070.01	Passapai via cantunala (Vella)	1119549.60	548538.20	-	-	-	-	1668087.80	-	-	-	-	-	1119549.60	1119549.60
14070.01	Avertura da quartier Bial 1. etappa (Vella)	41171.15	-	-	-	-	-	41171.15	-	-	-	-	-	41171.15	41171.15
14070.01	Avertura da quartier Bial 2. etappa (Vella)	11541.35	363510.45	-	-	-	-	375051.80	-	-	-	-	-	11541.35	375051.80
14070.01	Avertura da quartier Lorta Surcasti (Suraua)	120442.60	-1352.95	-	-	-	-	119089.65	-	-	-	-	-	120442.60	119089.65
14070.01	Passapai e fermada Valgondra (Cumbel)	8784.45	10260.00	-	-	-	-	19044.45	-	-	-	-	-	8784.45	19044.45

9. Ulteriuras indicaziuns

9.1. Fatschentas extraordinarias

Fatschentas extraordinarias ston vegnir declaradas ell'annexa. Cheutier s'audan expensas ed entradas sco era expensas ed entradas d'investiziun, sch'ellas eran buca previsiblas e sch'ellas seretrain all'influenza e controlla ni sch'ellas s'audan buca tier il sectur operativ. Sco expensas extraordinarias valan era amortisaziuns supplementaras sin la facultad administrativa, finanziaziun preliminara (prefinanziaziun) ed igl import d'in deficit da bilanza (art. 12 LFC).

Conto	Dessignaziun	Summa	Motiv
	Expensas extraordinarias	0.00	
	Total expensas extraordinarias	0.00	
	Entradas extraordinarias	0.00	
	Total entradas extraordinarias	0.00	

9.2. Contribuziuns garantidas dil stadi, cantun e tiarzs

In'identificaziun cun effect sil success al punct dalla garanzia da contribuziuns dil stadi, cantun e tiarzs per expensas d'investiziuns dalla vischerna san ins (sut circumstanzas) administrar mo vess. Per quei motiv vegnan questas contribuziuns presentadas sulettamein ell'annexa (art. 27 OFV).

Sanazion via da meglieraziun (Suraua), 2. etappa

- Uffeci federal d'agricultura frs. 45'200.00
- Uffeci d'agricultra e geoinformaziun dil Grischun frs. 43'200.00

Sanazion via Parvalsauns (Vrin)

- Uffeci federal d'agricultura frs. 222'600.00
- Uffeci d'agricultra e geoinformaziun dil Grischun frs. 190'800.00

Punt da sugaras Greina ed adattaziun senda

- Lumnezia Turissem frs. 25'000.00
- Schweizer Wanderwege frs. 10'000.00

Ulterior

- Assicuranza d'edifecis dil cantun Grischun, cumpra auto cistiarna frs. 30'000.00
- Uffeci per la natira ed igl ambient dil Grischun, plan general d'allontanar las auas (Degen e Vella) frs. 22'500.00

9.3. Regulaziuns da branscha per las amortisaziuns linearas dils camps da provediment ed allontanament che vegnan finanziai cun taxas

Per ils camps da provediment ed allontanament che vegnan finanziai cun taxas (provediment d'aua, allontanament dall'aua piarsa, meglieraziuns da structura) san vegnir applicadas las tariffs d'amortisaziun linearas tenor las regulaziuns da branscha corrispondentes. Las regulaziuns da branscha applicadas ein da declarar ell'annexa (art. 22 al. 4 OFV).

La vischerna Lumnezia suprenda las tariffs d'amortisaziun tenor MAC2.

9.4. Aczias e screts da participaziun ella facultad finanziala

Conto	Num e fuorma giuridica	Actividad	Fuorma	Diember	Valor nominala	Participaziun	Valeta 31-12-2018
10702	Banca Raiffeisen Surselva	Finanzas	P	1	200	< 1.0 %	200.00

P = Scret da participaziun

9.5. Tractament special da facultad administrativa tier la midada sin MAC2

La facultad administrativa ch'era existenta tier la midada sin MAC2 ei buca da valetar da niev. Ella ei d'amortisar linearmente enteifer il pli tard 12 onns. Investiziuns essenzialas dils davos 5 onns avon l'introducziun da MAC2 ni d'investiziuns, tier las qualas la durada d'utilisaziun restonta survarga la fasa da transiziun da 12 onns, san vegnir tractadas separadamein. In eventual tractament special dalla facultad administrativa ei da declarar ell'annexa (art. 32 al. 2 OFV).

La vischerna Lumnezia amortisescha la facultad administrativa ch'era existenta tier la midada sin MAC2 enteifer 5 onns.

9.6. Valetaziun dils beins materials dalla facultad finanziala – divergenzas dalla valur commercialia

Las parcellas ed ils stabiliments vegnan valetai silmeins mintga 10 onns tier la valur da marcau al gi da controlla dalla bilanza (art. 26 al. 2 LFC, art. 20 OFV). Da principi vegn sereferiu alla valur commercialia tenor schatzetg official. Divergenzas dalla valur commercialia ein da giustificar ell'annexa.

Conto	Dessignaziun	Valeta dils 31-12-2018	Remarca valetaziun
10800	Terren dil possess finanzial	932'790.00	Tenor prezi usitau (frs. 85.00/m ²)
10801	Terren el dretg da bagheggiar	578'435.00	Dretg da bagheggiar Bual, Vella: tenor prezi usitau (zona da bagheggiar frs. 70.00/m ² e zona d'agricultura frs. 17.50/m ²) Dretg da bagheggiar ulterior quartiers Vella e Morissen: outras tariffas
10840	Edifecis facultad finanziala	8'573'490.00	Tenor valeta da commerci sil schatzetg official ni valeta dall'atgna locaziun sco basa L'attractividat d'acquistar immobiliaris en Lumnezia variescha da vischinadi tier vischinadi. Per quei motiv ei vegni fixau suandonta valetaziun: Vella 100% dalla valeta da commerci Morissen 90% dalla valeta da commerci Cumbel/Vignogn 80% dalla valeta da commerci Degen/Lumbrein 70% dalla valeta da commerci Suraua/Vrin 60% dalla valeta da commerci
10870	Beins d'investiziun en construcziun facultad finanziala	4'518'633.40	Casa da fatschenta Palius, Vella (baghetg principal e baghetg lateral)
	Total	14'603'348.40	

9.7. Indicaziuns dalla facultad da gudiment buca bilanzada

La vischerna Lumnezia ei possessura ed utilisadra da 892 parcellas cun ina surfatscha da rodund 85'536'285 m².

9.8. Controlla dils credits d'obligaziun

Ei sto vegnir fatg controllas dils credits surpigliai, dils credits pretendi, dils pagaments succedi sco era la divisiun da credits generalis sin ils projects singuls (art. 7 OFV). Quella controlla da credits d'obligaziuns ei da publicar ell'annexa (art. 27 OFV).

Status	Conto	Quen d'investiziun 2018 Object	Conclus da credit						Taglia sin pivaleta	
			Datum	Organ	Summa da credit	cumuladas entochen 31-12-2017	Expensas	cumuladas entochen 31-12-2018	Entradas	
	10870.01	Casa da fäschenta Pallus (Vella)	09-06-2016	U	4'800'000.00		4'621'262.10	4'621'262.10	102'628.70	178'737.90
	1500.5040.00	Local da pumpiers Vattit (Degen)	14-12-2018	R	1950'000.00		58'415.30	58'415.30	-	189'1584.70
x	1500.5060.00	Véhiclel da pumpiers (auto emprema intérvenzjuni)	25-08-2017	R	190'000.00	63'308.50	126'265.35	189'573.85	94'787.00	94'787.00
	1500.5060.01	Véhiclel da pumpiers (auto cisterna)	16-03-2018	R	450'000.00		288'013.55	288'013.55	60'000.00	161'986.45
x	151.501.87	Sanazun terren contaminau stan da sittar Rofna (Degen)	23-06-2017	R	220'000.00	223'467.95	223'467.95	116'448.00	116'448.00	-3'467.95
	1610.5030.00	Sanazun terren contaminau stan da fir da catscha Bual (Vella)	01-01-2018	S	150'000.00	60'759.80	60'759.80	-	-	89'240.20
	2170.5040.00	Sanazun casa da scola Vella	15-06-2018	R	350'000.00	344'983.60	344'983.60	-	-	5016.40
	6150.5010.00	Avertura quartier Bual secunda etappa (Vella)	23-06-2017	R	210'000.00	11'541.35	424'310.55	435'851.90	60'103.00	174'148.10 t
	6150.5010.05	Parcadis Bual (Vella)	15-12-2017	R	400'000.00					
	6150.5010.01	Passapei via cantunala (Vella)	11-12-2015	R	1900'000.00	1129'458.45	548'538.20	1677'996.65	30'000.00	35'505.25
	6150.5010.02	Passapei e fermada Valgronda (Cumbel)	16-03-2018	R	402'000.00	8784.45	10761.40	19'545.85	-	382'454.15 t
x	6150.5010.04	Lavurs da cuvrida via Quadra - S. Bistaun (Degen)	16-03-2018	R	200'000.00		159'842.85	159'842.85	-	40'157.15
	6150.5010.06	Avertura quartier Bual (Morissen)	05-10-2018	R	922'000.00		55'539.60	55'539.60	-	866'460.40 t
	6150.5010.07	Sanazun via Curtgin Fontana (Vella)	01-01-2018	S	100'000.00		101'447.05	101'447.05	-	-11447.05
	6150.5010.08	Remplazzament illuminaziun da vias LED	01-01-2018	S	100'000.00		1'508.90	1'508.90	-	198'491.10
	6150.5010.09	Avertura quartier Lorta Surcasti (Surata)	01-01-2019	S	100'000.00		-	-	-	
						120'442.60	4'014.05	124'456.65	5'367.00	-124'456.65 t
x	6150.5010.10	Via Resgia - Tjiem (Vrin)	25-08-2017	R	300'000.00	214'309.50	4'1094.85	255'404.35	-	44'595.65
	6150.5010.11	Via davos scola (Vella)	07-01-2019	S	135'000.00		6'427.15	6'427.15	-	128'572.85 t
x	6190.5060.00	Cumpria véhiclels communals (tractor)	15-06-2018	R	160'000.00		159'429.00	159'429.00	-	571.00
	6150.5140.00	Suosta da spetga Vrin	13-10-2014	S	47'283.00		40'926.65	2'405.25	43'331.90	1'416.95
										3'951.10

Status	Conto	Quen d'investiziun 2018 Object	Conclus da credit						Taglia sin pivaleta	
			Datum	Organ	Summa da credit	cumuladas entochen 31-12-2017	Expensas	cumuladas entochen 31-12-2018	Entradas	
x	700.506.04	Installaziun dumbraders d'aua	14-08-2015	R	450'000.00	690'991.05		690'991.05	21'894.80	59'008.95 t
			25-01-2016	S	150'000.00					
			20-02-2017	S	150'000.00					
	7101.5031.00	Sanazun Ischaffadas e tumbin Pellas (Vella)	01-01-2017	S	150'000.00	67'036.45	18'842.40	85'878.85	-	64'121.15 t
	7101.5031.01	Sanazun tumbin Sum la Val (Morissen)	01-01-2017	S	100'000.00		21'378.00	21'378.00	-	78'622.00 t
	7101.5031.02	Sanazun aquaduct Lumbren-vtg	22-03-2019	R	230'000.00		20'121.55		-	209'878.45 t
	7101.5031.03	Sanazun Ischaffadas d'aua uclauns Lumbren	15-12-2017	R	170'000.00	40'765.55	75'991.25	116'756.80	65'000.00	158'324.320 t
	7101.5060.00	Pilotadi central pil probediment d'aua	05-10-2018	R	576'000.00	11705.05	35'741.35	47'446.40	-	528'553.60 t
x	7201.5032.02	Canalizaziun da météor Runein (Degen)	24-08-2017	S	92'291.00	62'509.35	19'588.35	82'097.70	-	21'586.30 t
			09-10-2017	S	11'393.00					
	7201.5032.03	Sistem da separaziun canalizaziun Degen	07-01-2019	S	135'000.00		4'962.30	4'962.30	-	130'037.70 t
	7201.5032.04	Sistem da separaziun canalizaziun Morissen	15-06-2018	R	190'000.00	5'134.75	124'726.35	129'861.10	-	60'138.90 t
	7201.5042.00	Sanazun serenera Cumbel/Morissen	25-08-2017	R	140'000.00	45'917.55	85'9234.10	90'151.65	-	494'848.35 t
x	810.501.88	Vias d'aul (Aul da Flugs)	01-01-2015	S	145'000.00	138'047.05		138'047.05	93'872.00	6'952.95
x	810.501.89	Deflussiun aua Pleif/rempar Surin	11-04-2017	S	40'000.00	19'576.80		19'576.80	15'465.65	20'423.20
x	8120.5010.00	Ovra da mégliezajun Cumbel	20-04-2012	R	1'300'000.00	1'206'790.95	25'514.70	1'232'305.65	63'057.00	774'707.00
	8120.5010.01	Ovra da mégliezajun Surcasti	21-06-2011	R	270'000.00	763'453.00	69'7916.15	146'1369.15	586'600.00	784'200.00
	8120.5010.02	Ovra da mégliezajun Vignogn	25-03-2011	R	155'000.00	559'122.45	28'625.00	587'747.45	50'287.75	64'932.30
			16-03-2018	R	566'000.00					
	8120.5010.05	Vias, parcadis e tualetta publica Parvausauns (Vrin)	16-03-2018	R	200'000.00		49'423.45	49'423.45	-	92'0576.55
			14-12-2018	R	204'000.00					
	8200.5010.00	Sanazun vias d'aul (Pardatsch)	01-01-2018	S	70'000.00		59'776.00	59'776.00	39'452.15	10'224.00
	8200.5010.01	Sanazun vias d'aul Suraua (bova Seglias)	01-01-2018	S	80'000.00		49'322.35	49'322.35	35'512.10	30'677.65
x	830.503.24	Punt da sugars Val da Tersnau (Surata)	09-06-2016	R	200'000.00	160'813.10			-	39'186.90
	8400.5010.00	Extensiun rutas da bike	01-01-2018	S	100'000.00		15'967.75	15'967.75	-	84'032.25

Status	Conto	Quen d'investiziun 2018 Object	Conclus da crediti		Expensas cumuladas entochen 31-12-2017	Entradas cumuladas entochen 31-12-2017	Credit restont 31-12-2018	Taglia sin pivaleta
			Datum	Organ	Summa da credit			
	8400.5010.02	Senda da vlandar Péz Mundaun, cumpart Lumnezia	23-06-2017	R	245'000.00	-	-	245'000.00
s	8400.5030.00	Punt da suges Bigiel - Disia (Suraua)				3'287.45		-3'287.45
	8400.5030.01	Punt da suges Greina, adatiazun senda (Vrin)	25-09-2017	S	220'000.00	239'491.95	10'000.00	508.05
x	8400.5060.00	Cumpra da véhicheis (maschina da loppa)	19-11-2018	S	20'000.00			394.50
	8400.5540.00	Participaziun Infra Mundaun SA	15-06-2018	R	260'000.00	259'605.50	-	160'000.00
x	871.503.19	Midada d'intent Mulin Morissen	16-03-2018	R	160'000.00	-	-	
			12-06-2015	R	400'000.00	389'882.00	150'000.00	19'629.00
			05-10-2018	R	9'511.00			t

Legenda:

x = Projects fini
U = Urna

S = Projets sisti
R = Radunanza comunala

t = Credit ei vegnius concedius inclusiv taglia sin pivaleta, il saldo munta denton senza taglia sin pivaleta

Status:

Organ:

Taglia sin pivaleta:





Vischernaunca Lumnezia

Rapport dalla cumissiun da quen e gestiun per i gl onn 2018

Controllas e constataziuns

Sin fundament dallas mesiras da revisiun havein nus examinau il quen annual 2018 dalla vischernaunca Lumnezia, che cuntegn il quen da gudogn e sperdita, il quen d'investiziun, la bilanza, il quen dalla circulaziun dils mieds finanzials, l'annexa sco era il resultat cumplet cun la finanzzaziun e la midada da capital. Nus confirmein che:

- ✓ il quen da gudogn e sperdita, il quen d'investiziun e la bilanza corrispondan allas cudschaaziuns;
- ✓ la contabilitad ei vegnida menada schubramein, conform agl uorden mercantil ed als principis d'economia;
- ✓ il quen da gudogn e sperdita sco era il quen d'investiziun ein structural tenor ils medems principis sco il preventiv;
- ✓ che tuts saldos activs e passivs bilanzai el quen sco era ils dabiens ein avon maun.

Plinavon han las controllas cumpigliau ils protocols sco era ils conclus dalla suprastanza, dallas ulteriuras cumissiuns e cuseggs, sco era dallas radunonzas da vischernaunca. Nus savein constatar che la suprastanza communal, ils ulteriurs officials sco era emplioai administratreschan cun quittau e senn da responsabladet il fatg communal. Tuts mussaments necessaris ein stai avon maun.

Propostas

Sin fundament da quellas mesiras da revisiun propona la cumissiun da quen e gestiun alla radunanza communal da:

- ✓ approbar il quen annual 2018;
- ✓ dar scarica alla suprastanza communal ed administratiun communal, sco era a tuts officials e funcziunaris da vischernaunca;
- ✓ admetter a tuts in duiu engraziament per la lavour prestada duront i gl onn.

7144 Vella, i gl 2 da maig 2019

La cumissiun da gestiun Lumnezia:

Hilda Livers

Daniel Blumenthal-Lombris

Rino Caviezel

Vischernaunca Lumnezia
Caum postal 54 | CH-7144 Vella

Gemeinde Lumnezia
Postfach 54 | CH-7144 Vella

Telefon 081 920 60 00
Telefax 081 920 60 18

info@lumnezia.ch
www.lumnezia.ch



Rapport da revisiun dil quen annual 2018 dalla vischernaunca Lumnezia

Tenor voss' incarica havein nus controllau la contabilitad ed il quen annual (bilanza, quen da gudogn e sperdita, quen d'investiziun, quen dalla circulaziun dils mieds finanzials e l'annexa) dalla vischernaunca Lumnezia pigl onn da gestiun ch'ei ius a fin i gl 31 da december 2018.

Per il quen annual dalla vischernaunca ei la suprastanza communal responsabla, ferton che nus havein il pensum da controllar e giudicar tal. Nus confirmein d'ademplir las pretensiuns legalas da qualificaziun e d'independenza.

Nossa controlla ei succedida tenor ils principis da professiun, suenter ils quals la controlla ha dad esser planisada e vegnir exequida aschia che sbagli essenzials el quen annual vegnan constatai cun segirtad commensurada. Nus havein controllau ils posts e las indicaziuns dil quen annual sin basa da differentas analisas e retschercas. Plinavon havein nus giudicau l'applicaziun dils principis da contabilitad, las decisziuns essenzialas da valetaziun e la presentaziun dil quen annual en general. Nus essan dil meini che nossa controlla ei in fundament sufficient per nies pareri.

Tenor nies giudicament corrispunda la contabilitad ed il quen annual alla lescha ed allas prescripcziuns generalas da contabilitad.

Nus recumandein a la cumissiun da gestiun da far la proposta, per mauns dalla radunanza communal, d' approbar il quen annual 2018.

Glion, i gl 26 d'avrel 2019

CONFIDAR FIDUZIARIA SA

G. Friberg

M. Caduff

HITGLIED: und TREUHAND | SUISSE

TREUHAND AG | FIDUZIARIA SA | SCHULSTRASSE 59 | 7130 ILANZ | TEL. 081 920 07 07 | FAX 081 920 07 08 | WWW.CONFIDAR.CH

Vischernaunca Lumnezia
Caum postal 54
7144 Vella

Telefon 081 920 60 00
Telefax 081 920 60 18

info@lumnezia.ch
www.lumnezia.ch

